

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Moneda 40
P.T.G.19.

Difusió
controlada
per O.J.D.

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar
Impressió:
Barcelonesa de
Publicacions S.A.
Dipòsit legal: 14387

Catalunya Cristiana

"Aclamo el Senyor plena
de goig, la meua ànima cele-
bra el meu Déu, que m'ha
mutat amb vestits de victò-
ria, i m'ha cobert amb un
mantell de felicitat, com la
núvia que s'engalana amb
joiells."

Litúrgia de l'Assumpció

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any III N.º 151

Setmana del 15 al 21 d'agost del 1982

40 Ptes.

Les "riqueses" de l'Església (IV)

Els pagesos del poble on jo
vaig ser rector trobaven nor-
mal que cada "capellà" intro-
duís els seus petits i assenyats
canvis en la conducció de la
Paròquia. Deien "cada hereu
té la seva manera de fer". Joan
Pau II, que ve de lluny i, pel
que es veu, encara hi anirà
més de lluny, també vol intro-
duir el seus canvis en "els
béns de la Santa Seu" —que
són insuficients i que porten
mal de caps".

Gràcies a Déu, sembla que
no farà pas un decret pontifici
obligant a tots els cristians
catòlics i a totes les institu-
cions de l'Església a tributar
un tant per cent anual dels
dinners que ara té dipositats en
els cèlebres "holdings" si...
quinze cardenals, de les més
populoses diòcesis li assegure-
ressin dues coses: com fer
menys costos el bon funciona-
ment de la Santa Seu —a la
qual tots demanem que exer-
ceixi el seu ministeri universal
de comunió i d'unitat en la
veritat i en la caritat—, i que
aquest pressupost mínim fos
cobert amb una certa segure-
tat per les nostres almoines.

Puix que entre els quinze
cardenals hi ha el de Barcelo-
na, seria magnífic —catòlic i
fins i tot força "progre"— que
tots els catòlics catalans i to-
tes les institucions d'Església
a Catalunya li prometéssim de
lliurar-li el deu per cent dels
nostres ingressos...!

Joan E. Jarque i Jutglar

GIRONA

Setmana de la Unitat

MÓN

Picasso i l'esport

30

MISCEL·LÀNIA

La il·lustració de la Bíblia
a Catalunya

CENTRALS

Sant Francesc d'Assís en el cine

Maria Assumpta a Catalunya

La Festa Major més estesa

Amb motiu de la festa de
l'Assumpció de Maria, 15 d'ag-
ost, el cardenal Jubany ha
escrit una Glossa dominical
en què comença assenyalant
la gran devoció del poble
català a Maria Assumpta.

"A la nostra terra és molt
gran la devoció popular a la
Mare de Déu. Amb prou fei-
nes trobareu un poble o co-
marca, que no veneri Maria
amb un títol peculiar, que
està íntimament arrelat a la
seva història. D'altra banda,
són moltes les esglésies que
foren dedicades a ella en
memòria d'algun dels seus
privilegis. Entre nosaltres el
més sobresortit és potser el
de l'Assumpció gloriosa de
Maria al cel."

Després d'exposar el fona-
ment teològic de la devoció a
la Mare de Déu i el lloc que
ocupa Ella en l'Església, des-

glossant la doctrina del Con-
cili Vaticà II i de sant Agustí,
el cardenal Jubany afegeix:
"El poble cristià ha entès, en
la manifestació de les seves
devocions, la relació de Ma-
ria amb Jesucrist i amb l'E-
sglésia. Per això tota mena de
persones peregrina als seus
santuàries i ermites, per tal
d'invocar-la amb fe i espe-
rança".

I acaba la seva glossa amb
unes paraules que Pau VI di-
gué a Jean Guittou:

"Mentre el món es preci-
pita vers l'absurd i vers la
desesperació —potser vers
la ruïna— l'Església posa
una altra vegada la seva mi-
rada en la imatge lluminosa,
d'una resplendor celestial,
de la Verge Maria. A unes
tenebres cada vegada més
obscuras, Maria respon amb
la seva llum esplendorosa."

Maria Assumpta (Bescanó-Girona). Escultura de J. M. Camps
Amau.

Platja d'Aro, 16-22 d'agost

Setmana de la Unitat

Temple parroquial de Platja d'Aro.

"Crist, porta oberta a la unitat", és l'slogan de la
Setmana de la Unitat que se celebrarà a Platja d'Aro
(Baix Empordà) del 16 al 22 d'agost en el temple
parroquial i el Centre Ecumènic.

La presentació de les sessions anirà a càrrec de
mossèn Pere Vila, rector de Platja d'Aro i Pere
Vilaplana. La temàtica és molt interessant: "Treball i
testimoni a l'Institut Ecumènic de Tantur (Israel)", pel
pare Oriol M.ª Diví, monjo de Montserrat, i "El camí de
la Unitat" per Wolfgang Wähling, pastor de l'Església
evangèlica alemanya a Barcelona.

"Els cristians davant de la unitat volguda pel Crist"
és el tema de reflexió espiritual i personal que tindrà
lloc en l'església parroquial. El dijous, 19 d'agost,
serà dedicat als infants: Trobada al centre Ecumènic,
pistes i activitats d'esplai, "gymkama" i celebració de
l'Eucaristia per a ells. El divendres tindrà lloc la
celebració de la Penitència i una pregària ecumènica.
Abans es presentarà a Charles de Foucauld, com a
germà. La cloenda porta per lema "Joia i pau, fruit de
la unitat" i es farà en el temple parroquial amb la
celebració d'una Eucaristia d'acció de gràcies.

En pàgines interiors, més informació sobre aquest
esdeveniment de tanta transcendència pels qui volen i
viuen la unitat entre els cristians, com la volia i vivia el
mateix Crist.

Sacerdots secularitzats tornen a exercir el Ministeri

Oakland (EE. UU.).— Des-
prés d'onze anys, el pare
William Dunn, sacerdot se-
cularitzat, ha tornat a exer-
cir el ministeri sacerdotal.
La seva tornada ha estat
molt comentada als Estats
Units, però fonts del Vaticà i
de la Delegació apostòlica
de Washington han manifes-
tat que durant els darrers
anys han estat diversos els
sacerdots secularitzats que
han tornat al seu ministeri.

El pare Dunn ha declarat
per la seva banda, que si el
secularitzar-se el 1971 va
costar-li més d'un any de
tràmits, la tornada al minis-
teri li ha costat tres anys i
mig.

La Santa Seu ha indicat
que està rebent un nombre
creixent de peticions de tor-
nada al ministeri d'aquests
que se secularitzaren en les
dècades dels 60 i 70.

benvingut!

textos

Les visites pastorals de Joan Pau II (IV)

Josep Capmany i Casamitjana
Bisbe Director nacional de les
Obres Missionals Pontificies

En aquesta atenció primordial a Jesucrist pastor, cal subratllar el que Ell mateix digué amb intenció: "Sóc el Bon Pastor". No senzillament un pastor bo, sinó aquell que se singularitza perquè realitza la pastura amb perfecció, amb plenitud i totalitat de bondat vers les ovelles. El Papa ens ho ha recordat amb el text abans esmentat, quan uneix la veritat i l'amor que Crist ofereix al caminar de tots els homes. Un anunci històric de Jesús, una explicació ideològica o ètica de les solucions que l'Evangeli ofereix a la problemàtica humana, o una brillant presentació dels poders divins del Senyor, amb oblit o relegació del gran amor del Cor de Jesucrist, de la seva sol·licitud per a la salvació total i universal dels homes i de la invitació a aprendre a estimar en la seva escola i en la seva convivència, no oferiria un total coneixement del Bon Pastor, ni seria punt de partida per a la veritable comunió eclesial, que és "comunió de vida, de caritat i de veritat" (LG 9). L'amor no pot predicar-se si no es coneix, i no es coneix de debó si no es viu. Al primer Papa, el Senyor, va examinar-lo de doctrina a Cesarea i d'amor a Tiberíades; el segon examen —decisiu— no fou de concepte, sinó vivencial. Pere, que no volia ni podia enganyar el Mestre —"Senyor, tu ho saps tot..."—, amb humilitat va confessar l'afecte humà, ple de passió, admiració i simpatia per Jesús, i donà a entendre que desitjava assolir l'amor religiós, d'adhesió i consagració a Déu, de fidelitat i obediència, servei i lliurament fins a donar la vida, que el Senyor reclamava amb la pregunta (cf Casabó, *La teologia moral en San Juan p. 381*). No hem d'entrar aquí en un indiscret judici sobre la santedat personal de Joan Pau II, però és molt clar que Jesús l'ha estimat molt en concedir-li el do d'una vocació pastoral *in crescendo* i que ell n'és conscient i vol correspondre com convé, amb amor. Llegint els seus escrits, i encara més veient-lo en les seves actuacions i escoltant la música de la seva veu tan plena de sinceritat, hom s'atreveix a aplicar-li allò que Santa Teresa deja de sant "que no parece se le caía de la boca siempre Jesús, como quien le tenía bien en el corazón" (*Libro de la vida* c. 22). Això, en establir la profunda comunió amb Jesús, assegura el fruit de l'obra pastoral i, concretament, la comunió eclesial resultant.

La col·laboració pastoral amb Jesús comporta l'exigència de concordar l'acció no solament en la determinació d'objectius comuns, sinó també en les maneres d'assolir-los. En la pastura de Jesús, l'amor, en ésser al començament i al final de tota acció, l'impregna del tot i li dona estil. Pel que també en l'Església "el servei episcopal de la fe prové de l'amor que fa del bisbe, encara que dèbilment, però a imatge de Crist, un home pels altres, per a tots els altres" (De la ponència del cardenal Wojtyla, en el Simposi de Bisbes de Roma, el 1975). Aquest amor pastoral edifica i dinamitza, més que qualsevol mitjà humà, la comunitat del nou Poble de Déu, la llei del qual és "el nou manament d'estimar com el mateix Crist ens estimà a nosaltres" (LG 9). El tema es presta a un amplíssim desenvolupament; però només ens fixarem en tres signes d'amor al pròisme particularment palesos en les visites pastorals de Joan Pau II i de notable influència en la comunió eclesial.

La mateixa decisió i realització de les visites és una prova d'amor a la corresponent comunitat. És veritat que també a distància s'estima: "Puc posar d'Déu per testimoni de com us estimo, a tots, en l'amor de Jesucrist", escriu sant Pau des de la presó a la seva Església predilecta de Filipos (1,8). I no anirem ara a mesurar l'amor papal pels quilòmetres que cada diòcesi està lluny de la Plaça de Sant Pere. Ni sospitem que els Papes que no sortiren del Vaticà no estimessin les Esglésies i els cristians d'arreu del món. Això clar, no pot negar-se que l'ofici de pastor, per ser ofici d'amor, reclama una proximitat, que essencialment és d'ordre espiritual de coneixement i d'amor, de sol·licitud i de pregària.

(continuarà)

notícies

Monsenyor Díaz Merchán parla del viatge

"Espanya viu un moment singular"

Això ho diu monsenyor Díaz Merchán, president de la Conferència Episcopal Espanyola, en una entrevista que publica l'últim número de la revista "PALABRA". "La presència del Papa pot ésser providencial per ajudar-nos a descobrir el camí del futur amb discerniment cristià i amb el necessari amor a la unitat de comunió eclesial".

Sobre les despeses de la vinguda, l'arquebisbe d'Oviedo assenyalava que "La despesa d'un viatge pontifici és mínima, pel que fa referència al Sant Pare: amb ell viatgen pocs acompanyants i s'allotja sense cap luxe. No té comparació amb les despeses que originen altres esdeveniments, com per exemple els mundials de futbol". Entre els fruits espirituals que aquesta visita pot donar, monsenyor Díaz Merchán subratlla l'"ocasió" d'afirmar-nos en les actituds bàsiques del cristià: fe en Crist, amor a Déu i als germans, disponibilitat per a servir el prò-

me, observància de la justícia, actitud de respecte als altres, culte a la veritat i preocupació pels pobres, malalts, atribolats del nostre món". Finalment indica la importància de les mesures per a la seguretat del Papa, "no solament perquè ha sofert dos atemptats, sinó perquè els viatges sotmeten el Papa a un ritme de treball tan fort que pot afectar la seva salut".

El Papa tindrà quatre actes multitudinaris a Madrid

Durant la seva estada a Madrid, a partir del 14 d'octubre, Joan Pau II celebrarà quatre actes multitudinaris a l'aire lliure: la missa del poble de Déu, acte per a les famílies reunit amb els joves i acte específic per la diòcesi de Madrid. Segons informa Antonio Astilleros, delegat diocesà per a preparar la visita papal a Madrid, fins el 20 d'aquest mes no es coneixerà el

lloc d'aquestes celebracions, tota vegada que s'està pendent de les decisions oficials.

Se sap amb certesa que l'acte públic diocesà se celebrarà a la parròquia de Sant Bartolomé, del barri d'Orcasitas. En aquest acte es presentaran al Sant Pare l'"Església viva de Madrid", els seus consells i les seves persones. S'iniciarà l'acte amb una salutació del cardenal i una exposició de tot el que s'ha fet a la diòcesi de Madrid en matèria de temples. Els llocs pels altres actes es perfilen entre el "campus" de la Ciutat Universitària, on possiblement hi hagin els actes dels joves i de les famílies, i el passeig de la Castellana i la M-30, on podria haver-hi capacitat pel milió de persones que s'espera que assistiran a la missa del poble de Déu. Segons la mateixa font, són moltes les persones particulars, grups i parròquies que ofereixen la seva col·laboració pels treballs preparatoris i d'organització del viatge.

Servei d'ordre pels actes de la visita del Papa a Catalunya

Es comunica a tots aquells que vulguin oferir-se pels serveis d'ordre dels actes de la visita del Papa a Catalunya que s'ha obert la inscripció a les oficines de la **Secretaria permanent de la visita del Papa**, carrer Bisbe Irujo núm. 5, d'11 a 1 del matí.

Les condicions per a poder prestar aquest servei són les següents:

- Poden sol·licitar-ho els joves (nois o noies) que hagin complert 16 anys.
- Ser presentat per una Parròquia, Comunitat religiosa, Entitat o Moviment d'Església.

c) Omplir la fulla adjunta (se'n poden fer fotocòpies) i presentar-la a les esmentades oficines, acompanyada de 3 fotografies carnet, i fotocòpia (anvers i revers) del document nacional d'identitat.

La inscripció quedarà oberta fins al pròxim 31 d'agost.

NOTA: Tots els que siguin acceptats per aquest servei seran convocats els dies, hores i llocs que s'anunciaran, per a rebre instruccions i assignar-los llurs cometes i funcions.

SOL·LICITUD per a formar part del SERVEI D'ORDRE per a la visita del Papa.

Nom
Cognoms
Data del naixement
Nom del pare Nom de la mare
Domicili
Població Telèfon

Signatura

ENTITAT a la qual pertany o que el presenta

Segell

Signatura del responsable

editorial

La Festa Major

Les festes majors a Catalunya tenen un origen molt clar. La Festa Major era la de tot el poble o ciutat, en contraposició de festes més petites o reduïdes, particulars d'un barri, d'un gremi o d'un estament social.

En un context antic de cristiandat, cada barri o gremi tenia en "propietat" un altar lateral del temple parroquial on era col·locat el "seu" sant patró. A l'altar major, al mig de l'absis o presbiteri, ocupava el sant o santa, escollits per patró de tot el poble, que unia en una sola festa gran a tots els veïns, a totes les edats, classes socials o gremis. Moltes vegades s'elegia per la Festa Major —la festa de tots— a la Mare de Déu, en algun dels seus misteris, i entre aquests, sens dubte el que fou i ha estat preferit i ha tingut més acceptació, ha estat el de l'Assumpció en cos i ànima al cel.

Un gran mariòleg, el pare Carles Balic, deia que hi ha més temples i santuaris a Espanya dedicats a Maria Assumpta, que la resta del món. I també s'ha demostrat que abunden més temples parroquials i monestirs dedicats a l'Assumpció a Catalunya, que en la resta de l'Estat espanyol.

L'arquebisbe de Tarragona, doctor Josep Pont i Gol, diu que els nostres antics temples i ermites, que es dedicaven simplement a Santa Maria, se sobreentenia, sense necessitat de fer-ne especial esment, que ho eren a Maria Assumpta. Són molts a casa nostra, i per això, són molts els pobles que avui fan la Festa Major. Per altra banda, continua manifestant el doctor Pont i Gol, encara avui, si les nostres mares, germanes o conegudes es diuen Maria, sense res més, les felicitem el quinze d'agost.

Creiem veure encara un símbol entre l'exaltació de Maria, que fou pujada al cel per ministeri dels àngels, i les festes majors dels nostres pobles. Aquest pujar, aquest ascendir, aquest triomf definitiu sobre el dolor i la mort de Maria, s'havia de celebrar d'una manera també més festiva i més exultant. Què millor que celebrar-la en una jornada d'estiu, en plena vacança agrícola —i ara també vacança industrial i comercial—, com n'és la dada del 15 d'agost?

CATALUNYA CRISTIANA, que vol arribar als racons més apartats de les nostres comarques, s'uneix a tots els pobles que avui celebren la seva Festa Major. També volem que el nostre setmanari sigui portador del seu missatge setmanal a tants de creients que durant aquestes setmanes, abandonant la ciutat, gaudeixen d'uns dies de descans, de pau i d'alegria en el pla, a la muntanya o vora mar, i s'uneixen també ells a la Festa Major.

Que la festa "major" de la Mare de Déu —15 d'agost— agermani els nadius amb els estiuejants, els petits amb els grans, els joves amb els grans, els joves amb els vells, i sobretot aquells que formem el Poble de Déu, vivint i expressant la mateixa fe i proclamant que Maria és Mare de Déu i Mare nostra.

col·laboració

Els joves no volen construir el futur de manera negativa.

La fidelitat entre la contestació i el passotisme

Els qui ens dediquem a l'educació coneixem molt bé el tema del passotisme, com fa uns anys —pocs— vam conèixer molt bé el tema de la contestació. Vam patir amb una i patim amb l'altra.

El pas del predomini de l'una al de l'altra s'ha produït sense solució de continuïtat. En poc temps, sense adonar-nos-en, hem passat d'un ambient escolar en el qual "tot era discutit i combatut" a un ambient en el qual "res no aconsegueix arrossegar l'atenció de l'alumne". Hi ha, evidentment, moltes excepcions, moltíssimes. Amb el que dic em vull referir al predomini ambiental d'una actitud o d'una altra.

Quan t'estimes els alumnes, quan t'estimes la gent, pateixes en veure l'avenç, sembla que imparabile, del desencís, de la incapacitat de treballar a força de no treballar, de la desconfiança en els altres i en un mateix, de l'abandó enfront d'un futur que es presenta molt negre.

Ja n'hi ha de gent maca, ja. Molt sovint són macos els mateixos afectats per l'avenç d'aquest ambient, amb el qual pateixen però del qual sovint no saben com sortir-se'n.

Aleshores sents de boques que també se'ls estimen: hem de tornar a aquella "contestació" de fa uns anys. Almenys llavors vibraven. Vibraven perquè protestaven de tot: dels pares, dels mestres, de l'Església, de Déu. Volien una utopia, la revolució universal. Però volien una cosa. Ara no volen res, no poden voler res.

Tanmateix a mi no em convencen aquests raonaments. Jo veia molts joves desorientats fa uns anys, i em feia patir. Jo veig avui molt joves desorientats i també em fa patir. I, malgrat que comprenc la reacció dels qui insinuen una enyorança respecte als anys passats, jo no ho puc veure igual.

Els joves —i els no joves— no podem muntar la vida en forma negativa: intentant donar-li sentit a base d'anar contra el que sigui. Com no podem assolir la pau a base de passar de tot, com es diu ara. La vida humana, concretada sempre en una persona creada a imatge de Déu, sempre ha estat, és i serà una realitat positiva i per això compromesa.

Aquí, però, és on cou. Ja fa molt temps que a casa nostra s'ha anat infiltrant fins a àpoderar-se'n dels principals espais el més refinat esperit malthusià. Hem arribat a creure que la millor manera de viure bé és evitar —pels camins que sigui— que hi hagi massa gent l'hora de repartir el pastís del benestar.

Aquest esperit malthusià no solament s'ha traduït en el descens vertical dels naixements, tot i que els espais publicitaris de qualsevol mena han anat plens d'adulacions a la joventut, com si els joves fossin possibles sense infants. L'esperit malthusià —trista influència d'un europeïsm denunciat ja fa tems per A. Sauvy— ha arribat també a l'estructuració mateixa de la nostra societat, en la qual els joves no tenen lloc més que per a consumir el que als vells malthusians interessa.

Durant un temps se'ls va deixar cridar —se'ls va excitar perquè ho fessin— perquè d'aquesta manera contribuïen a destruir tota resistència a l'esperit materialista que, en reduir la vida a aquest món, fomenta el malthusianisme en les seves innombrables versions. Ara se'ls fa callar i se'ls condemna a l'arraconament de la irresponsabilitat perquè no hi ha feina per a tots, perquè ja no es poden repartir més les responsabilitats. Per a mi, l'època de la contestació —que convertia els joves en carn de canó barata i l'època del passotisme —que els converteix en motiu just de les queixes del "prudèntisme calculador"— són el mateix: són dues manifestacions d'una mateixa manca de fidelitat a la condició humana que ens fa tots iguals en la nostra diversitat, perquè som fets a imatge d'un Déu comunitari, com tan bé ens ha recordat el nostre papa Joan Pau II.

Jo no puc dir a ningú que ha de triar entre "la contestació" i "el passotisme", com si la primera fos la superació del segon. Jo més aviat penso que el segon és un fill legítim de la primera. La "contestació" quedava revolucionàriament interessant, el "passotisme" queda intel·lectualment suggeridor. Però ambdós denoten una decadència forta que, arrossega la gent substituint la seva capacitat innata de pensar amb sentit comú, per un cultisme eteri, barreja de mediocritat i de brillantor irònica.

Els creients, que hem d'intentar ser llum del món i sal de la terra —tal com Jesucrist vol— hem de ser un exemple de fidelitat a Déu i de fidelitat als homes tal com Déu els ha creat i els ha redimit.

I tindrem una ocasió magnífica de mostrar aquesta fidelitat en la visita que Joan II ens farà. El Pere d'aquests moments històrics ve a confirmar-nos en la fe. Li hem de respondre amb la nostra confiança, amb el nostre amor. És una ocasió que Déu ens envia perquè sortim de l'atzucac: ni contestació, ni passotisme: fidelitat.

Pau López Castellote

el lector escriu

Cara i Creu de l'Aplec
de l'Esperit

Tots recordem amb joia, les dues jornades, viscudes al Santuari del Miracle amb motiu de l'Aplec de l'Esperit.

Els diferents grups van exposar el seu programa de treball i activitats, així com els projectes pel futur. Davant tantes crítiques, que de molts sectors es llencen contra la joventut, era encoratjador sentir les paraules, de molts nois i noies d'arreu del Principat que, seguint les petjades del Crist, cerquen una renovació total de l'Església catalana a favor de les classes més populars i dels marginats en general.

Referent a la celebració de l'Eucaristia, no va estar del tot malament, però va mancar-hi de fet, una participació més plena dels representants de cada grup. El petit cor, dirigit per l'Oriol Martorell, va ajudar a donar més impuls perquè la gent s'animés a participar en els cants.

De fet, la cosa més polèmica fou la presència del president de la Generalitat de Catalunya, ja que, va donar una imatge força manipulada, pel fet d'ocupar llocs preferents i reservats. Molts de nosaltres, coneixem els lligams que en Jordi Pujol ha tingut des de sempre amb els moviments juvenils, per això es comprèn que volgués assistir a l'Aplec de l'Esperit; però l'haguessin volgut d'una altra manera, sense preferències, com un més, i a més a més, s'haurien estalviat comentaris molt desagradables, com el que va fer un conegut setmanari català, relacionant l'acte del Miracle amb l'època del nacional-catolicisme a Espanya.

Esperem, que per una altra convocatòria, es tinguin en compte aquests aspectes, a fi de millorar aquests tipus d'actes i donar-hi el sentit plenament eclesials que requereixen.

Carles Coscolluela i Lloret
Barcelona

La culpa no
és de l'art

Per deure ètic haig de contestar al senyor Carmelo Biarnés, periodista que recordo de Tarragona quan arremetia contra, segons ells, els abusos del Bisbat de Tortosa en les vendes de terrenys en el Baix Camp, i ara veig que escriu una carta en la qual fa referència a la visita de Joan Pau II, el mes d'octubre vinent a Espanya, i en ella diu que "precisament és l'art el culpable de la part de paganització de l'Església..."

Ho sento, senyor Biarnés, però crec que vostè desconeix aquesta matèria. Llegeixi a Pannofsky, esteta anglès, o a Torras i Bages, bisbe de Vic, autor d'"Estètiques". Així podrà veure el seu error al carregar-li a l'art —en abstracte— la culpa que l'Església es paganitzi, si és que es paganitza. Un altre concepte global, equivocat, que vostè instrumentalitza per, argumentar la seva tesi. Jo sóc especialista i per això dec treure'l de l'error. L'art —inclús Taine ho admet— és una finalitat sense fi.

J. L. Caballero

Sant Jaume
a Catalunya

Sant Jaume, que com tots sabem és el patró d'Espanya, té

al Principat de Catalunya una devoció molt arrelada, i diverses llegendes ens parlen del pas de l'apòstol per les nostres terres, essent molts els pobles catalans que celebren la seva Festa Major el 25 de juliol.

Aquest comentari esdevé arran de la supressió, l'any passat, de la festa de sant Jaume en el calendari laboral de Catalunya, cosa que va produir moltíssimes protestes al tractar-se, com he dit abans, d'una festa molt catalana.

Enguany, a l'escaure's en diumenge no se'n parla, però de cara a l'any vinent, seria bo que tant als nostres bisbes com les autoritats de la Generalitat, estudiessin la conveniència d'incloure aquesta festivitat dins el calendari laboral català.

Ens trobem en plena celebració de l'Any Sant Compostel·là, i pels cristians l'exemple dels apòstols, primers testimonis del Crist, segueix essent vàlid en els temps d'ara, per això, demanaria a tots els que enguany pelegrinen al sepulcre de Sant Jaume, a Galícia, que ho facin amb un esperit plenament de reconciliació i de penitència, i no com a simples turistes, tot pregant per Espanya, ja que no podem oblidar problemes tan greus que té el nostre país: atur, violència, tensions polítiques, etc. També la nostra pregària jubilar haurà de tenir present el Sant Pare i l'èxit espiritual del seu viatge a Espanya i a Catalunya. Ell precisament també té previst pelegrinar a Santiago de Compostela per a venerar les relíquies del nostre patró i pare en la fe.

Carles Coscolluela i Lloret
Barcelona

Volen una
CATALUNYA
CRISTIANA tancada

Es que alguns volen una CC tancada, encongida, amb finestres amb els finestrons tancats? Perquè tanta polseguera amb el senyor Faulí, de pluma oberta i assenyada? L'última carta d'un senyor publicada el 1-7 d'agost, ja es passa i cau al mateix que ell vol esmenar: es fa veure per l'ajut econòmic que ell ha lliurat i pretén amb això imposar els seus criteris.

Narcís Girbau

Agraïment

Us escric per agrair-vos l'atenció que heu tingut amb la nostra excursió al Canigó, a la qual heu dedicat tota una plana, aprofitant i enriquint el text inicial que nosaltres havíem publicat. Aquesta finesa farà

que ens considerem obligats a correspondre-us donant suport a la vostra excel·lent publicació, que tothom reconeix necessària i encertada. Per molt anys puguem llegir-la, enriquint-nos amb les seves aportacions i expandir per ella la fe i la cultura cristianes.

Faustí Illa, c.m.f.

El doctor Tarrés i
Joan Pau II

Em sembla que estic abusant d'aquesta secció, però avui m'he llevat amb una idea al cap: escriuria al Sant Pare perquè anés a visitar la tomba del Dr. Tarrés. M'he recordat que el nostre setmanari fa uns dies que ho deia. Són dues personalitats, Joan Pau II i el Dr. Tarrés, molt semblants i estic segura que en rebria un gran consol.

Mª Angels Papiol

Catalunya Cristiana

Un anunci equival a
6 dies de
publicitat efectiva

petits anuncis

BORSA DE TREBALL
OFERIMENTS

AUXILIAR administrativa amb experiència completa.
INEM-17.228.958

AUXILIAR administrativa
INEM-31.282

ADMINISTRATIU expert amb alemany i francès.
Contracte mercantil

ASSESSOR d'indústries tèxtils.
Contracte mercantil

PINTOR-decorador a domicili, ordenança o cambrer.
Contracte mercantil

CONSULTOR-analista d'empreses amb gran experiència.
Contracte mercantil

SECRETÀRIA, administrativa.
INEM 45.120.109.

SECRETARIA, per a indústria química.
INEM 17.490.195.

VENEDOR de nivell o cap de vendes béns industrials INEM-18.808.007.

VENEDOR per a formar, relacions públiques o auxiliar comptable.
INEM-116.116

AJUSTADOR i fresador amb experiència.
INEM-29.161

SOTS-DIRECTORA, o responsable d'un departament, encarregada d'una botiga, relacions públiques, assistenta social.
INEM 0/4119321.

GERENT. (S'ofereix.) Amb gran experiència en organització d'empreses. INEM 112528.

SECRETÀRIA de direcció i caixa.

GERENT o executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

AUXILIAR administrativa en pràctiques matins.
INEM-31.705

ADJUNT a direcció general, cap depart. de personal i formació o director de fundació. (Contracte Mercantil.)

ADJUNT a gerència amb molta experiència. (Contracte Mercantil.)

APARELLADOR (Contracte Mercantil.)

VENDES

FINQUES GUANER
(A.P.I.)

Apartado de Correos 35

VENDA DE XALETs I APARTAMENTS en els millors indrets de L'Escalà (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72

AUXILIAR d'oficina de construcció o taller mecànic, amb bons coneixements d'anglès. (INEM.)

Gerents interessats en algun candidat truqueu a l'Associació Cristiana de Dirigents. Telfs. 318 77 21 - 318 79 77.

PETITS ANUNCIS

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula, i envieu-ho, junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on Barcelona-7

NOM	ADREÇA	POBLACIO	Tel.	PREU LÍNIA
				50 ptes.
				100 ptes.
				150 ptes.
				200 ptes.
				250 ptes.
				300 ptes.
				350 ptes.

Si voleu que el vostre anunci sigui publicat durant alguns dies, especifiqueu el mes i remarqueu amb una creu els dies elegits. Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre de dies. MES dies Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. Barcelona-7, amb 48 hores d'antelació.

**El teu problema és
viure millor.
El problema d'aquesta nena
és no morir de fam.
Així de clar.**

El teu problema és viure millor.
El problema de molta gent
arreu del món és sobreviure,
no viure pitjor, no morir.

No demanem res que no puguis donar. Et demanem
que comparteixis el nostre problema i que comparteixis
una petita part del teu benestar amb qui veritablement
ho necessita. El nostre problema és greu: evitar que
diàriament morin de fam 50.000 persones.

Ajuda-n's. Uneix el teu crit amb el nostre. Uneix les
teves mans amb les nostres. Les de tots.
Omple el cupó de participació.

En/Na _____

Domicili _____

Ciutat _____

Desitja col·laborar amb la quantitat de _____ ptes.

☐ Mensuals

☐ Trimestrals

☐ Anuals

per a finançar els projectes de Campanya Contra la Fam.

Forma de pagament escollida:

☐ Xec/Taló adjunt a nom de CCF

☐ Ingrés o transferència a:

Omple i tramet aquest taló a:

Mans Unides. Rambla Catalunya 32 1er 3^a - Barcelona 17
O demana més informació al tel. 318 08 87.

Joan Pau II parla de la fam en el món

750 milions de persones, víctimes de la fam

"Al món hi ha fam de pa, però encara més, fam de Déu; estimadíssims germans, us animo a cercar per damunt de tot, la paraula de Déu."

En l'al·locució prèvia a l'àngelus dominical, Joan Pau II, tot comentant l'Evangeli del dia —la multiplicació dels pans i dels peixos—, va parlar amb veu dramàtica de la fam en el món: "El problema de la fam en el món es planteja actualment amb trágica urgència, perquè la seva solució, en comptes d'apropar-se, al pas dels temps es va allunyant cada vegada més".

Xifres escandaloses

"Hom calcula que actualment en el món hi ha 750 milions de persones víctimes de la fam i que, de cara a l'any 2000, el nombre podria arribar als mil milions". Xifres apocalíptiques que obliguen a que el Papa digui: "Són moltes les veus que s'alcen per a denunciar aquest escàndol, aquesta situació en la qual una minoria de persones afortunades va

prosperant i s'enriqueixen ignorant una minoria de desventurats, desafortunats exposats, sovint, a més de la humiliació del subdesenvolupament i la dependència econòmica, a l'experiència de la misèria orgànica i de la mort prematura per manca d'aliment necessari".

El Papa demana una acció urgent que, de les paraules, passi als fets, amb iniciatives concretes. Una d'elles hauria d'ésser, segons l'exhortació evangèlica, "recollir les sobres". "Un dels grans desequilibris —va dir el Papa— és la malversació dels mitjans disponibles als quals s'abandonen des fa molts anys els pobles rics, acostumats a un consum sense frè".

Organitzacions a favor dels famolencs

El Papa va tenir paraules d'agraïment per als homes, or-

ganitzacions i institucions que treballen a favor dels famolencs: La FA O, el Fons Monetari Internacional per al Desen-

volupament Agrícola, el Programa Alimentari Mundial, el Consell Mundial de l'Alimentació, que va esmentar expressament.

de dotze nacions europees, asiàtiques i africanes, i nats a barris, "ghettos", barraques de grans capitals i de pobles miserables, que formen el "quart món", moviment format pel pare Joseph Wreindiski, el 1957. Moviment que lluita per la misèria, la marginació socio-cultural de les perifèries de les grans ciutats.

Va demanar oracions perquè els recursos existents al món no es perdin, no es destinin a fins per a destruir l'home, sinó que s'emprin per al seu bé i el seu legítim desenvolupament, l'alimentació, la solidaritat, per damunt dels de l'odi, els armaments i la guerra.

A un grup de cinquanta tres joves

Després, el Papa va reunir-se amb cinquanta tres joves, entre 17 i 25 anys, provinents

Cada un d'aquests cinquanta tres joves va lliurar al Papa un llibre-testimoniatge i li va parlar de la seva pròpia experiència, Joan Pau II va parlar als apòstols dels pobres, d'aquesta manera: "Llegiré tots els vostres informes. Mentrestant, tingueu present que el vostre treball en equip, entre els pobres, al servei dels pobres, és el mètode més eficaç per a combatre la misèria.

crònica de Roma

Encontres a Castel Gandolfo

Roma. (Del nostre corresponent.) — Joan Pau II va iniciar, el dimecres 14 de juliol a la tarda, les seves "vacances de treball", a la residència estiuenca de Castel Gandolfo. Allà, voltat de verd, amb bon aire dels monts Albans i la fresca brisa del llac, passa els dies dedicat al repòs, a la pregària, a l'estiu, a examinar els problemes referents al govern de l'Església universal i també al ministeri sacerdotal. Aquest, segueix molt intens i, dins l'ambient de Castel Gandolfo, adquireix característiques especials de gran espontaneïtat, diàleg i apropament a les persones.

Els dimecres a la tarda, el Papa es trasllada al Vaticà per a l'audiència general a la plaça de Sant Pere. Els diumenges i dies de festa, a l'hora de l'"Angelus", a Castel Gandolfo, surt al balcó del pati interior del Palau Apostòlic i després, al balcó que dona a la plaça del poble, per a pronunciar l'habitual al·locució, dialogar amb els pelegrins, pregar i impartir la benedicció apostòlica. Molts dies al matí, participen en la missa del Sant Pare, petits grups de sacerdots, religioses o fidels. Però els "encontres pastorals" més característics de Castel Gandolfo, són els que tenen lloc, algunes tardes, al pati del palau o als jardins de la residència. Generalment, són encontres amb joves: així ho fou el primer d'aquest estiu, la tarda del 18 de juliol.

Una cinquantena de nois i noies holandesos de la diòcesi de Roermond, es reu-

niren al pati de la residència pontificia. Els acompanyava el seu bisbe, monsenyor Joannes-Baptist Matthijs Gijzen. Una mica abans de les 7.30, va arribar Joan Pau II saludant tothom, ple de joia. El bisbe li va presentar els joves tot explicant-li el significat de l'encontre: un pelegrinatge de fe dut a terme amb la convicció que no es pot anunciar la fe als altres si abans no es viu profundament. Tot seguit va començar el diàleg del Papa amb els joves: paraules, cants, danses.

Els nois i noies, dividits en deu grups, al davant dels quals hi havia un sacerdot, presentaren al Sant Pare les ofrenes típiques de la seva regió i, sobretot, llur opció cristiana i compromís eclesial, que volen viure en total unió espiritual i sintonia cordial i mental amb el Successor de Pere. Joan Pau II anà saludant els components de cada grup, i després els va dirigir una exhortació pastoral, encoratjant-los a fer realitat els desitjos que li havien presentat, mitjançant la generositat juvenil, l'alegria cristiana, l'acompliment dels propis deures, el servei als germans i un gran amor a Crist, sempre sota la protecció de la mare de Déu, que a Roermond és venerada amb el nom d'"Estrella de la Mar".

L'encontre va finalitzar, ja en plena nit, amb el rés comú del Parenostre i la benedicció apostòlica.

Enric Planas

Recentment inaugurada la RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Situada a zona residencial i tranquil·la d'Horta, jardí, habitacions solelloses; sala de repòs, entreteniments, teràpia humana i control sanitari, tracte agradable i familiar, ambdós sexes i matrimonis. Ens plau oferir-vos places per a caps de setmana i mesos d'estiu.
Tel. 427 44 53.

Vaticà dia a dia

El pou de Neró

A l'oficina d'excavacions vaticanes hom pot contemplar l'anomenat "pou de Neró", descobert recentment. Es del segle I després de Crist. El lloc en el qual es troba, pertanyia als coneguts jardins de Neró (54-68 d. C.), on foren martiritzats molts cristians acusats de l'incendi de Roma, provocat, segurament, pel mateix emperador. Molt a prop d'aquest jardins hi havia el circ, al bell mig del qual s'hi aixecava l'obelisc egipci que ara es troba a la Plaça de Sant Pere; és fàcil que el pou s'emprés per al circ. Té un diàmetre d'1'32 metres, i una fondària de 8 metres, referent al nivell actual.

En el pou s'hi ha trobat un ganxo del qual penjava la cadena de ferro que s'utilitzava per treure l'aigua. A la mateixa oficina s'ha col·locat una làpida on s'hi afirma que el Papa espanyol sant Damas I (366-384) va encarregar a Mercuri, home de confiança, la canalització vers aquest pou de les aigües de la muntanya vaticana anomenades, per aquest motiu, "damasianas". Després de la construcció de la basílica actual (1506-1606) i de la sagristia (1785) el pou havia restat amagat.

La comissió catòlica-ortodoxa finalitza la sessió plenària

La comissió mixta internacional per al diàleg teològic entre les Esglésies catòlica i ortodoxa va completar una sessió plenària d'una setmana, que va centrar-se en l'Eucaristia com a signe d'Unitat. Aquesta reunió de Munich ha estat la segona sessió plenària des de l'establiment de la Comissió el 1979.

Les discussions de la comissió de 60 membres versà sobre la centralitat de l'Eucaristia per a una comprensió de la unitat dintre de l'Església local i la unitat entre les esglésies locals i l'Església Universal.

Al davant de la delegació catòlica en la Conferència, hi havia el cardenal holandès Willebrands, President del Secretariat per a la promoció de la Unitat Cristiana.

Últimes xifres sobre L'Església al Japó

Els catòlics japonesos, segons les últimes estadístiques, són 411.451, amb un augment en els últims deu anys, de 55.199. Més de la meitat dels batejats l'any passat, eren convertits.

L'Església al Japó està servida per 508 sacerdots diocesans (d'ells 376 japonesos) i per 1.013 religiosos estrangers. Les religioses sumen 5.998 (d'elles, 692 estrangeres).

Són 774 les parròquies catòliques a tot el Japó. L'Església dirigeix 598 escoles d'infància, 145 escoles primàries, 87 secundàries, 33 escoles d'ensenyança professional i tècnica, i 12 universitats. El total d'alumnes d'aquests instituts és de 264.745, entre una població total de 117 milions d'habitants.

Mesures de seguretat

Com és lògic, la vinguda del Papa a Espanya planteja grans problemes de seguretat, per causa de les concentracions massives que s'esperen i que, amb tota certesa, el Papa es posarà entre els assistents. D'uns mesos ençà, un grup d'experts en seguretat ciutadana està treballant en l'elaboració d'un dispositiu que garanteixi la integritat del Pontífex, de forma similar —encara que amb les lògiques diferències en quant al tractament— a com s'elaborà en el seu moment el dispositiu global de seguretat del Mundial-82.

El que més preocupa a la policia és la possible acció dels "il·luminats" que en un moment donat, i com ocorregué recentment a Portugal, atempten contra el Papa. Aquest tipus de comportament són impossibles de preveure, ja que actuen de forma totalment descontrolada i l'únic que pot fer-se és extreure les mesures de vigilància al voltant del Pontífex. Per altra banda, experts de la Direcció General de Protecció Civil que elaboren un pla de prevenció de possibles catàstrofes i de formes d'actuació en les concentracions humanes que es produeixen, han visitat recentment Portugal per intercanviar experiències amb els experts d'aquest país que treballaren en el recent viatge del Papa a Fátima.

Dos mil periodistes

Al voltant de dos mil periodistes s'espera que cobreixin el viatge de Joan Pau II a Espanya. La forma com es cobrirà el viatge del Papa, des del punt de vista informatiu, està pendent d'una reunió de mantindran els encarregats de l'organització del viatge amb els representants dels mitjans d'informació del Govern.

Probablement es facilitaran dos tipus d'acreditació: una pels que cobreixin informació de forma contínua i segueixin el Papa en tots els seus desplaçaments, i una altre per actes concrets.

El termini per a sol·licitar aquestes acreditacions està obert i es tancarà el 10 de setembre. En principi, segons el cap de premsa del viatge, Carmen Ríaza, no hi ha límit en el nombre d'acreditacions.

Pel que respecta a les persones que acompanyaran el Papa en el seu viatge a Espanya, s'espera que el Sant Pare vingui acompanyat per unes cinquanta persones.

En el Centenari de sant Vicenç de Paül

Dos mil joves d'arreu d'Espanya han assistit a Torre del Mar, a la cloenda del quart centenari del naixement de sant Vicenç de Paül, amb motiu del III Encontre Nacional de les Joventuts Marianas Vicentines.

La reunió fou presidida pel superior general dels Pares Pauls i de les Filles de la Caritat, pare Richard McCullen que ha vingut expressament de Roma. També feren acte de presència l'assistent general de la Congregació vicentina, pare Flores i el bisbe de Màlaga monsenyor Buxarrais.

Marxa internacional de sant Francesc

Amb motiu del vuitè centenari del naixement de sant Francesc, una marxa internacional vers Assís se celebrarà del 26 de setembre al 7 d'octubre vinents. Sortirà del Consell d'Europa a Estrasburg, es dirigirà a Colmar, cobrint etapes a les franciscanes de Selestat, els caputxins de Dussenbach, les clarisses caputxins de Sigolsheim i els caputxins de Colmar, per a preguntar-los: "Avui, què ens heu de dir?".

Després d'un trajecte en tren, de nit, des de Colmar fins a Arezzo, els pelegrins continuaran la seva marxa passant pels llocs marcats per la vida de sant Francesc. Els 3 i 4 d'octubre, estaran a Assís, on entregaran als responsables polítics d'aquesta ciutat un missatge del Consell d'Europa. Després d'assistir a les cerimònies del "trànsit", a Assís, els pelegrins assistiran, el 6 d'octubre, a l'audiència de Papa a Roma.

Mieczyslaw de Habicht, un laic eminent

Al servei de l'Església

Mieczyslaw de Habicht, antic secretari permanent de les O.I.C., a Friburg, auditor laic al Concili Vaticà II, després primer sots secretari del Consell dels laics, ha mort a Lanaken (Bèlgica) als 64 anys d'edat.

Descendent d'una família suïssa, M. de Habicht va néixer el 1918 a Cracòvia, on va estudiar dret i ciències polítiques. Ja en aquella època, prenia part activa en la vida d'organitzacions catòliques i sobretot a Pax Romana. Entrà al servei del ministeri d'Afers estrangers, i estigué destinat a Romania, a Turquia (on va conèixer el futur Joan XXIII), a la Xina, l'Índia, a Jerusalem i després a Londres. Fou aquí que va decidir deixar el seu lloc per a volcar-se a les organitzacions catòliques. L'any 1957 es traslladà a Friburg. Va ésser el canonge Schneuwly, secretari general de Pax Romana (més tard d'UNDA) que li va demanar vingués a Friburg per a ocupar-se de les relacions internacionals de Pax Romana. El 1950 M. d'Habicht fou nomenat Secretari permanent de les O.I.C. (Organitzacions Internacionals catòliques).

Va organitzar setze assemblees generals de les O.I.C., assemblees en el decurs de les quals féu coneixença amb monsenyor Montini, pro secretari d'estat, el futur Pau VI. Quan pel setembre del 1963 en Papa nomena els auditors laics al Concili, M. d'Habicht va formar-ne part, i després, el gener del 1967, el Papa publicà el motu proprio "Catholicam Christi Ecclesiam" erigint el Consell dels laics, M. d'Habicht en fou nomenat sots secretari. En la mateixa ocasió, el professor Sugranyes de Franch, de Friburg, fou nomenat consultor de d'esmentat Consell.

J. F.

Catalunya Cristiana és agradable per la qualitat humana i familiar de la publicació

VIATGE A ROMA

amb motiu de la BEATIFICACIÓ de

JOANA JUGAN

Fundadora de les Germanetes dels Pobres

—Viatge en avió del 2 al 6 d'octubre.
—Viatge en autocar del 1 al 7 d'octubre.

INFORMES I INSCRIPCIONS

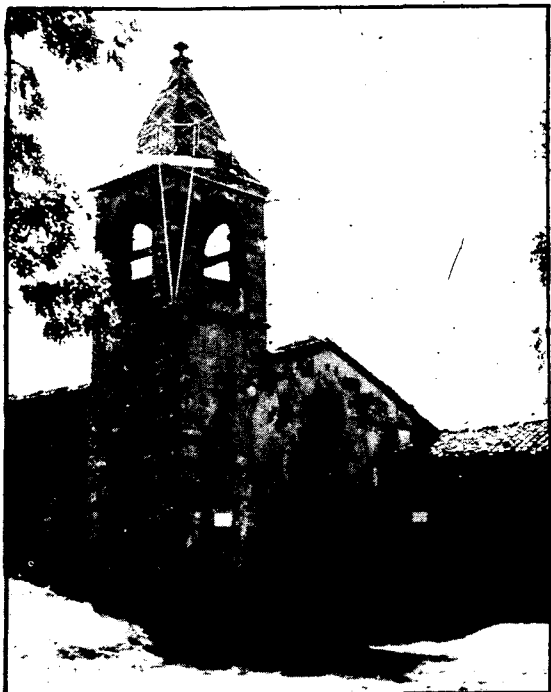
Departament Religiós. Rambla de Catalunya, 10, 1.º
Telf. 318 33 32 — 317 48 82. BARCELONA-7.

VIAJES
INTERNACIONAL EXPRESO S.A.
Agencia de Viajes - Grupo A - Título n.º 2 - Fundada en 1926

Imatge de la Mare de Déu de Cabrera.

Vista exterior del santuari.

Més de vuit segles de devoció popular

Santuari de la Mare de Déu de Cabrera

Fa més de cinquanta anys, quan sovint feia el viatge Barcelona-Puigcerdà, em cridava l'atenció, un cop passat el Congost i entrar a la Plana de Vic, aquella serralada plana que s'ovirava al nord-est. Com era possible aquell perfil? Coses de la geologia i els seus capriciosos jocs. No hi entenc un borrall, ho confesso.

La família de la meva esposa passava les vacances a Cantonigròs. A mi, una mica per esperit de contradicció, no em feia cap gràcia. Però un dia ens invitaren a pujar-hi, i va produir-se un canvi en la meva manera de pensar. Aquelles serres planes, vistes de prop, eren molt diferents... Íntimament va començar l'encís.

Uns anys després, quan ja podiem disposar d'uns dies de vacances, decidirem passar-los a Cantonigròs. Ara és cada any que repetim l'estada, i cada any, repetint itineraris en descobrim de nous, que admirant racons i paisatge, sorgeix un nou gaudi, un nou repòs per la cansada vista.

Des del poble tanca el paisatge pel nord l'esquerpada muntanya de Cabrera. I, encimat al punt més alt, el santuari de la Mare de Déu de Cabrera. En pujar allí, teniu la sorpresa d'un santuari que imaginàveu petit però que és força espaiós, amb ermitatge i hostatgeria adossats a l'església.

El santuari és antiquíssim. La notícia escrita més antiga data de mitjan segle XII, el que vol dir que ja feia temps que existia. Segons sembla el primitiu santuari era la capella del castell de Cabrera, dels vescomtes de Cabrera. Encara existeix algun vestigi del castell. Entre les jugades del temps i de la història, que fan que neixin i morin nissagues, es produeix algun fet que no té res a veure amb els homes, però que canvia els homes i les seves possibilitats. I així, els anys 1427 i 1428, uns terribles terratrèmols flagel·laren aquestes terres, i castell i capella de la Mare de Déu s'enrunaren. Els esmentats terratrèmols també assolaren molts indrets de les comarques gironines.

La devoció popular a la Mare de Déu de Cabrera era molt ferma, i un any després del darrer terratrèmol, o sigui el 1429, el bisbe de Vic atorgà a un feligrès de Sant Julià de Cabrera el permís per a emprendre la construc-

ció d'un nou temple per la Mare de Déu. L'esforç i la fe de tots el devots assolí ben aviat el seu objectiu i la imatge de Maria ben aviat tingué aixopluc.

Passaren un parell més de segles, i es pensà en construir un nou temple més definitiu, més resistent a la inclemència del temps. Al temple se li afegí aleshores la casa de l'ermità i l'hostatgeria de pelegrins.

Després contínuament la devoció de la gent de la contrada anà enriquint el santuari, va construir el campanar, que un llamp va fer malbé i que fou degudament restaurat, proveí de campana prou sonora que se sentia a unes llegües a la rodona, interiorment va ornar el temple amb un preciós altar. Els iconoclastes del 1936 cuidaren bé de destruir la imatge de la Mare de Déu, l'altar i de robar la campana.

Hem parlat del santuari i molt poc de la imatge. Quin era el seu origen? Cap de segur, no mancant però, la clàssica llegenda de la troballa. Segons la llegenda la imatge fou trobada per una cabra en una petita balma penjada en el cingle, molt a prop del santuari... El que és cert és la devoció dels camperols i pastors de la rodalia feu realitat aquest santuari marià situat al punt més alt del Collsacabra o Cabrerès.

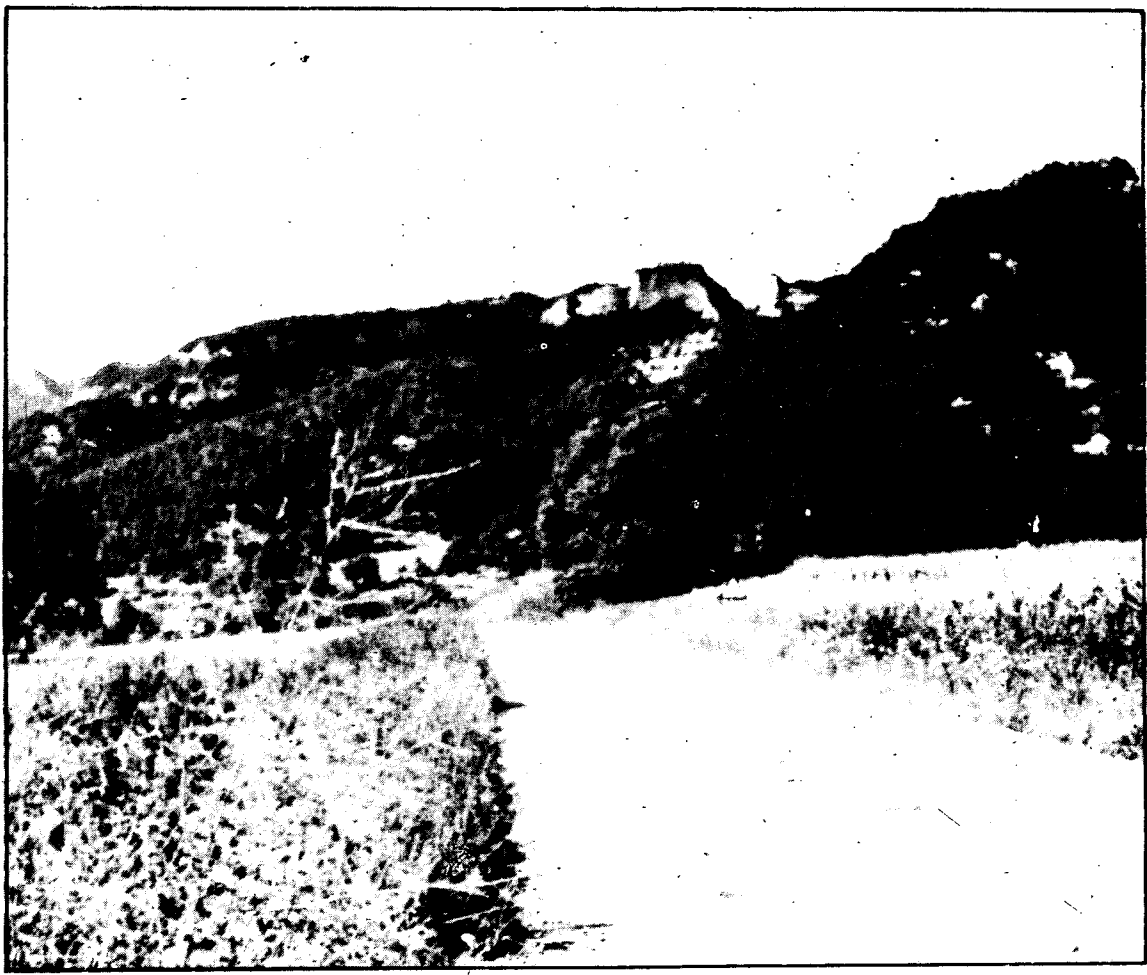
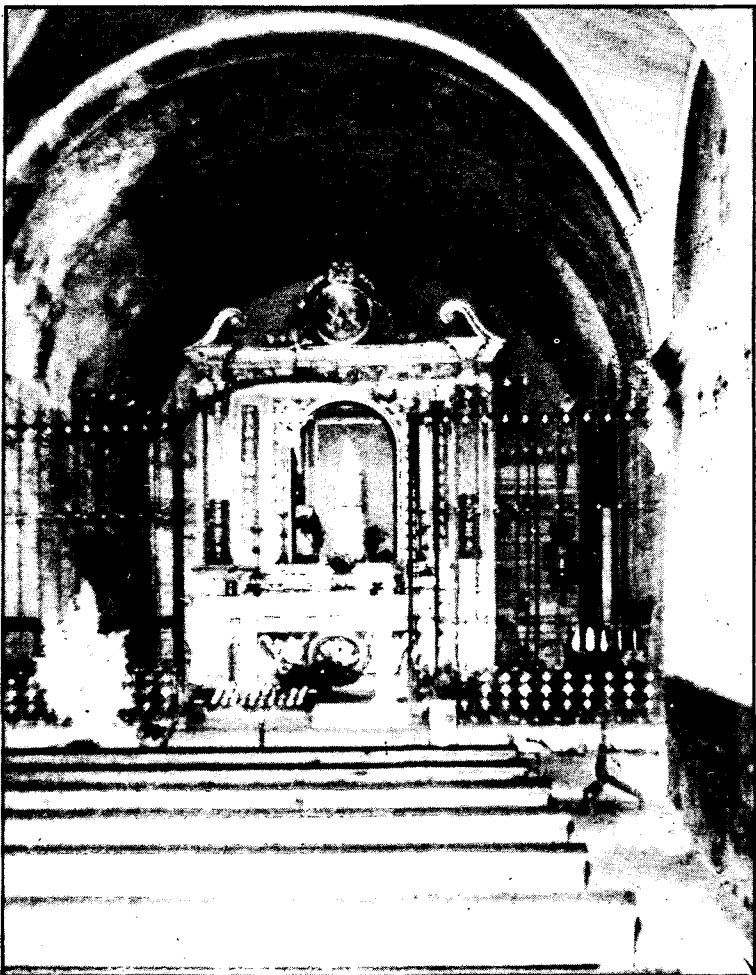
Referent a la imatge de Maria, sembla que l'actual és la quarta que es venera, i que és còpia força fidel de la que destruïren el 1936.

Passada la maltempsada, va procurar-se la restauració del culte, ornar les parets del temple construir un nou altar, sinó tan valuós com el destruït molt digne.

Finalment durant l'any 1981 es restaurà el sostre del campanar, amb teules ceràmiques i es col·locà una nova campana que els diumenges i dies festius invitarà els devots de la Mare de Déu de Cabrera a visitar-la i saludar-la.

El santuari està obert tots els diumenges i dies festius en els quals s'hi celebra la santa missa. I si interessa fer-hi alguna dinada només cal posar-se en contacte amb la rectoria de Cantonigròs (telèfon 856 50 55, amb el prefix : que correspongui, si són d'altra província).

Oriol Camps i González

GIRONA

Setmana de la unitat

Coincidint amb el període de major afluència d'estiuejants i visitants, se celebrarà a Platja d'Aro el dies 16 a 22 d'agost, la Primera Setmana de la Unitat.

Platja d'Aro. — Els diferents actes programats per aquests dies no tenen altre objectiu que l'oferiment obert i sincer d'unes possibilitats de trobada, de reflexió, de diàleg, de pregària i també d'esplai, en un esperit de germanor, per tal de viure i treballar per la unitat entre els cristians i amb tots els homes.

El rector de Platja d'Aro, mossèn Pere Vila, juntament amb els germans de la Comunitat de Jesús, que col·laboren

amb la pastoral de turisme d'aquesta localitat durant l'estiu, han posat en marxa aquesta iniciativa, que compta també amb el suport d'altres sacerdots, religiosos i laics lliurats al treball pastoral de l'estiu a Platja d'Aro.

No es tracta tan sols d'un contrapunt a l'ambient despersonalitzat, materialitzat, i sovint tan atrafegat com la vida a ciutat, que hom pot respirar a l'estiu en les localitats de la costa i d'una manera més radi-

cal a Platja d'Aro; intenta potenciar el temps de vacances, de descans i d'esplai, al que ofereix l'oportunitat de reflexió serena, de trobament fraternal, de contactes enriquidors per a tots els cristians.

Aquesta primera Setmana de la Unitat, compta amb activitats molt diverses, des de conferències a càrrec del pare Oriol M.ª Diví, monjo de Montserrat, amb una bona experiència a l'Institut Ecumènic de Tantur, a Israel, a la del pastor de l'Església alemanya de Barcelona, Wolfgang Wähling, a sessions d'audiovisuals sobre el desert, Terra Santa, i del pare Charles de Foucauld, el "germà universal".

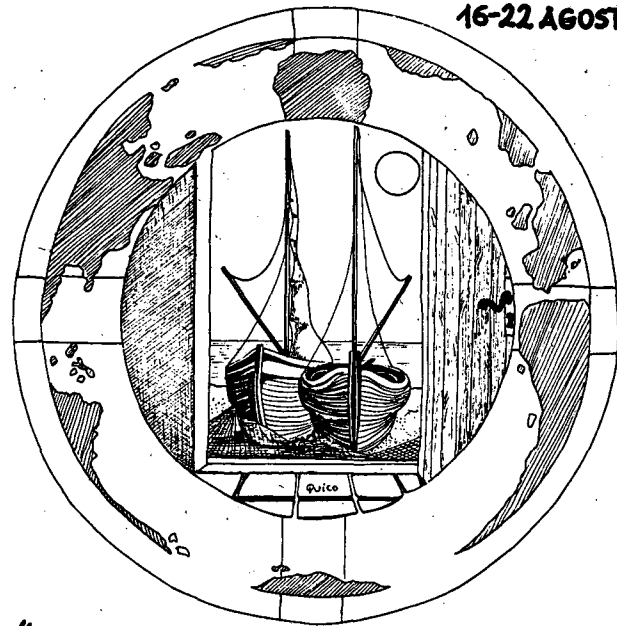
Hi ha una diada dedicada als infants, una altra a la reflexió personal i a la celebració penitencial, etc. També una exposició d'objectes de Xina i el Japó a càrrec de les Auxiliars de les Missions Franciscanes. La setmana es clourà amb un festival de cançons de caire festiu i de germanor, que tindrà lloc el dia 21 d'agost, a l'església parroquial de Platja d'Aro.

El complex parroquial de Platja d'Aro.

SETMANA DE LA UNITAT
PLATJA D'ARO 1982

16-22 AGOST

"Crist...
porta oberta a la Unitat"

Actes: Parròquia i Centre Ecumènic

Tel. 81 86 47

(Veure programes especials)

Imp. Nonell - Concepció 27 - Llagostera

col·laboració

Vivia amb el fill capellà

A la vellesa mantenien ferm el seu compromís cristià

Fou tota una mare la Carme, i àvia plena, comptava 81 anys. Agraïa sincerament tot l'enfilall de la seva pròpia història plenament arrelada en la del nostre País i en la realitat eclesial que l'afaiçonava. La seva conversa era sempre interessant.

El sofriment afina l'ànima. A la Carme el sofriment l'havia afinat tant fins a fer-la del tot pobre. La pobresa no és el terme d'una recerca. És la plenitud d'una acceptació. La Carme va arribar a ésser pobre del tot, sense buscar la pobresa, sinó acceptant-la, encara que amb una certa recança. Els darrers anys de la seva vida desitjava la solitud. I volia anar trobant la plenitud de Déu. El trasllat a Monistrol, malgrat que li dolia deixar Olesa, on hi havia passat tres anys amb el seu fill sacerdot, se li va presentar com la possibilitat d'aconseguir aquella solitud desitjada, als peus de la Mare de Déu de Montserrat. Però deia que no la sabia aprofitar prou. Quan la vista se li afeblí i ja no podia llegir deia que no sabia què fer. La lectura havia estat sempre la seva companya de camí. Aquesta pobresa que ara

A la Carme el sofriment l'havia afinat tant fins a fer-la del tot pobre. La pobresa és la plenitud d'una acceptació.

li calia acceptar la portava a la veritable solitud. La solitud que ella buscava era la plenitud de sentir-se prop de Déu.

Sola, amb el Pare com a terme de tots els seus desigs, la seva vida espiritual afinada pel sofriment arribà a una veritable maduresa d'esperit.

Havia ofert a Déu tots els seus fills. Era, encara, d'aquella raça de dones fortes que a la vellesa mantenien ferm el seu compromís cristià. Estimava els fills amb deliri però no volia destorbar en cap d'ells l'acció de Déu; mai es va cobrar la tasca d'haver-los criat, i això que no li havia estat fàcil.

Tenia un veritable esperit sacerdotal: oferí a Déu els dons dels homes, oferí sense quedar-se res. I Déu li havia anat acceptant al llarg de la seva vida. Aleshores esdevenia aquella saó que fa encara possible la florida del regne de Déu enmig de la nostra societat materialista.

Tot això es feia realitat en les llargues estones davant el sagrari en el petit oratori, en el que, més d'una vegada una son dolça la vencia i s'hi despertava entrada ja la nit.

Sensible i fina d'esperit ens ha fascinat als que l'hem tractada per la seva senzilla i espontània comunicació espiritual, esplaiava un cor enamorat de Déu i de totes les criatures, la naturalesa, l'art, les lletres...

El tracte amb el seu fill sacerdot i amb els amics que anaven a veure'l la feien sentir mare de tota l'Església. Estimava els sacerdots i el rol de Marta i Maria en les seves reunions la satisfeia d'allò més.

Agraïa les petites atencions i les trobava a faltar quan la

sensibilitat de l'altre no estava al mateix nivell que la d'ella. La música i les flors eren el seu esplai preferit.

Entengué i visqué les Benaurances fins a les últimes con-

seqüències i això va encomanar-ho als qui vivien al seu entorn.

Perquè va ésser amb l'Esperit, és benaurada, i el Regne del Cel és per a ella.

butlleta de subscripció

Desitjo subscriure'm / renovar la meua subscripció a:

**Catalunya
Cristiana**

Nom i cognoms

Adreça Població

D.P.

☐ Trameto les 2.000 ptes. per gir postal.

☐ Inclou un taló barrat per aquest import.

☐ Prego al Banc / Caixa

Agència

que se serveixi domiciliar aquest pagament anual, fins a noya ordre, en la meua llibreta / compte n.º

Lloc Data

Signatura

Remetre aquesta butlleta a:
CATALUNYA CRISTIANA, c/. de València, n.º 244.
Barcelona-7

col·laboració

Jaume Raventós i Domènech

La ciutat i la cultura deuen molt als homes que venien de les comarques a començaments d'aquest segle. Molts eren, els cabalers de les antigues masies: la hisenda passava a l'hereu, el fill gran, i els seus germans, els cabalers, sortien de casa i se n'anaven a treballar pel seu compte: si tenien diners entraven a la universitat i alguns, rics o pobres, passaven pel seminari.

Els cabalers duïen a la ciutat, encara una mica rústica, el coneixement directe de la naturalesa d'on provenien; la pagesia els havia formats, amb el seny passant de pares a fills, amb aquella ponderada mescla de coneixements tradicionals, i d'intuïcions pròpies per avançar en l'ofici i aferrats a una fe ancestral, però inquieta per comunicar-se amb la gent del dia. Sobretot a la ciutat, on els corrents innovadors de les tècniques, de les arts i del pensament s'agitaven, on tot semblava impaciència.

Si hi ha un cabaler exemplar, i a més enamorat de la seva condició, és en Jaume Raventós, que deixà la masia de can Codorniu quan s'hi iniciava la gran producció dels vins escumosos. Per al bon cultiu de la vinya i l'elaboració dels vins, els germans Raventós havien provat d'ensinistrar bé els pagesos de la comarca, i perquè no se'ls diluïssin els coneixements ni la devoció, els oferien publicacions a llur abast.

En Jaume Raventós és féu enginyer químic i enginyer mecànic. L'any 1903 començà la tasca divulgadora entre els pagesos de bona part des seus coneixements, i del seu seny, en lliçons escrites de veritable modestia, per part seva, compostes doctament amb el llenguatge de la pagesia. Quatre anys després esdevenia director del laboratori de l'Institut Agrícola de Sant Isidre, i d'allí estant impulsava la premsa tècnica, i no pas sàvia. Després la Mancomunitat de Catalunya el pren a l'Escola Superior d'Agricultura, on les seves ensenyances podien atènyer un àmbit molt més gran. No sols ensenyava **L'art de fer bon vi**, per mitjà d'un llibret d'aquest títol (1922), traduït al castellà i al francès; sinó que organitzà la campanya contra la plaga de la llagosta, a l'Aragó, a fi d'aturar-la abans que entrés als nostres camps. En féu un opuscle que fou copiosament difós.

L'actuació professional de Raventós és importantíssima, com la dels altres tècnics que actuaren a les escoles de la Mancomunitat. Però ell servava l'altra afecció d'escriure per comunicar el pensament des de la revisteta de Sant Sadurn d'Anoia, en uns textos que aplegà en els volums de **Proses del bon seny**, i que al llarg dels anys poden formar dos volums d'un miler de pàgines en conjunt; i en un altre llibret de **La llei de l'amor** (1917), pràctica de la moral i la pietat cristiana. Devia ser el seu camí: al capdavant era un filòsof nascut del nostre camp: era de l'escola de Balmes i del seu **Criteri**.

Quan sortí de la Mancomunitat, com altres professors destituïts per la dictadura, entrà al Foment de Pietat Catalana (Editorial Balmes), on esdevingué un home clau, i s'esmerçà en feines d'escriure. També col·laborà molt a la revista "Catalunya Social", amb Ramon Rucabado, J. Civera Sormaní i J. M. Gich, i el guaitge de mossèn Llovera. En aquesta publicació, reforçant el seny sobre l'apologètica, anà publicant recordances i vivències, amb les quals formaria el més conegut dels seus llibres, les **Memòries d'un cabaler**. Al cap de cinquants anys encara són una molt grata lectura.

L'any 1931, arran de la proclamació de la República, mostrà la seva combativitat davant de la persecució religiosa i encoratjà els fidels per una actuació decidida i exemplar, pacíficament, com correspon al qui defensa "l'ordre etern". Ell, tanmateix, no era un lluitador, sinó un ideòleg. I en els seus articles en aquella revista, fins l'any 1936, continuà defensant la família cristiana i escrivint les seves notables fantasies evangèliques. Era, per damunt de tot, un apòlogista de la virtut en el sentit més vast, i del caràcter en els aspectes més fermes. El seu biògraf, en Josep Miracle, li diu "l'estilista de la humilitat", perquè els seus escrits li donen aquest to, i així li esqueia d'apareixer. Els teòrics de l'art d'escriure diuen que cadascú ha de mostrar-se tal com és, sempre, encara que tingui la ploma a la mà.

Un altre amic meu, que ho sap per la família, m'ha explicat que Raventós, anant per França, visità una fabrica de maquinària vinícola i demanà una certa mena d'aparells. Li van dir que no en tenien, però que els coneixien per un llibre: li van ensenyar el seu, del temps de la Mancomunitat. I ell va saber acollir-ho sense fer escarafalls.

Raventós morí l'any 1938, a Barcelona, entre les privacions i el silenci; en la pietat catacumbal de les exèquies d'alguns amics que li restaven, com el fidel Rucabado. Els historiadors de la literatura no en parlen gaire, i si ho fan el classifiquen poc com a escriptor — i ho era, ben vocacionalment — però no remarquen que si no hagués portat l'afany proselitista no hi hauria excel·lit en tanta de manera, ni l'obra no tindria prou motiu. I la Gran Enciclopèdia, en un article mancat, menciona els títols de les obres literàries i oblida la tasca d'apostolat en la perfecció de l'ofici i del caràcter: treballar bé i obrar amb seny. I amb humilitat, la qual ha de perdurar encara molts anys després de la mort.

O. C.

Sis-centes invitacions
per a Lleida, en la visita
del Papa

Segueixen les preparacions de la visita del Papa a Espanya i concretament a Catalunya. A Barcelona, va reunir-se fa alguns dies la corresponent Comissió per a la visita del Papa a aquesta ciutat, amb l'assistència de representants de les diòcesis catalanes.

La diòcesi de Lleida compta, fins aleshores, amb 2.000 entrades per als actes que se celebraran al monestir de Montserrat i amb 4.000 entrades per a la celebració eucarística que presidirà el Papa a Barcelona, al Camp Nou, com ja se sap. Ara resta per decidir de quina manera aquestes entrades-invítació, que seran personals i intransferibles, seran distribuïdes a la diòcesi, segons el parer la Comissió Diocesana pro viatge del Papa.

Mossèn Sebastià Aldomà
Bonjoch, a Lleida

El sacerdot lleidatà, mossèn

Sebastià Aldomà Bonjoch, que fa 21 anys exerceix el seu ministeri a Cali, Colòmbia, a les parròquies de l'Infant Jesús de Betlem i Mare de Déu del Roser, de Quinquirà, amb els sacerdots, també lleidatans, mossèn Amadeu Carrera i mossèn Manuel Coll, és a Lleida en període de vacances. Compta en retornar a Cali a finals d'aquest mes d'agost.

Mossèn Sebastià Aldomà té cura, a Cali, d'una població de 70.000 persones i es dedica especialment a obres assistencials: llars d'infants i dispensaris. Mereix particular esment la llar d'infants camperola, realització en la qual està compromès, i que acull 300 infants, i la finca en la qual es fan experiències de fruticultura i d'utilització del biogas. Els caps de setmana són dedicats a la integració familiar (pares-fills) i afavoriment d'un procés d'educació familiar. En la tasca pastoral compten amb l'eficaz col·laboració de les religioses de Sant Josep de Girona i de les Franciscanes Missioneres de Maria.

Nomenaments

L'Excel·lentíssim i Reverendíssim senyor Bisbe de la diòcesi ha signat els següents nomenaments parroquials:

Mossèn Josep Anton Bruguat Vilalta, responsable de la parròquia de la Mare de Déu del Carme, de Lleida.

Mossèn Josep Anton Ginesà Creus, responsable de la parròquia de Sant Martí bisbe, de Lleida.

Mossèn Jesús Tarragona Muray, responsable de la parròquia de la Sagrada Família, de Lleida.

Mossèn Vicenç Lacambra Calvo, responsable de la parròquia de Fraga.

Els sacerdots nomenats començaran a exercir llurs funcions en el nou càrrec en el moment que oportunament hom indicarà. Mentrestant seguiran regint les parròquies de les quals en són responsables.

URGELL

Reordenament d'aranzels

El proper dia 1er. de setembre entraran en vigor a la diòcesi d'Urgell els nous aranzels recentment aprovats per decret del bisbe Joan Martí, del dia 25 de juny del 1982. Les noves taxes suposen un considerable augment en referència a les que fins ara eren vigents. En el decret s'expliquen les raons dels nous aranzels. Cal remarcar una motivació bàsica: l'ajuda a l'Església. Una diòcesi de reduïda població (150.000 habitants) i encara tan dispersa i amb deficients comunicacions, reclama una bona ajuda per part dels fidels. En moltes col·lectes d'una celebració a diferents parròquies de ciutat, la quantitat de diners recollits sobrepassa el pressupost anual de la majoria de les nostres parròquies rurals. No és cap disbarat. Podríem donar xifres.

És clar que avui en referència als aranzels parroquials hi ha diferents mentalitats que miren de despertar particularment la consciència i responsabilitat dels fidels. El decret de la diòcesi d'Urgell vol respectar també la decisió d'aquelles comunitats parroquials que han adoptat altres tipus de col·laboració, potser més lliures i responsables. I el decret imposa també el servei gratuït quan la situació dels fidels així ho exigeix per raons de pobresa.

Tots els documents parroquials hauran d'anar acompanyats d'un segell de l'import total del servei. El 50% anirà a la cúria diocesana i l'altre 50% per als preveres. Aquests segells els sacerdots els podran adquirir a la mateixa cúria, pagant solament la meitat del seu import.

El decret vol establir d'una forma clara que l'aportació econòmica dels fidels a l'Església és una col·laboració a l'evangelització dels pobles per a aconseguir així d'una forma més el seu compromís cristià. Per això el document deixa ben clar que cal aspirar "aquell altre tipus de col·laboració, lliure i responsable, que suplanti uns paga-

ments estrictes de les taxes assenyalades.

Les xifres dels nous aranzels tampoc són excessivament altes. A títol d'exemple, un certificat de baptisme costarà 200 ptes., i l'aranzel d'una celebració de matrimoni és de 1.000 ptes. Sabem que fins i tot aquestes xifres poden ser

motiu d'escàndol per algú. Per damunt d'aquests escàndols hi ha el clam d'una Església que ha d'exigir el que una fe esquifida molts cops li nega. I el jornalero també es mereix el seu sou, almenys per a sobreviure.

Nou delegat de mitjans
de comunicació social

Hi ha hagut un canvi en la direcció de l'oficina de mitjans de comunicació social del bisbat d'Urgell. Mn. Joan Pujol és el nou delegat, ocupant el càrrec de Mn. Dídac Martí. Mn. Joan Pujol té 39 anys i és també Vicari Episcopal de Pastoral.

L'oficina de mitjans de comunicació social fou creada per monsenyor Joan Martí l'any 1971, essent el primer responsable Antoni Fortuny. Aquest departament és responsable d'un setmanari, el "Full dominical", editat conjuntament amb cinc diòcesis catalanes, publica també una revista mensual, "Església d'Urgell" i ha participat també en activitats informatives a través de Ràdio Andorra.

A. Mirabet

EDITORIAL REGINA

Edicions Litúrgiques

Agendes, dietaris i articles de pell

VENDA A LLIBRERIES I PAPERERIES

Mallorca, 87-89 • Barcelona 29

VIC

Exercicis Espirituals

Cada any, durant l'estiu, la Delegació Diocesana d'Exercicis Espirituals de Vic, organitza tandes per a matrimonis, a les quals s'hi admeten també persones soles que desitgin aprofitar espiritualment uns dies de vacances. La primera d'aquestes tandes s'ha celebrat aquest any a la Casa d'Hostalets de Balenyà, amb crescuda assistència. En la fotografia els assistents a la tanda.

TARRAGONA

Vinaixa a punt per la "Nit de Maria"

Fa deu anys que la "Nit de Maria" es va fer albada espiritual al petit poble de Vinyols, del camp Tarragoní, per iniciativa del sacerdot apòstol de Maria, mossèn Enric Inglès. Aquesta resplendent jornada en honor de Santa Maria d'Agost, es repeteix des de fa uns anys, a Vinaixa, de la comarca de Les Garrigues, on s'hi troba de rector el mateix sacerdot iniciador d'aquesta anyal manifestació mariana. I és la nit del 15 d'agost que Vinaixa esclata de llums i cants marians, fent d'aquest poble garriguenc un petit Lourdes en el cor de Catalunya.

enguany, la "Nit de Maria", que és el coronament de la festa de l'Assumpció de la Verge, té a més un altre objectiu: preparar la visita del Papa a Espanya.

L'anunci d'aquesta nova celebració de la "Nit de Maria", està despertant arreu de Catalunya una viva ressonància.

Melani d'Urgell

avisos

"Grups d'oració i d'amistat. — Donem importància a dedicar un temps de les nostres vacances al silenci i a l'oració. Recorda: Tanda d'exercicis espirituals dirigida pel P. Joan Segarra S.I., a la Casa de la Sagra-

da Família, de Vallvidrera. Començarà el 5 de setembre, al vespre, per acabar dissabte, dia 11 al matí.

Més informació i inscripcions: telef. 217 57 49 i 217 94 46"

**Catalunya Cristiana
arriba a tots els
pobles de Catalunya**

AJUTS A LA RECERCA

Generalitat de Catalunya

Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica (CIRIT)

La Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica (CIRIT), convoca un concurs per atorgar petits ajuts a la recerca (DOG, núm. 242, del 21 de juliol de 1982), sota les condicions següents:

CONVOCATÒRIA

S'atorgaran ajuts als projectes de recerca d'aquells graduats universitaris o col·laboradors vinculats a centres d'investigació, a centres de desenvolupament, o a departaments universitaris, situats a Catalunya, que vulguin fer una tasca específica que sigui d'interès per al desenvolupament científic i tecnològic de Catalunya.

IMPORT

Estarà en funció del projecte que es presenti i del corresponent pla de treball. La petició haurà d'especificar els conceptes pels quals se sol·licita l'ajut, que podran ésser:

- Petits aparells o complements d'equip.
- Material fungible.
- Documentació i material bibliogràfic.
- Despeses d'utilització d'equips i serveis.
- Reproducció i edició de treballs.
- Desplaçaments i estada, si s'escau.
- Altres despeses específiques a judici del sol·licitant.

PAGAMENT

En el 80% del valor de les despeses, es farà per endavant. La resta es farà un cop finalitzat el pla

de treball aprovat, contra presentació i aprovació de la memòria corresponent i de la justificació de totes les despeses realitzades.

SOL·LICITUDS

Cal adreçar-les per duplicat al Vice-president de la CIRIT i es presentaran a la Secretaria de la CIRIT (Secretaria General de la Presidència de la Generalitat de Catalunya), Palau de la Generalitat, Barcelona-2, amb totes les dades personals. Aniran acompanyades amb la següent documentació:

- Curriculum vitae del sol·licitant.
- Descripció dels objectius del pla de treball.
- Pla de treball detallat.
- Pla de despeses detallat, especificant els conceptes referits a l'import.
- Informe del responsable del Centre o Departament on s'hagi d'efectuar el treball. Farà constar la seva conformitat i l'existència dels mitjans materials necessaris per al treball.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

La CIRIT, o la persona que sigui delegada, podrà entrevistar el sol·licitant per avaluar la informació complementària que jutgi necessària i per determinar més bé els termes de l'ajut que eventualment se li pugui atorgar.

SUSPENSIO DE L'AJUT

La CIRIT, si el pla de treball efectuat no s'ajusta als termes convinguts, podrà suspendre en qualsevol moment l'ajut i reclamar les quantitats avançades.

PUBLICACIONS

La propietat dels treballs que es puguin derivar dels ajuts serà de llurs autors, els quals, en cas de publicació o exposició, hauran de fer constar el suport obtingut de la CIRIT per realitzar-los. La CIRIT es reserva el dret de publicar, totalment o parcial, els treballs efectuats, atesa la seva particular incidència o interès públic.

DISPOSICIONS PER A 1982

- L'activitat proposada haurà de fer-se durant el curs 1982-83.
- L'import de cada ajut no podrà superar les 800.000 pessetes.
- S'obren dos terminis de presentació de sol·licituds: el primer termini acaba el 20 de setembre, i el segon, el 30 de novembre. Les resolucions es donaran a conèixer abans del 10 d'octubre i del 20 de desembre respectivament.

Per a més informació,
cal adreçar-se a la Secretaria
General de la CIRIT.

Sant Francesc d'Assís en el cinema

Per Antoni Aragón

D'entre tot el santoral cristià (si exceptuem Joana d'Arc, amb les seves haures de llegenda i nacionalisme pseudo-religiós) és la dolça figura del "Poverello" d'Assís, la que més vegades ha estat portada al cinema. Quatre són les pel·lícules de les quals en tenim notícia i de les quals ara en parlarem. Quatre realitzadors totalment diferents en llurs conviccions personals, en llurs punts de vista i en llurs intencions. Les analitzem per ordre de producció.

1

Francesc d'Assís "Francis of Assisi"

de Michael Curtiz (1961) amb Bradford Dillman.

Es tracta d'una pel·lícula de les anomenades "bondadoses", típicament americana. Tot el pitjor de l'estampeta, el cromo i l'almívar cau damunt d'aquests metres de celuloide, rarament colorejats i superficialment comptats.

D'acord amb la millor "tradició" del cinema reli-

giós americà. Michael Curtiz ens ofereix una mostra del que és oblidar-se de la història, oblidar-se de la realitat, oblidar-se de com funcionen les relacions humanes entre sí i amb Déu, oblidar-se de les pregones motivacions de la consciència de l'home i del sant. Amb aquests "oblits", com a base, la seva pel·lícula esdevé

una almivarada i empalagosa representació del què és un sant artificial, de cartró pedra, sense autenticitat i amb uns "ideals" que no més són aparents, perquè els manca la base primordial de tota santedat: la humanitat amb les seves llums i ombres i, sobretot, amb una voluntat sincera i pregonada per optar lliurement per Déu i col·laborar amb la gràcia.

2 "Francesc, joglar de Déu"

"Francesco giullare de Dio"

de Roberto Rossellini (1949), amb Aldo Fabrizi.

Són onze episodis que narren històries contingudes dins del llibre més popular i conegut del franciscanisme: "Les floretes de Sant Francesc". Rossellini ha agafat els episodis més adients amb la seva pròpia interpretació de la figura i significat de Francesc d'Assís: la reconstrucció de la cabana, tornant de Roma; la nuesa de fra Ginebre, el qual ha donat la seva túnica a un pobre; Francesc elogia el germà foc tot deixant que es cremi el seu mantell; Clara i Francesc comparteixen un tros de pa; Ginebre talla la pota d'un garrí per a satisfer el caprici d'un malalt; Francesc i el leprós; la presó, turment i salvació de fra Ginebre; la ingènua confiança de Francesc en la providència, al fer donar voltes a cadascun dels seus frares perquè la caiguda a terra indiqui el camí pel qual han d'iniciar llur missió apostòlica arreu del món etc.

Per uns, la pel·lícula de Rossellini és irreverent,

els actors són, en la seva majoria, autèntics frares franciscans o autèntics captaires que supleixen amb un treball autèntic llur manca de professionalitat.

A què pot ésser deguda la diferència d'actitud de la crítica davant la pel·lícula de Rossellini? Potser la manca de sensibilitat de moltes persones davant l'essència de l'Evangeli, que no el coneixen ni el practiquen. L'aplicació feta per Rossellini del seu propi neo-realisme, en la recreació de la vida del "Poverello" d'Assís, trencant per primera vegada en la història del cinema, amb una forma melosa, amanerada, solemne i fora de lloc d'explicar els fets—mens religiosos i les vides dels sants.

Té alguna escena força impressionant i suggestiva, com la de Francesc amb el leprós, que arriba al més pregon del misteri de l'ànima humana, perquè la imatge, sense paraules, ens interroga quasi brutalment, mentres veiem Fran-

"Francesc d'Assís, joglar de Déu" (1949) de Robert Rossellini.

grotesca; traeix l'esperit del cristianisme. Per altres és un meravellós fresc o retaule amb imatges del més autèntic cristianisme: el de l'Evangeli pur i natural amb uns frares alegres i joganers, sí, però que ens demostren fins al final allò que els mou és una perfecta innocència franciscana.

Hem de remarcar que

cesc plorar entre flors blanques d'un prat, ja en plena nit.

Es una de les poques pel·lícules que amb senzillesa, sense ornaments ni grandiloqüències, ens fa sentir allò sobrenatural. Per aixó molts no la van entendre: "Qui tingui ulls per a veure, que hi vegi" pot ésser la millor explicació.

diumenge

Diumenge dia 15 d'agost
del 1982
Solemnitat de
l'Assumpció de la Mare de
Déu / Color blanc
A cura d'Alexandre
Olivar, O.S.B.

L'ASSUMPCIÓ DE LA MARE DE DÉU

El papa Pius XII, el dia 1 de novembre de l'any 1950, declarà dogma de fe que "la immaculada Mare de Déu, la sempre Verge Maria, acabat el curs de la seva vida terrenal, va ser emportada (assumptam) en cos i ànima a la glòria celestial". El sentit d'aquesta definició quedava ben explicitat

en la Constitució Apostòlica "Munificentissimus Deus", de la mateixa data: volia dir que Maria frueix ja totalment de l'estat de glòria propi del seu Fill ressuscitat.

LA MISSA DE LA VIGÍLIA

Amb motiu de la proclamació del dogma, la qual precisava bé (definia) allò que cal entendre per Assumpció de la Mare de Déu, concepte mancat de precisió anteriorment entre els pensadors cristians i en els formularis litúrgics, l'Església Romana oferí nous formularis de l'ofici i de la missa. Ara disposem, en primer lloc, d'una missa per a la vigília, que serveix per a l'anticipació de la festa. La primera lectura compara Maria amb l'Arca de l'Aliança, perquè en l'arca es concretava simbòlicament la presència especial de Déu enmig del seu poble. La segona lectura

recorda que l'Assumpció de la Mare de Déu representa per a Maria un triomf total sobre la mort gràcies al seu Fill Jesucrist, el qual, com ja ha fet amb la seva mare, un dia ens farà participar de la seva victòria, o sigui, de la seva gloriosa immortalitat. L'Evangeli conté unes paraules del Senyor, de les quals podem deduir que Maria és gloriosa, certament, gràcies a les prerrogatives rebudes de Déu, les quals, però, no haurien contribuït a la seva glorificació si no hi hagués hagut per part d'ella, una bona disposició personal i una fidelitat.

MISSA DEL DIA

1 LA VICTÒRIA DE LA DONA

Potser no ens ha de preocupar si la dona de l'Apocalipsi representa l'Església o evoca la figura de Maria. De fet, Maria no és solament figura de l'Església, sinó la seva primera realització perfecta, ja que sense ella —sense la glorificació present de Maria— l'Església, com a ideal diví, és a dir, "gloriosa, sense màcula ni arruga o res de semblant, sinó santa i immaculada" (Efesis 5, 27) —aquesta il·lusió de Déu— no existiria encara sense la glorificació de la dona que es Mare de Déu i que fou l'arca veritable de la nova Aliança, ja no la de Jahvè amb les dotze tribus d'Israel, sinó la de Déu amb la universalitat dels creients, representada per la corona de les dotze estrelles. La victòria del Fill sobre el poder de la mort i l'establiment del Regne ha representat també el triomf de la mare.

Lectura del llibre de l'Apocalipsi Ap 11:19a; 12:1-6a, 10ab

El santuari del temple de Déu que hi ha en el cel s'obri, i dins el temple aparegué l'arca de l'aliança de Déu. Llavors aparegué en el cel un gran prodigi: una dona que tenia el sol per vestit, la lluna sota els peus i duia al cap un corona de dotze estrelles. Al mateix temps aparegué en el cel un altre prodigi: hi havia un gran drac rogenç, que tenia set caps i deu banyes. Als set caps duia set diademes, i la seva cua arrossegà la tercera part de les estrelles i les llançà a la terra. El drac s'aturà davant la dona per devorar-li el fill així que nasqués. La dona posà al món u fill, un noi que ha de governar totes les nacions amb el ceptre de ferro; el seu fill va ser endut cap a Déu i cap al seu setial, i la dona va fugir al desert, on Déu li havia preparat un lloc. Llavors vaig sentir al cel una veu que cridava amb tota la força: "Ara és l'hora de la victòria del nostre Déu l'hora del seu poder i del seu Regne, i el seu Messies ja governa".

SALM RESPONSORIAL

Si parlant amb representacions humanes diem en el Símbol de la Fe que Jesucrist "s'empujà al cel i se'n va a la dreta del Pare", bé és vàlida també la figura de Maria gloriosa a la dreta del Fill.

44:10bc, 11-12ab, 16 (R.: cf. 10b)

La princesa t'espera enojada, l'esposa et ve a la dreta, vestida amb or d'Or.

R. Teniu la reina a la dreta vestida amb brocats d'or.

Escolta, filla, estigues atenta,
oblida el teu poble i la casa del teu pare;
el rei està corprès de la teva bellesa.
És el teu senyor: fes-li homenatge. R.
Conduïdes entre cants de festa,
s'acosten al palau del re. R.

2 EL MOMENT QUE HA CORRESPONDUT A MARIA

Ja abans de la proclamació del dogma de l'Assumpció els teòlegs invocaven aquesta pàgina de sant Pau per explicar el fet de l'Assumpció com a glorificació de Maria. Tots viurem (eternament) gràcies a Crist, però cadascú serà glorificat "al moment que li correspon". Maria obtingué un últim privilegi com a corona de les altres prerrogatives amb que fou afavorida: una glorificació "anticipada".

Lectura de la primera carta de san Pau als cristians de Corint 1Co 15:20-26

Germans, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort. Ja que la mort vingué per un home, també per un home vindrà la resurrecció dels morts: tots són d'Adam, i per això tots moren, però tots viuran gràcies al Crist. Cadascun al moment que li correspon: Crist el primer, després, a l'hora que ell vindrà, els qui són de Crist; a la fi, quan ell destituirà tota mena de sobirania, d'autoritat o de poder, com a coronament de tot, posarà el Regne en mas de Déu, el Pare. Perquè ell ha de regnar fins que Déu haurà sotmés tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic, destituït serà la Mort.

PUNTS DE REFLEXIÓ

1. El dogma de l'Assumpció no està explicitat en la revelació escrita (en la Bíblia). Sobre la tradició escrita extrabíblica hi hauria moltes observacions a fer. Els dogmes de la Immaculada Concepció i de l'Assumpció són veritats que estaven en el cor de l'Església van trobant la veritat de la fe, de la qual és dipositària. Els aspectes de la revelació que encara puguin quedar amagats als homes no els cerquem sinó en el cor de l'Església.

2. "A Maria va valer-li més ser deixeble de Crist que no pas mare de Crist... Maria fou també benaurada perquè va escoltar la paraula de Déu i la va guardar; portà més la veritat de Crist a l'ànima que no pas el que hi ha en el si maternal" (Sant Agustí).

3. "Val més l'Església que la Verge Maria... Maria és una part de l'Església, un membre sant, un membre excel·lent, un membre eminentíssim, però... val més el cos que un membre del cos" (del mateix sermó 25 de sant Agustí). Maria és el membre més excel·lent de l'Església, gràcies a la seva fidelitat personal a l'amor que Déu li té, fidelitat que, per damunt de les seves prerrogatives, la converteix en la millor deixeble de Crist.

3 TOTES LES GENERACIONS LA DIRAN BENAURADA

Hi ha, en tota la literatura universal, algú que hagi fet un elogi de si mateix com l'ha fet Maria? Digué: "Totes les generacions em diran benaurada, perquè el Totpoderós obra en mi meravelles". Però, sens dubte, fins després d'haver estat enduta al cel Maria no s'adonà de com Déu l'ha estimada. Ni nosaltres des d'aquesta terra, per molt que sapiguem d'ella, podem endevinar la mesura amb què Déu ha abocat el seu amor en aquesta criatura. Però la revelació no ens presenta Maria com una persona merament passiva davant un amor de predilecció tan gran per part de Déu. En l'Evangeli d'avui veiem com reacciona una dona tan estimada. Després de l'anunciació Maria es preocupa més de la seva cosina Elisabet que d'ella mateixa, i a les felicitacions profètiques de la cosina Maria respon amb una gran lloança a Déu. Perquè si Maria, en el cant del Magnificat, descriu tan obertament la pròpia benaurança, ho fa en forma d'acció de gràcies al Totpoderós, l'únic que salva i que s'enamora de la petitesa dels que creuen en Ell. Per altra banda, Maria confon expressament la seva sort amb la del poble: no és tan ella l'afavorida com és Israel amb ella.

Evangeli segons sant Lluc Lc 1:39-56

Per aquells dies, Maria se'n anà decididament a la Muntanya, a la província de Judà, entrà a casa de Zacaries i saludà Elisabet. Tan bon punt Elisabet va sentir la salutació de Maria el nen saltà dins les seves entranyes, i Elisabet, plena de l'Esperit Sant, cridà amb totes les seves forces: "Ets benedida entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes. Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor vingui a visitar-me? Mira: tan bon punt he sentit la teva salutació, el nen ha saltat d'entusiasme dins les meves entranyes. Felicitat tu que has cregut! Allò que el Senyor t'ha fet saber, es complirà".

Maria digué: "La meua ànima magnifica el Senyor, el meu esperit celebra Déu que em salva, perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa. Des d'ara totes les generacions em diran benaurada, perquè el Totpoderós obra en mi meravelles. El seu nom és sant, a l'amor que té als qui creuen en ell s'estén de generació en generació. Les obres del seu braç són potents: dispersa els homes de cor altiu, derroca els poderosos del sol i exalta els humils. Omple de béns els pobres, i els rics se'n tornen sense res. Ha protegit Israel, el seu servent, com ho havia promès als nostres pares; s'ha recordat del seu amor a Abraham i a la seva descendència per sempre".

Maria es quedà tres mesos amb ella, i després se'n tornà a casa seva.

homes i institucions

Dona noble i encisadora

Clara d'Assís

Pintura de santa Clara

El dia 11 d'aquest mes celebràvem la festa de santa Clara d'Assís, la millor interpret dels ideals de sant Francesc. No sempre s'ha presentat aquesta santa tal com fou. Certament, fou una dona de figura suau, delicada i íntima, però al mateix temps fou vigorosa i fidel com la fulla d'acer en la lluita. El despullament dels béns en obediència a la Paraula de l'Evangeli ja era clau d'entrada a la vida franciscana: "Vés, ven totes les coses, dona-ho als pobres..." (Mt 19-21).

Són els primers passos de la conversió. Francesc els havia donat amb radicalitat i els va exigir a tots els que volguessin seguir-lo: a Bernat, a Felip, Rufí, Angel... ara a Clara. I continuaria essent quelcom així com el gest fundacional fins l'últim cridat dels nostres dies.

A la lletra

El despullament revesteix formes diferents en cada un dels cridats. En el cas de Fran-

cesc no és tant de béns materials posseïts com possibles. En el cas de Bernat de Quintavale és "ben literal" saquejant les arques i tota la casa del noble cavaller.

També Clara comptava amb una gran herència. El seu pare messer Favarone ja havia mort quan ella va decidir en el seu cor seguir a Crist en la pobresa com Francesc li mostrava.

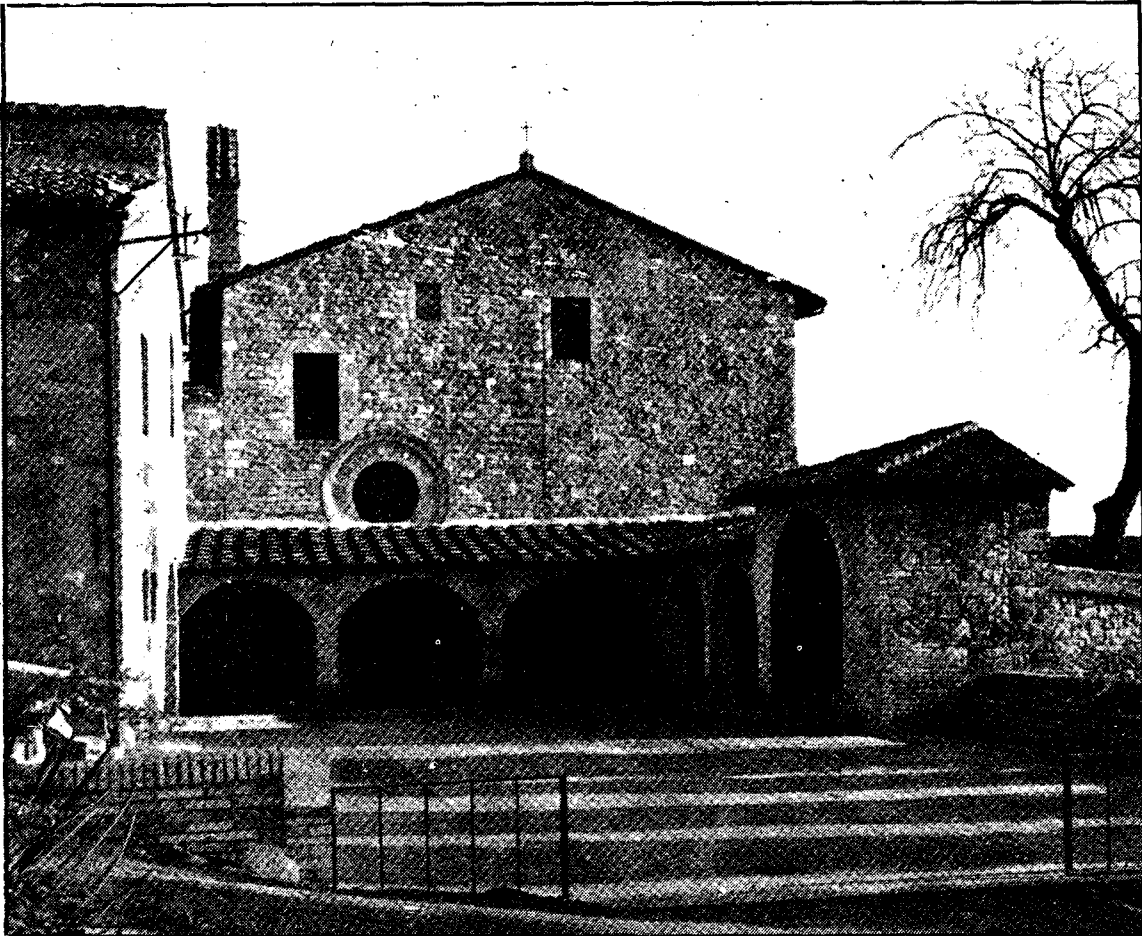
En el segle XIII la dona ja tenia certa personalitat jurídica a Itàlia. La soltera podia vendre o pignorar els seus béns des de la majoria d'edat. Així que, als 18 anys, Clara Favarone estava capacitada per a complir "a la lletra" la paraula de l'Evangeli i es donà pressa per a distribuir entre els pobres la seva opulenta herència, sense guardar res.

Per a no defraudar als pobres

La família Offreducció-Favarone era una de les més riques, nobles i poderoses d'Assís. El gruix de l'herència de Clara es formaven terres o immobles i, com l'interès primordial de tota la família feudal era conservar el patrimoni tot unit, no podia veure sense indignació l'intent de la jove.

Sens dubte, convençuts que no aconseguirien canviar aquella voluntat d'acer que Clara mostrava quan es tractava de ser fidel al seu Senyor, van proposar-se arribar a una solució comprant-li "al preu més alt" la part de la seva herència. En principi això era el més còmode per a ella, en canvi no va accedir "per a no defraudar als pobres".

Aquesta dada dels testimonis del "Procés de Canonització de Sta. Clara", ens revela la seva disposició i sentit social.

El monestir de Sant Damià (Assís), bressol de les monges clarisses.

Deixant íntegre el patrimoni familiar favoreixia al latifundi, mestrestant que, pels pobres era més assequible la distribució en petites parcel·les. La seva època coincideix amb un moviment de lliberació dels servents, camperols lliberats que es convertien en petits masovers. Quan el senyors feudals arrendaven les seves terres als masovers, els imposaven uns cens hereditaris amb els quals oprimien aquella massa rural passiva, sense drets, ni lloc en la jerarquia social.

Clara coneixia aquesta situació, per això va voler "distribuir" en lloc d'accedir donar les terres a la seva família que hauria continuat el sistema d'arrendament. Només d'aquesta forma els seus servents podrien passar a ser propietaris, amb mitjans propis de subsistència. Sols així, esqueixant la seva part del latifundi familiar, podia incrementar la propietat privada en favor dels oprimits

de la seva època. Encara que aquesta decisió fos dura, dolorosa, per oposar-se a les tradicions més arrelades de la seva classe.

Fulla d'acer temperat

Estem acostumats a contemplar a Clara d'Assís a l'ombra de Francesc com una figura suau, delicada, íntima. I ho era! Clara era cortès i noble, encisadora! Més no podem deixar a la penombra altres trets d'aquesta dona fidel i vigorosa com a fulla d'acer ben temperada en la lluita.

Sabia ben bé allò que volia i la seva fidelitat exquisida no es detenia davant cap dificultat. Amb un sentit pràctic que ens sorprèn, amb intel·ligència i sentit de futur, no va posar una bossa d'or a mans dels pobres, els hi va donar una parcel·la de terra bona per a deixar de ser

servents, els donà la possibilitat de renèixer a la il·lusió de treballar "el seu" camp, de vendre "la seva" collita en el mercat de la ciutat, de ser lliures. I és que ella no cercava "complir" un precepte evangèlic solament en la seva materialitat literal sinó en la seva entranya amorosa, redimint el germà oprimat. I això, calladament, submergint-se ella mateixa en la més radical pobresa.

Sí, perquè deixant el seu palau d'Assís, es va retirar per sempre en la petita ermita restaurada per Francesc on alguns dies hi mancava tot... Filava per menjar el pa amb el treball de les seves mans i resava... resava ininterrompudament... fins a fer d'aquell primer convent de clarisses un sagrament del Regne dels Cels.

Germana M.ª Victòria Triviño.
Clarissa.

calendari

Diumenge, 15 d'agost: Setmana XX del temps ordinari. L'ASSUMPCIÓ de la Mare de Déu. Sant Tarsici, màrtir.

Festa major a 60 pobles de Catalunya.

El sol surt a les 4,59 i es pon a les 6,51.

Dilluns, 16 d'agost: Sant Esteve, rei d'Hongria; Sant Roc, confessor i Santa Serena, emperatriu.

Festa major a Amposta, Cardona, Hospitalet de Llobregat i altres pobles.

Dimarts, 17 d'agost: Mare de Déu de Montserrat. Sant Jacint, dominic i Sant Mamés, màrtir.

Festa major a Córbera de Llobregat, Les Franqueses i Sarroca de Lleida.

Dimecres, 18 d'agost: Sants Agapit, i Hermes, màrtirs i Santa Elena, emperadriu.

Festa major a Cabriels i Escaló.

Dijous, 19 d'agost: Sant magí, ermità; Sant Joan Eudes, confessor i Sant Lluís, bisbe de Tolosa.

Festa major a Guàrdies i Tarragona.

Divendres, 20 d'agost: Sant Bernat de Claravall, abat, doctor fundador i Sant Samuel, profeta.

Festa major a Ascó, Castellar, Castellbisbal i Garriguella.

Dissabte, 21 d'agost: Sant Pius X papa; Sant Privat, bisbe màrtir i Santa Ciriaca, vídua.

Festa major a Blanes.

l'Església celebra

15 d'agost. Diumenge. Assumpció de la Mare de Déu. Lectures: Primera, Ap 11,19 a; 12, 1-6a.10ab, S 44, segona 1C 15,20-26, tercera Lc 1,39-56.

16 d'agost, dilluns de la setmana XX de durant l'any. Lectures: primera, Ez 24,15-24, Dt 32,18-21, segona Mt 19-16-22.

17 d'agost, dimarts de la setmana XX de durant l'any. Lectures: primera, Ez 28,1-10, Dt 32,26-36, segona Mt 19,23-30.

18 d'agost, dimecres de la setmana XX de durant l'any. Lectures: primera, Ez 34,1-11, S 22, segona Mt 20,1-16a.

19 d'agost, dijous de la setmana XX de durant l'any. Lectures: Ez 36, 23-28, S 50, segona, Mt 22,1-14.

20 d'agost, divendres de la setmana XX de durant l'any. Lectures: primera, Ez 37,1-14, S 106, segona, Mt 22,32-40.

21 d'agost, dissabte de la setmana XX de durant l'any. Lectures: primera, Ez 43,1-7a, S 84, segona, Mt 23,1-12.

La Costa de Llevant

La gent que marxava a Amèrica malgrat ésser lluny de la terra mai deixà el seu esperit individualista, lliure, indòmit. Cada ú anava a la seva. Triomfaven o fracassaven, però no sentiren ni practicaren gairebé mai entre ells la cooperació o col·laboració. Difícilment s'ajudaven els uns als altres. Tots tenien la seva manera de fer i rarament n'abdicaven. En afers comercials i polítics sempre discrepaven de les idees del veí.

En alguns casos la gran proporció d'amor propi els portava a actituds i decisions extravagants.

Podríem explicar-ne l'alçada d'un campanar... Des d'aquell que regentava un hotel a Buenos Aires i que en presentar-se-li un compatriota de la mateixa vila donant-li tota mena de referències, i donant-se a conèixer amb tots els "ets i uts" li demanava una ocupació temporal en espera d'una oportunitat, li contestà amb l'accent argentí més sonor: "Traíga-me usted informes y me los estudiaré".

Fins al d'un comerciant establert a Guayaquil que li foren exigits uns arbitris municipals, que ell considerava injustos, per unes partides molt importants de melassa que tenia al magatzem, esperant un nomen favorable del mercat.

Era un comerciant potent i els quinze mil pesos que li tocava pagar no li eren cap extorsió.

L'home esgotà tots els arguments haguts i per haver i veient que no hi havia res a fer va dir: JONO PAGO!, i prengué un determini heroic. Feu llançar al riu Guayas tota la partida de melassa que motivava els quinze mil pesos d'impostos i que estava avaluada en uns cent mil pesos.

Passant com a contrapunt per aquell capità de barco que reconeguent un compatriota seu però no de la mateixa vila, que es trobava en una situació molt difícil li oferí un camarot, taula i tot quan li fes falta, al seu vaixell, fins a recuperar salut i forces.

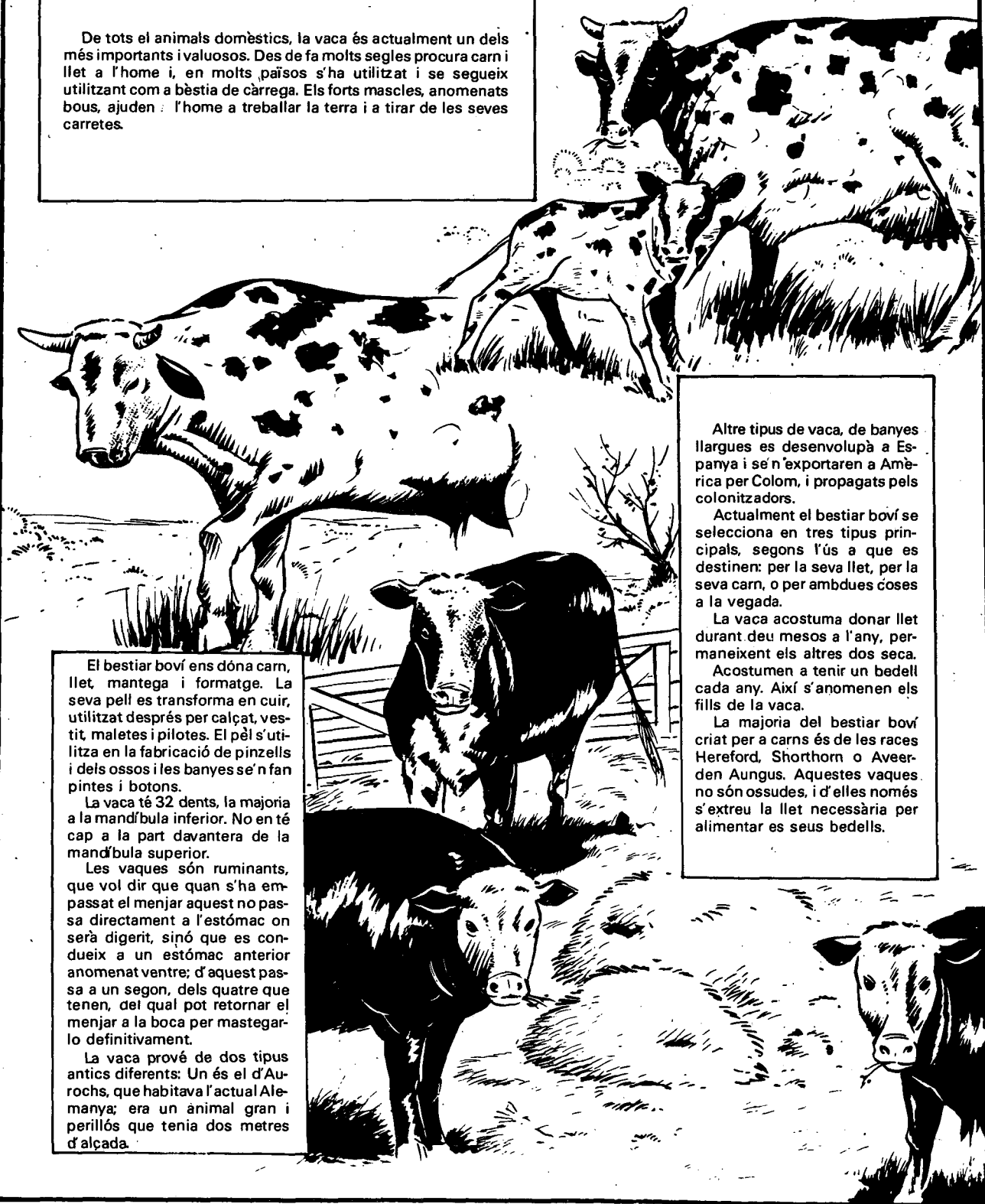
—Tota la melassa al riu!!

LA VACA

per:
Catal Metarr

De tots els animals domèstics, la vaca és actualment un dels més importants i valuosos. Des de fa molts segles procura carn i llet a l'home i, en molts països s'ha utilitzat i se segueix utilitzant com a bèstia de càrrega. Els forts mascles, anomenats bous, ajuden l'home a treballar la terra i a tirar de les seves carretes.

Altres tipus de vaca, de banyes llargues es desenvolupà a Espanya i se'n exportaren a Amèrica per Colom, i propagats pels colonitzadors.

Actualment el bestiar boví se selecciona en tres tipus principals, segons l'ús a que es destinen: per la seva llet, per la seva carn, o per ambdues coses a la vegada.

La vaca acostuma donar llet durant deu mesos a l'any, permaneixent els altres dos seca.

Acostumen a tenir un bedell cada any. Així s'anomenen els fills de la vaca.

La majoria del bestiar boví criat per a carns és de les races Hereford, Shorthorn o Avedden Aungus. Aquestes vaques no són ossudes, i d'elles només s'extreu la llet necessària per alimentar es seus bedells.

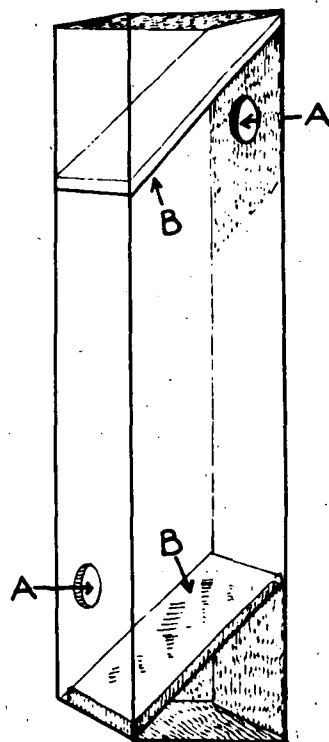
El bestiar boví ens dona carn, llet, mantega i formatge. La seva pell es transforma en cuir, utilitzat després per calçat, vestit, maletes i pilotes. El pell s'utilitza en la fabricació de pinzells i dels ossos i les banyes se'n fan pintes i botons.

La vaca té 32 dents, la majoria a la mandíbula inferior. No en té cap a la part davantera de la mandíbula superior.

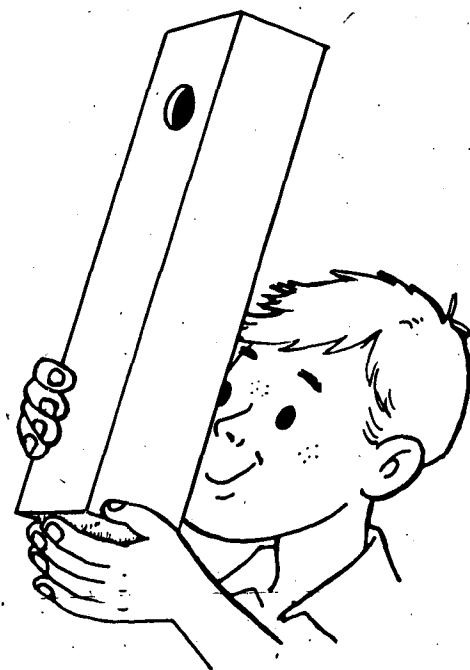
Les vaques són ruminants, que vol dir que quan s'ha empassat el menjar aquest no passa directament a l'estómac on serà digerit, sinó que es condueix a un estómac anterior anomenat ventre; d'aquest passa a un segon, dels quatre que tenen, del qual pot retornar el menjar a la boca per mastegar-lo definitivament.

La vaca prové de dos tipus antics diferents: Un és el d'Aurochs, que habitava l'actual Alemanya; era un animal gran i perillós que tenia dos metres d'alçada.

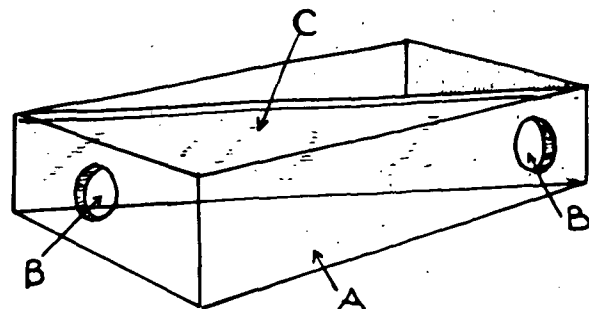
COM ES FA... UN PERISCOPÍ

N'has sentit parlar, oi?, dels periscopis. Amb ells un submarí submergit pot veure el que passa a la superfície. Si t'en fas un et servirà, per exemple, quan en una festa de carrer —ara que se'n fan tantes— la gent gran et tapi i no et deixi veure l'espectacle. I és ben fàcil de fer. Només necessites una caixa llarga de cartró. Fes-hi dos forats, com s'indica en el dibuix, i col·loca dintre de la caixa dos miralls inclinats. Mirant pel forat de baix, podràs veure a través del de dalt.

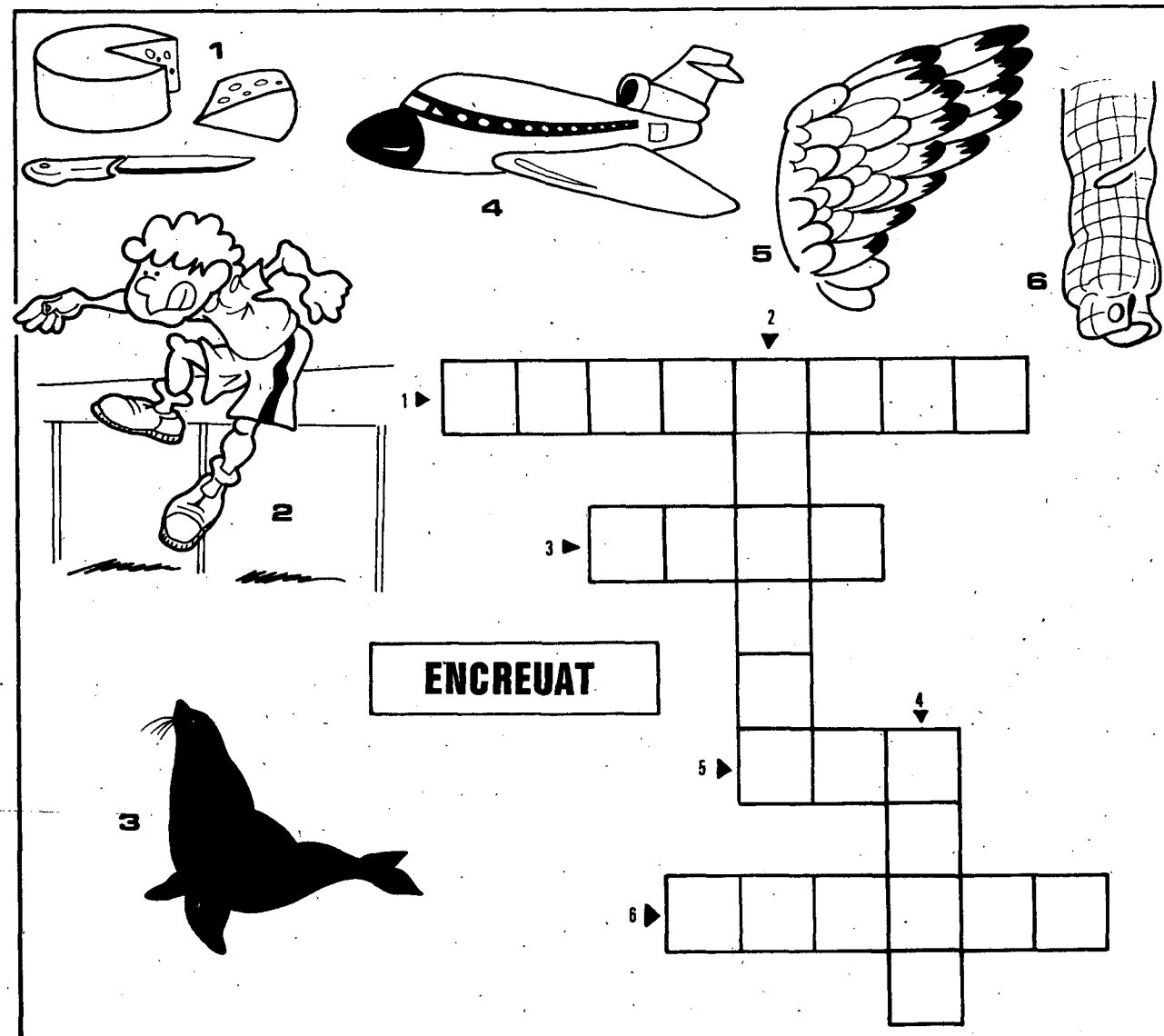

...i UN RETROVISOR

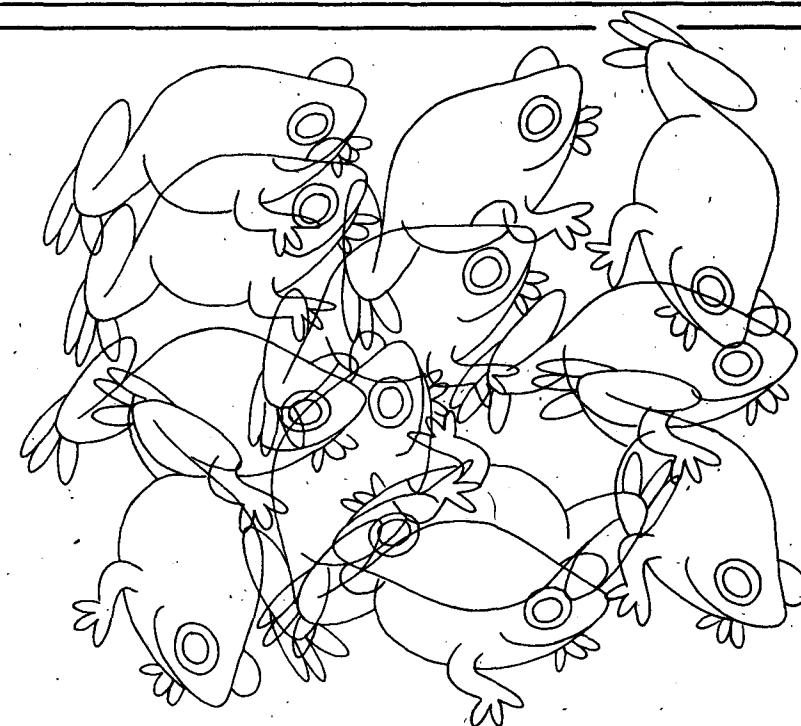
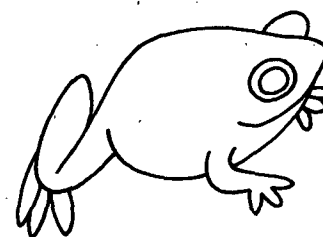

Per poder-te veure el clatell, agafa una capsa (A), fes-hi dos forats (B) i fica dins la capsa un mirall en diagonal (C). Mirant per un dels dos forats et podràs veure l'esquena.

Entreteniments

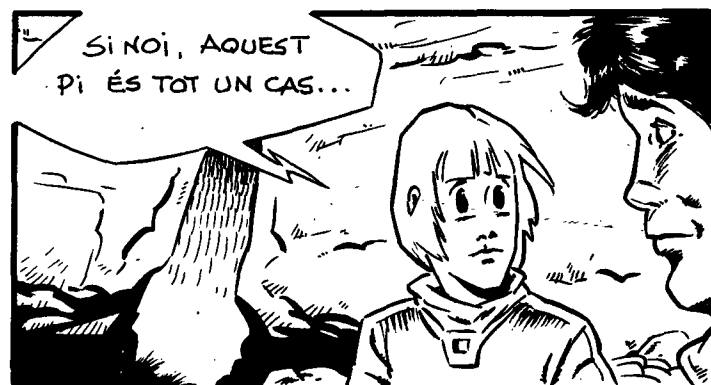

Quantes granotes com jo podeu contar de entre totes les que hi han barrejades?

DONCS...
SI QUE ANEM
BÉ...

SI NOI, AQUEST
PI ÉS TOT UN CAS...

MIRA QUE DIR
QUE AQUESTS BOLETS
EREN BONS PER A MENJAR...

En Joan i en Quim

JO M'ENCARRE-
GO DEL BALL PER
LA FESTA MAJOR.

DONCS JO
DE LA "GIMCAMA"
INFANTIL.

JO M'ENCARRE-
GARÉ DELS FOCES
D'ARTIFICI.

JO M'EN
VAIG

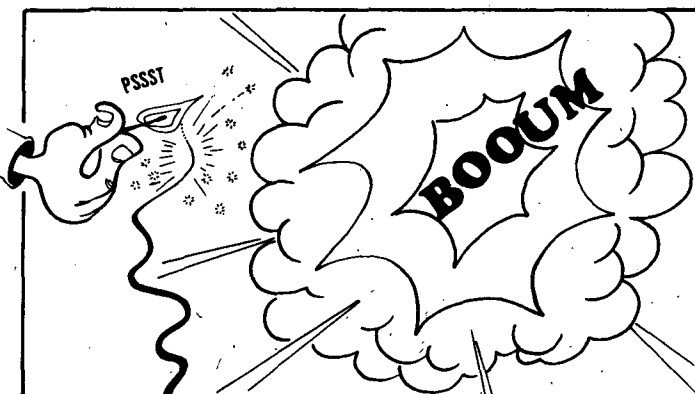
DIES MÉS
TARD.

HEUS ACÍ EL
COET AMB GORPRESA
QUE HE PREPARAT

NO ESPERAVA
UNA SORPRESA
TAN FORTA

LI REPETEIXO CAMARA-
DA PEPE TOF QUE ES TRACTA
D'UN SOPHISTICAT COET
MONOPLAGA LLENGAT
PER UNA POTÈNCIA...

PSSST

BOOUM

ANY II

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

112

FESTA DE LA MARE DE DÉU

La Mare de Déu
quan era xiqueta
anava a costura
aprendre de lletra.

És la lletra d'una cançó que
moltes vegades canta la mare.
Mira, ves per on, m'hauria agrat
conèixer la Mare de Déu quan
era de la nostra edat.

Estic segur que era d'allò més
EIXERIDA, i que tots els nens i
nenes, nois i noies com nosaltres
volíem ser amics i amigues d'ella.

Aquests dies, precisament,
celebrem la Festa de l'Assumpció
que ens recorda que la seva
persona, com la del seu Fill Je-
sús, és plenament gloriosa i per
sempre en el cel.

El pare i la mare que varen anar
a Terra Santa amb un pelegrinatge
que van fer-hi un bon grup de
persones de "CATALUNYA
CRISTIANA", m'han explicat que
varen veure un sepulcre que, per-
sones molt sàvies, diuen que
segurament és el d'ella. És clar,
està ben buit. Perquè després de
la seva mort, el seu Fill la volgué
amb Ell en el cel.

Diu que la pedra del seu sepulcre
és plena de rascades i petits
clotets que, des dels primers
segles, hi feren els pelegrins
d'arreu del món que volien em-
portar-se i guardar-ne un petit
record.

Nosaltres que, des de petits,
hem après a estimar-la, a resar-li
i a cantar el Virolai, en tenim un
record ben viu guardat en el
nostre cor.

Avui, tots els Eixerits i Eixeri-
des de Catalunya, la proclamem
la més EIXERIDA i bona; la més
amiga de tots.

L'Eixerit

en pepet elefantet

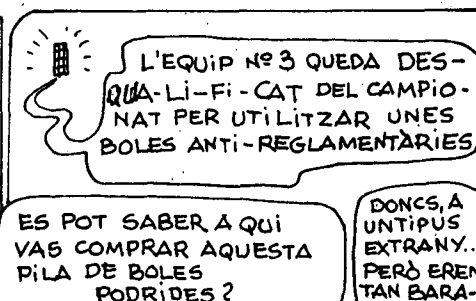
SENYOR BARTOMEUUU...
AQUÍ TE ELS CÈNTIMS,
TOTS SEUS.

OH, LES HAS VENUES TOTES?
MAGNÍFIC, PEPET... JO JA LES
TENIA PER A LLENÇAR... I QUI TE
LES HA COMPRADDES?

QUE QUI ME LES HA COM-
PRADDES? OH, OH... OBRIU BE
LES ORELLES PERQUÈ NO US
HO CREUREU...

L'EQUIP Nº 3 QUEDA DES-
QUA-LI-FI-CAT DEL CAMPIO-
NAT PER UTILITZAR UNES
BOLES ANTI-REGLAMENTÀRIES

ES POT SABER A QUI
VAS COMPRAR AQUESTA
PILA DE BOLES
PODRIDES?

DONCS, A
UN TIPUS
EXTRANY...
PERÒ EREN
TAN BARA-
TES...

PERÒ... RELAMPS!
SI AIXÒ ÉS UNA
SÍNDRIA PINTADA DE
NEGRE!

PFFF... I
A MÉS SÓN
SÍNDRIES
PASSADES...

JURAT

20 de setembre de 82

“Ludovic” i el seu domat exèrcit de massapà

per M. Dolors Canela i Barrabeig

Efectivament, així ho va fer i aleshores, amb el dit va assenyalar-se els peus i acte seguit accelerà el pas.

—A reveure herois un altre dia ja ens trobarem...

En els camps per on passava, les flors amb aquells colors, desprenien una delectable olor, a més romanien acariciades per la il·luminació del sol; el vent dolçament les bressolava i al mateix temps semblaven dir-li “Benvingut sigues al prat. Que formós està oi? a més proclama la grandesa del Creador”.

En Ludovic anava prosseguint el camí, pensant en les meravelloses coses que veuria per arreu del món. Tot era nou per a ell, a més una serena confiança l'impulsava a continuar el viarany.

Aquella nit va ajaçar-se damunt el fenàs, aquest fou l'únic llit que tingué, però va trobar-lo deliciós, cap rei podia trobar-se millor. El camp planer amb l'estany a la vora, amb el fenàs i tenint el firmament per aixopluc; amb un clima suau i amb l'agradable sentor de l'espigol i el romaní, formaven una alcova superior a la de tots els reialmes de la terra.

L'herba esquitxada de flors vermelles i blanques li servia de tapís; els tancats de matolls de roses silvestres constituïen un pulcre adornament; l'estany de cristallines aigües li servia de brollador; els canyars inclinats semblaven donar-li la benvinguda; la lluna relluïa com una colossal llanterna d'argent penjada d'un sostre blau i lluminós.

En Ludovic, podia dormir tranquil i amb gran comoditat.

Arribà punta de dia, i el cant dels ocells va despertar-lo.

—Oh! quina melodia que sento pel meu entorn. Ocellets voleieu pel meu redós, que el vostre cant fa reviure el meu ésser; voleieu... voleieu...

Però estava tan esgotat que altre cop va quedar-se abalnit. Els ocells fugiren del seu contorn i començà-

ren a volar per arreu, i deie un a l'altre:

—Quan es despertí i vegi que no hi som que dirà?

—No ho sé! però bé hem d'anar a cercar la amanduca, oi?

—Res! Opino que havíem de vetllar-lo, almenys, fins que aquest somni profund l'hagués dut a la realitat.

—A la realitat! Quina?

—La d'obrir els ulls i veure la natura plasmada en aquest tapís d'incomparable bellesa. Fixa't hi bé! Tot el nostre entorn resta impregnat per aquesta dolcesa immòbil del Pi de Formentor que conserva de ses deleitoses fulles l'eterna primavera; per aquest bosc frondós, amb els ramats d'òvelles al fons; més enllà el vaivè dels camps de blat va formant onades d'or, fins que el segador fiiu: “Prou... amb la falç haurem de segar el blat, perquè sinó el pa ens mancarà”.

Pensa que en cada espiga hi ha un bocí de pa; ben bé que ens agrada arreplegar les molles i més si són sucades.

—Oh! Sí... si no m'hi facis capficar!

—Miral També, com aquells xiprers resten cenyits de roses allà la llunyania... tant de bo! poguéssim romandre sota el seu abric.

—Bufa! Quina vermellor que es veu en aquella esplanada.

—És clar! És el cirerer que amb ses branques esteses espera que els infants s'hi abracin amb esclatants rialles.

(Continuarà.)

L'Evangelí del diumenge

Jesús ens parla

Per aquells dies, Maria se n'anà decididament a la Muntanya, a la província de Judà, a casa de Zacaries i de la seva cosina Elisabet que esperava un nen (Sant Joan Baptista). Tan bon punt Elisabet va sentir la salutació de Maria el nen saltà dins les seves entranyes, i plena de l'Esperit Sant, digué: “Ets beneïda

entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes. Feliç tu que has cregut! Allò que el Senyor t'ha fet saber (que seria Mare de Jesús), es complirà.”

Maria digué: “La meua ànima magnifica el Senyor, el meu esperit celebra Déu que em salva, perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa. Des d'ara totes les generacions em diran benaurada, perquè el Totpoderós obra en mi meravelles.

Maria es quedà tres mesos amb la seva cosina, i després se'n tornà a casa seva.

1. L'Assumpció de la Mare de Déu vol dir que Ella, tota la seva Persona, després de la mort, participà plenament de la Resurrecció i de la Glòria de Jesús.

2. Maria, quan s'assabentà de que la seva cosina esperava un nen, cuità a anar a casa seva per ajudar-la en tot i per tot. Estava tan plena de l'amor de Déu!

3. Totes dues lloen el Senyor i li donen gràcies.

Problema

El Sr. Ramon condueix un camió d'aquells tan grossos. L'alçada del camió és de 2,54 m. I ves per on, ben aviat sorgeix el problema: un túnel que només té 2,50 m. d'alçada. Com s'ho farà el Sr. Ramon per a passar el túnel? No s'hi val resar a Sta. Rita i la Direcció Gral. de Carreteres ens avisa, que no podem fer servir la dinamita.

Sol. lució:

El Sr. Ramon, fent servir el seu enginy, desinfla les rodes fins que l'alçada del camió queda reduïda en 5 cm.

la bíblia a l'abast

La dona

(Ap 11:19a; 12:1. 3-6a. 10ab)

Festa de l'Assumpció de la Mare de Déu. L'assemblea litúrgica reunida entorn de la taula de l'eucaristia, gira els ulls al cel i contempla el gran senyal (v. 1) que Déu hi ha fet aparèixer: la Dona. No deixa de ser una ironia que en un món no sols d'homes, sinó fins i tot de menyspreu per la dona, aquesta aparegui com el gran senyal del que la salvació de Déu és capaç de fer i fa en la humanitat entera. Avui, Maria apareix com el primer i més eximí exemple del reeiximent total de l'obra de Déu en una criatura simplement humana. Tot i que ella no és pròpiament la Dona de l'Apocalipsi, sí que n'és l'expressió més genuïna. Maria, mare de Jesús, membre de l'Església, capdavantera de la humanitat, obra mestra de Déu, figura de la Dona.

El poble de Déu

La Dona de l'Apocalipsi és figura del poble de Déu. El poble d'ahir —l'Israel de l'Antic Testament— que continua en el poble d'avui —l'Església del Nou Testament. El poble de Déu, el Pare-nostre-de-tots. Déu ha escollit el seu poble com una gran sina materna on s'engendren i s'infanten els fills de Déu. per això la imatge de la Dona-

poble té connotacions en la bíblia, d'esposa i mare. Malgrat la seva aparent feblesa, les contradiccions de la seva història i fins les pròpies desercions, la Dona-poble és presentada forta, realitzadora del pla de Déu en el món. Per això és la Dona que tenia el sol per vestit (v. 1). Tota ella revestida de la força de Déu —que és llum, escalfor, energia—, està per damunt de les vel·litats dels temps —la lluna posada sota els seus peus— i ha entrat ja a la glòria del Senyor —coronada per dotze estrelles. Aquí el poble antic i el nou queden fosos en una sola realitat. La Sinagoga i l'Església —les Dotze Tribus i els Dotze Apòstols— es passen el relleu en aquesta cursa del poble pels camins de la història de la humanitat en el seu afany de realitzar en el temps i en l'espai l'obra de salvació del món.

El drac

Un nou senyal: **Hi havia un gran drac roigenc, que tenia set caps i deu banyes** (v. 3b). És la serp antiga, el gran temptador de la humanitat des dels seus orígens (vegeu Ap. 12:9), bèstia sanguinària -vermella-, altiva que

s'ha fet amb el poder d'aquest món —caps coronats— i que intenta fer caure les forces del cel —amb la cua arrossega part de les estrelles del cel. Al llarg de la història, el Drac, va prenent totes les formes que li convenien però que sempre es redueixen a la matèria dinàmica: oprimir l'home, evitar que arribi a la plena realització humana a la qual per creació ha estat destinat. Digueu-ne grans imperis polítics, econòmics, ideològics, fins i tot religiosos, que en lloc d'alliberar esclavitzaven la humanitat en benefici d'un quants.

La Dona-poble-de-Déu

La Dona ara ha pres una nova imatge: és la Partera (v. 2). Aquest verset, el leccionari litúrgic no l'inclou en la lectura d'avui, precisament per derivar l'atenció dels fidels cap a la Dona-Maria. De fet, però, el text ens està parlant de la Dona-poble-de-Déu, que infanta els seus fills amb dolor (vegeu Gal 4:19). Ara es posa en relleu la dialèctica Dona-poble i Drac. A la força infantadora de l'Església s'hi oposa la força devoradora de l'esperit del mal. És una mena de crit d'alerta al poble de Déu de tots els temps: la seva acció, la

seva mateixa vida, no és fàcil. Per això cal que compti sempre amb la força i l'auxili de Déu, que a vegades prenen la forma de desert, d'exòde, de silenci històric, de trànsit en definitiva per camins possibles per tal d'assolir amb esforç, austeritat i confiança la llibertat dels fills de Déu.

El fill de la Dona-poble és el Crist (v. 5). L'Església té el deure d'infantar el enmig de la cultura i dels homes i les dones de cada època. Perquè Crist és de tots els temps i de tots els pobles. Per això la Dona-Església infanta constantment amb dolor el Cos de Crist que és el poble de Déu en el món: el Cos amb el Cap. Perquè Crist és dialèctica constant en el món de naixement-mort-resurrecció per als homes de cada època. I és alhora força que els projectes cap al futur de l'escatologia, la realització plena de la salvació de Déu (v. 10). I avui precisament, en aquesta festa de l'Assumpció, contemplem en Maria la realització plena de l'obra de Déu en una filla del poble, esdevinguda, per gràcia, Mare del Crist i de l'Església.

Josep M. Aragonès

catequesi dels signes

Per una catequesi sobre la lectura sagrada (II)

Com a paraula de Déu la Bíblia no és un llibre com qualsevol altre, sinó comunicació viva de Déu

La història del Poble d'Israel, farcida d'intervencions divines (gairebé podríem definir-ho com la història de Jahvè a Israel), els profetes i la sabiduria dels antics convertida en lletra i formant, tot això, l'Antic Testament; els Evangelis, els Fets i les cartes dels Apòstols, i l'Apocalipsi, que constitueixen el Nou Testament, és la veu de Déu, l'encarnació del Verb en la lletra, com deia Orígenes. Verb que continua parlant d'una manera viva i eficaç, gairebé sacramental, als homes que llegeixen aquestes lletres amb fe. Per això, l'Escriptura demana una proclamació solemne i pública, feta per l'Església a l'assemblea cristiana. Aquesta lectura pública constitueix un dels elements essencials de la

litúrgia. Tota la primera part de la missa és lectura ritual dels llibres sagrats, acompanyada de cants, trests també de la mateixa Escriptura, i d'explicacions fetes per aquells a qui incumbeix fer-les per delegació eclesialística (les homilies). Tant important considera l'Església aquesta lectura solemne, que des de molt antic (ja al segle II) hi ha hagut clergues ordenats per al ministeri de la lectura, al costat del diaca i del sacerdot: els lectors.

El marc ritual de la lectura divina

La importància que l'Església ha donat a la proclamació solemne de la paraula de Déu apareix també en els honors tributats als llibres sagrats, fins i tot en el seu aspecte material. Sobre tot el llibre dels Evangelis ha estat venerat amb gran honor, com si es tractés d'una vera presència de Crist. El Concili Vaticà II no feia més que

imitar una pràctica dels primers segles de l'Església quan, en començar les sessions, entronitzava un preciós còdex dels Evangelis, com si Jesuscrist, representat pel volum, presidís les reunions. Als mosaics paleocristians apareix semblantment el volum dels Evangelis sobre damunt, un coixí. Avui persisteix el costum de traslladar en processó el llibre dels Evangelis vers l'ambó, només que els nostres dies ja no construeixen ambons monumentals com els que encara podem admirar sobre tot a moltes esglésies antigues i medievals d'Itàlia. El diaca, portador del llibre i proclamador del text evangèlic, encensa el llibre en les misses solemnes abans de la lectura. Aquesta és precedida d'una salutació, pròpia de les ocasions especialment importants en el curs de la litúrgia; l'anunci del text evangèlic corresponent es fa amb una triple signació per part del diaca i dels fidels: al front, a la boca i al pit. Hom escolta la paraula

sagrada dempeus; s'han perdut, però, en els nostres dies, juntament amb moltes altres demostracions d'aquella etiqueta, per a la qual el segle passat encara era molt sensible, certes demostracions de respecte per part del públic: la gent es treia els guants durant la lectura de l'Evangeli, els cavallers desembeinaven els espasins, i els militars els sabres. S'han conservat, en canvi, les aclamacions després de les lectures i el ministre sagrat besa el text de l'Evangeli.

Què són tots aquests ritus, sinó manifestacions emanades d'una teologia de la paraula de Déu, com si en escoltar el text sagrat sentíssim parlar Déu mateix i com si la lectura de la Sagrada Escriptura fos com una mena de sacrament?

(Continuarà)

A. Olivar

Durant la setmana del 12 al 18 de juliol

Terol convertit en Assís

No podia mancar una convocatòria de jovent d'arreu d'Espanya amb motiu del VIII Centenari del naixement de sant Francesc d'Assís. Durant uns dies, Terol s'ha convertit en Assís. Es va elegir aquesta ciutat aragonesa per la presència històrica del món franciscà i perquè és una ciutat petita i acollidora.

S'han trobat a Terol més de 1.500 joves amb inquietuds franciscanes, entre 15 i vint anys, que representaven totes les províncies d'Espanya. També hi havia joves d'Alemanya, Portugal, Itàlia, Guinea Equatorial, El Salvador, Mèxic, l'Índia i Xile.

Les instal·lacions amb tenda de campanya es feren en el

recinte del seminari de les Viñas. Però ha estat tota la ciutat, des del seu bisbe, monsenyor Damián Iguacén, el seu batlle i cadascun dels seus habitants els que han ofert la seva bondadora hospitalitat a tanta gent. Tres temes es desenvoluparen, estudiaren i discutiren en la convivència: "Tots els homes són germans", "Sentir, viure tot el creat" i "L'encontre amb Déu i amb l'home".

Potser allò que ha estat més positiu de la convivència juvenil a Terol fou la comunicació de les pròpies vivències, la reflexió sobre les inquietuds i problemes, l'amistat i l'alegria compartides en tots els moments.

El dia 20 tingué lloc l'estrena del musical-rock "Francisco de Asís" producció dels germans caputxins, Josep Mª García Laborda i Angel Gajate. L'obra fou representada per un grup

En rotllana i asseguts a terra, al redós de les seves tendes de campanya, el jovent reflexiona, dialoga i projecta el seu futur.

de joves de Madrid sota la direcció de Félix Casas, i fou molt ben acollida. El segon festival consistí en una mostra del folklore de la major part de les regions espanyoles i les cançons de Pedro Redondo, que s'anomena a si mateix "el joglar de Déu".

La reflexió acabava cada dia amb una celebració franciscana. "La celebració del perdó, la celebració de la lloança i acció de gràcies" a Déu per tot el que ha creat. En la carena de Peña la Cruz, de la serra de Albarraçín, el senyor bisbe de Terol va beneir una imatge gran de sant

Francesc, obra de Miguel Cabré Cazcarra.

L'últim dia tingué lloc l'emotiva "Vigília de la llum", presidida també pel senyor bisbe i l'eucaristia concelebrada per més de vint-i-cinc sacerdots i alguns de les diòcesis properes.

Un grup nombrós de jovent, acabada la convivència a Terol, endagaren un viatge a Assís, per a visitar la ciutat de sant Francesc i agenollar-se a pregar en el seu sepulcre, i a Roma per assistir a l'audiència general del Papa.

A. G.

Sant Francesc d'Assís sempre ha atret l'atenció i estima dels joves.

A CASA ESPEREN DANONE

DANONE

QUESTIÓ
DE BON GUST

"Germà Sol, germana Lluna", de Franco Zeffirelli.

3

"Germà Sol, germana Lluna"

"Brother sun, sister moon"

de Franco Zeffirelli (1972), amb Graham Faulkner i Judi Bowker.

És l'última pel·lícula realitzada sobre Sant Francesc i també ha estat molt polèmica. Invitada al "Festival de Cine de San Sebastián", el 1973, va obtenir el premi de l'OCIC (Oficina Catòlica Internacional del Cinema).

La pel·lícula és molt, però que molt bonica; potser massa... Ho explicarem: Franco Zeffirelli és diplomàtic en Belles Arts, i abans d'entrar en el món del cinema portava vint anys en el teatre com a escenògraf, havent estat cap de decorats en alguna òpera de l'Scala de Milà. Això marca a un professional i en el seu cinema se li nota: enquadraments simètricament ajustats, un detalladíssim estudi dels colors segons les normes més exigents de la tradició pictòrica, molt simbolisme i molta alegria. Té una constant preocupació per evitar en el seu cinema tot el que sigui grolleria i mal gust; si a això hi afegim que és i s'ha declarat catòlic practicant, tenim ja dos bons "motius"

(que no són moda) perquè una gran part de la crítica l'ataqui ferotjament amb excuses, sobretot de forma. I és que, segons sembla, per fer actualment "bon" cinema són necessaris el mal gust i la grolleria en imatges i paraules, apart d'una certa dosi d'anti-cristianisme materialista. L'únic perill autèntic que pugui tenir aquest preciosisme és que, per aquell que no conegui ni el més mínim la vida i motivacions de Francesc d'Assís, la pel·lícula resta una mica confosa, ja que amb prou feines es diu res del perquè i com del gran canvi interior que va fer que el "play-boy" més apreciat d'Assís esdevingués el més formidable, dolç i a la vegada enèrgic deixeble de Crist que ha tingut l'Església.

Un cop acceptat tot això, creiem que la pel·lícula és del tot vàlida, molt positiva i d'una gran perfecció tècnica, pròpia d'un mestre com Zeffirelli.

Divideix la seva història

en tres grans parts de desigual durada; curiosament, cadascuna s'acaba amb la imatge de la creu. La primera ens narra la vida alegre i frívola de Francesc, l'ambient de la seva família, les conseqüències de la guerra amb Perugia, la greu malaltia que va tenir durant molts mesos al caire de la mort i els primers dies de la seva conversió; l'última escena és l'històric lliurament dels seus vestits a un pare desolat per sortir nu d'Assís, aturar-se a la porta de cara a la llum i l'infinit i formar amb els seus braços una creu.

La segona part (la més curta de les tres) ens narra: la reconstrucció de Sant Damià, la seva vivència absolutament radical de l'Evangeli, o sigui, l'amor al proïsme amb totes les seves conseqüències; l'arribada dels primers deixebles, l'inici de Clara de la part femenina del franciscanisme i les primeres dificultats davant unes autoritats religioses potser massa allunyades de les

arrels de l'Evangeli. Davant la mort violenta d'un dels seus en mans de les tropes del bisbe, vol saber si s'ha equivocat i qui pot ajudar-lo. la resposta que veiem és la creu de campanar de Sant Damià, que posa fi a la segona part.

En la tercera i última part, la més original del cinema franciscà, Zeffirelli fa una esclatant crítica contra l'Església oficial i jeràrquica, amb un deliri esteticista de colors, angulacions i contrastos.

Es narra a base de grans panoràmiques (perfectament simètriques en volums i colors), contrastades amb uns primers plans de gran riquesa descriptiva.

Potser el més aconseguit i destacable sigui veure que el Papa Inocenci III (un extra-

ordinari Alec Guinness), enmig de la fastuositat i riquesa oficial, només entén i sintonitza amb Francesc i els seus quan, després de totes aquestes riqueses i ornaments, baixa al seu encontre. Després vénen uns plans plens de tristor en el quals arranquen físicament de Francesc al Papa (del poble senzill, de la pobresa i seguiment del Crist) per situar-lo entre vestits luxosos, lluminàries i místiques grandiloqüents. Després, i en un muntatge molt dur, apareixen els peus nusos de Francesc trepitjant pedres; la càmera puja i el veiem amb els braços en creu, davant l'horitzó i el cel rogent de l'albada. És l'última escena de la pel·lícula amb la tercera de les creus a les quals fèiem referència.

Francesc d'Assís, exposa el seu projecte davant el Papa.

4

"Francesc d'Assís"

"Francesco d'Assisi"

de Liliana Cavani (1966) amb Lou Castel.

Als seus trenta anys, Liliana Cavani, una desconeguda realitzadora de televisió, es dona a conèixer amb aquesta pel·lícula entre la crítica internacional, i l'any següent, la seva pel·lícula és invitada a l'aleshores anomenada "Semana Internacional de Cine Religioso y de Valores Humanos" de Valladolid en la qual obté el "Lábaro d'Oro". Es la seva consagració.

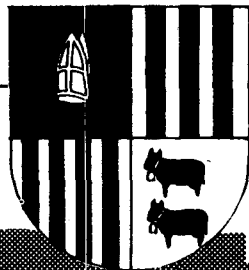
La va preparar amb molta cura i va treballar molt de temps amb l'actor principal, Lou Castel, tot estudiant amb gran interès el tarannà de Francesc d'Assís, les seves pregones motivacions, el seu entorn i la manera d'actuar dels personatges clau en la seva vida. És en aquest últim punt en el que potser hi hagi alguna falla de rigor i d'estudi.

Amb tot això, va enriquir al màxim la figura del "Po-verello", afrontant, fins i

tot, valenta i seriosament, els aspectes més religiosos de la vida del sant: els fenòmens místics i la senzillesa i "naturalitat" amb què es posava en contacte amb Déu, a través de les seves criatures.

Una altra de les seves grans preocupacions i encerts és el realisme amb què tracta i descriu el personatge, situant-lo sempre en el seu temps i el seu món amb una ambientació senzillament sorprenent, la qual ens dona la sensació que "va haver d'ésser així".

El Francesc de la Cavani és un home ric, bell i amb ganes de viure; que pensa i viu com qualsevol noi de la seva època; que té sentit de l'humor i que no sempre parla "com un sant" amb to solemne i de temes de fons... Però accepta i ens mostra també que Francesc és un home sincer i amb una gran preocupació religiosa.

Wigberta

andorra

A Andorra la Vella

"Festes Majors"

Els mesos d'estiu són a Andorra joiosos i alegres. Han passat moltes de les Festes Majors dels nostres pobles, totes caracteritzades per l'alegria i la tradició. I ara s'ha celebrat la d'Andorra la Vella, amb un esplèndid programa que ha assolit molt d'èxit.

El Comú d'Andorra és un dels que més fort treballa en aquests moments per a retornar al país una imatge agradable a la vista. Així tenim places

noves, fonts, llocs d'esbarjo, etc... De tot això i del desenvolupament de la passada Festa Major en parlarem en un altre número.

Avancem que s'ha fet un parc a la carretera de La Comella amb gespa, taules, una gran graella per fer-hi carn a la brasa, cosa que dóna la possibilitat de passar-hi un diumenge qualsevol o un altre dia de "picnic" dins un marc paradisiac, tant per la seva tranquil·litat com pel seu paisatge.

En el mateix indret s'han comprat part del mateix Comú 125.000 metres quadrats per fer-hi un camp de neu i esports. Ja en donaré més dades properament. Aquest hivern, a més dels llocs habituals i coneguts, podrem esquiar molt a prop d'Andorra: a "LA COMELLA".

Les nostres felicitacions al Cònsol senyor Samarra i a l'equip de Consellers. Endavant per una Andorra agradable i bonica.

Dotze d'agost

Vol oficial Barcelona-La Seu d'Urgell

El dia 29 de juliol, tal com s'havia previst, encara que amb una hora de retard, arribava a l'Aeroport de la Seu d'Urgell el president de la Generalitat de Catalunya, Honorable senyor Jordi Pujol, acompanyat d'altres personalitats catalanes.

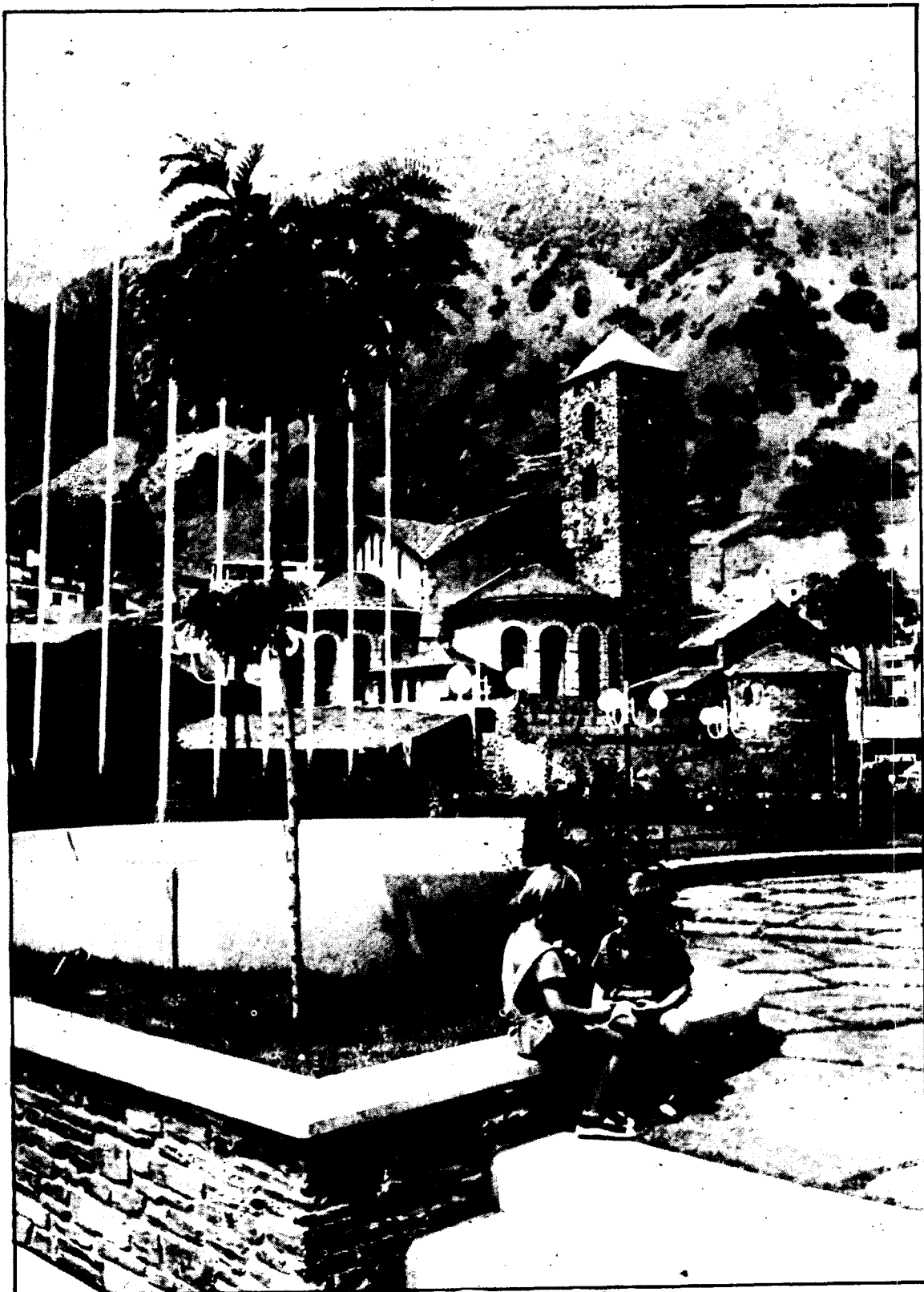
L'esperaven el delegat del Govern de Madrid a Catalunya, senyor Rovira Tarazona, el sots-secretari d'Aviació Civil senyor Fernando Piña, el promotor de l'Aeroport senyor Josep Betriu, representants del Bisbe-Príncep Joan Martí, i les autoritats andorranes. L'Aeroport va quedar inaugurat i el primer vol oficial i posada, per fi, en funcionament fou el passat dia 12 d'agost.

A continuació transcrivim els horaris:

Barcelona, sortides a les 8,30, 11,50 i 17,50 hores.
Seu d'Urgell, sortides a les 9,40, 13, i 19 hores.

PREUS:

Anada i tornada: 7.700 pessetes
Passatge anada: 3.850 pessetes
Duració del viatge, vint minuts.

Declara Olivier Clement, personalitat ortodoxa:

“La tragèdia que viu l'Orient Mitjà no té altra sortida que l'espiritual”

Els esdeveniments del Líban afecten l'Església ortodoxa en el més pregon del seu interior. Els ortodoxos són els cristians més nombrosos del món àrab i, a Beirut, desfet per tantes lluites, n'hi ha més a l'Est que no pas a l'Oest. De sempre, s'han sentit solidaris davant de tots aquells que sofreixen i encara avui se senten cridats a testimoniar, abans que res, la compassió del Crist al bell mig del sofriment.

La tragèdia que actualment està vivint el Pròxim Orient “no pot tenir altra sortida que l'espiritual”, ha dit Olivier Clement, en l'entrevista que va concedir, el 25 de juny, al Servei Ortodox de premsa i que publiquem tot seguit.

Per als cristians, llur tasca serà la de treballar amb paciència “perquè els israelians i els palestins es reconeixin mútuament i caminin vers una pau de la qual Jerusalem en porta el nom i ha d'ésser el signe”. Sempre, en aquesta mateixa perspectiva. Olivier Clement creu, d'altra banda, que “la simpatia i la comprensió mai unilaterals” dels cristians d'Occident podrien afavorir una connexió en la consciència jueva, tot invitant els israelians a “pronunciar les paraules i realitzar els actes de generositat i de justícia”.

Déu, un poble y una terra

—Actualment, hom posa, moltes vegades, dins el context de la invasió israeliana, el problema de la legitimitat de l'Estat d'Israel i intenten dissociar judaisme i sionisme. Quin és el vostre punt de vista sobre això?

—Intentar, encara que sigui una mica, conèixer i estimar els jueus i el judaisme, és entendre que, per a ells, és fonamental la unió entre la fe, el poble i la terra. Nosaltres, els cristians, donem a vegades una altra interpretació a les promeses del Primer Testament: per nosaltres, la terra promesa és tota la terra transformada, misteriosament, en el Crist. Però nosaltres no hem d'imposar als jueus la nostra lectura de la Bíblia.

—Però, aquest vincle entre Déu, un poble i una terra, no sembla un vincle “tribal”?

—Pel sionisme espiritual, -el d'un Buber o d'un Lévinas, per exemple-, el vincle entre Déu, el poble i la terra no és de cap manera un vincle “tribal”. S'ha tornat a allò universal. Restablir-ho, permetria l'adveniment d'una societat exemplar el pas, a la llum de Torah, de l'ètica marcadament individual de la Diàspora a una ètica social. Les promeses de Déu estan condicionades. La terra refusarà el poble si aquest no compleix la justícia, diu un “mi-

drasch” tot comentant l'emigració d'Abraham.

D'ací sorgeix l'extrema “dificultat d'existir” per Israel: és un Estat en el qual hom persegueix, sobretot per molts jueus, més i millor que qualsevol altra cosa, la subordinació de la política a l'ètica, o, almenys, el manteniment entre ells d'una forta tensió. Com s'entén això avui, quan Tir, Sidó i Beirut són destruïdes pels obusos i moren tants innocents?

¿Com explicar justament l'actitud actual d'Israel?

En la seva essència espiritual, el judaisme, a Israel, està doblement amenaçat. A vegades, per la secularització directa, la de totes les societats occidentals, però també per la secularització indirecta, que tendeix a transformar la religió en ideologia. Molts joves, formats per les escoles i els partits anomenats “religiosos”, molts dels pioners que s'estableixen en els territoris ocupats, tota la política de Menahem Begin, que vol l'annexió d'aquests territoris, suggereixen una ideologia exclusiva i tancada, la del “Gran Israel”. El que ens fa pensar en els fonaments simètrics que es produeixen avui a l'Islam.

La gran majoria de la població israeliana, tanmateix, no sembla de cap manera estar animada pel neguit expansionista d'alguns. El subconscient jueu està marcat per la por: aquí estan l'holocauste, el pogroms, la càrrega dels cossacs ucraïnes del 1648, les matances que marcaren les croades. La major exigència d'Israel és per tant, la seguretat. Per i desig de seguretat han convertit els israelians, fins ara, en incapaços de reconèixer en la seva pròpia realitat, en llur alteritat, els àrabs de Palestina. La carta de l'OLP, que preveu la destrucció de l'Estat d'Israel (indispensable, cal dir-ho, per protegir el poble d'Israel en les actuals condicions del Pròxim-Orient), els actes de terroris-

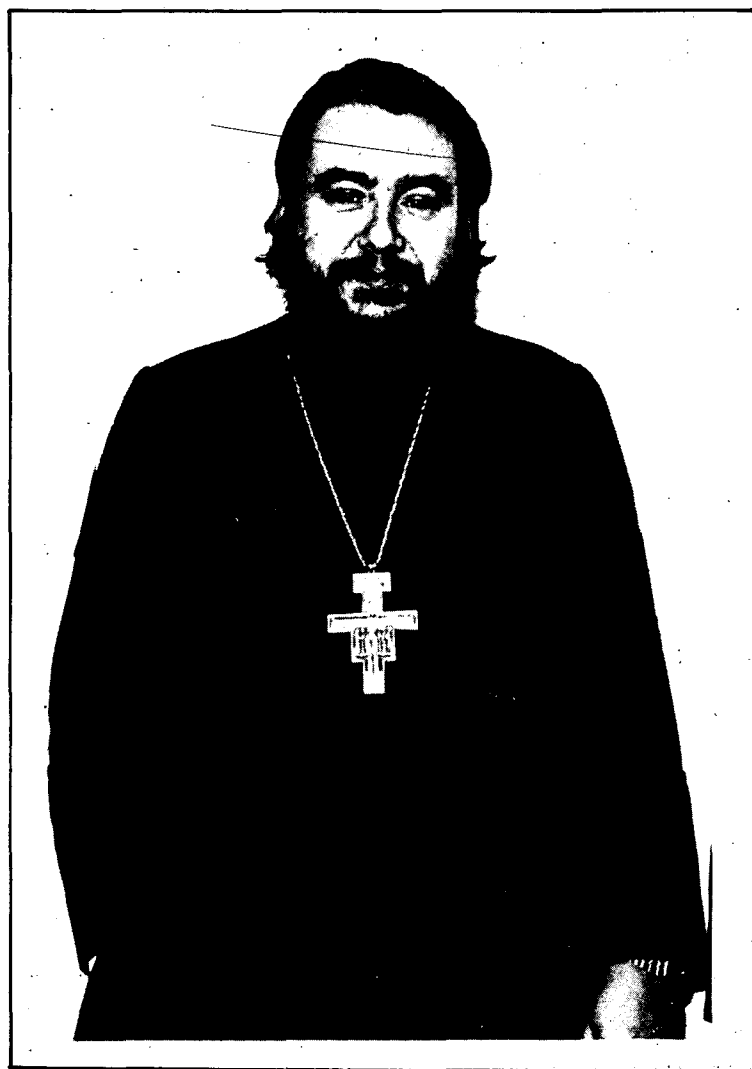
me, l'ajut buscat a Moscou, el temor que un estat palestí sigui una base soviètica massa propera com una veritable amenaça, explica, sembla, que els israelians mai no hagin acceptat un diàleg real amb els Àrabs de Palestina, i que ara continuïn amb la destrucció de l'OLP, no solament com a amenaça militar sinó com a expressió d'una alteritat que no volen reconèixer. Apart de negociar amb alguns “col·laboradors”, indirectes i no amics, una “autonomia” que no seria res més que un protectorat estremadament sotmès.

—Però, reconeguda o no, l'alteritat existeix! Podem donar una mirada a la part dels àrabs, dels musulmans, en el drama actual?

—Efectivament, aquest pot ésser el destí del diàleg Nord-Sud, com també el diàleg cristià-islàmic, que ara se celebren en el Pròxim-Orient. És un fet que l'Islam està en condicions de convertir-se en la religió d'una immensa part del Tercer Món, de l'Àfrica negra a Indonèsia, i que les ideologies que anima representen la recerca d'una identitat i d'una originalitat culturals entre l'Occident i el món comunista. És còmode però ineficaz no voler veure que els seus excessos, a Iran sobretot, s'assemblen a les nostres guerres de religió i a la Revolució francesa. És també un fet que el Tercer Món en general i el món àrab en particular consideren la invasió del Líban per Israel com una nova expedició colonial d'Occident, ignorància, equivocació, voluntat de matar-ne cent o mil per un.

—Així s'ha forjat la tragèdia actual...

Efectivament, avui el Pròxim Orient, i sobretot el Líban, coneixen una gran desgràcia. Israel, per primera vegada, no s'accontenta defensant-se, sinó que ataca, i l'atac ha estat preparat des de fa molt de temps. L'atemptat contra l'ambaixador israelià a Londres no

El reverend pare J. García, de l'Església ortodoxa-rumana a Barcelona.

la tramitació l'OLP. Cal recordar que els serveis secrets israelians també han practicat el terrorisme, sense parlar de repressió, aquests últims mesos, en els territoris ocupats.

Per el recompte de les recíproques violències seria del tot inútil, fins al desbordament actual, unilateral. Les víctimes civils es compten per milers. El Líban està desfet, les seves internes contradiccions exasperades. En el destí d'Israel, la

Realpolitik d'una classe dirigent sembla emportar-s'ho a simple vista. Si a molt curt termini no es produeix una reconciliació, Israel es condemna a una perpètua guerra. Si s'annexiona els territoris ocupats i la seva població àrab, aquesta a finals de segle serà més nombrosa que la població jueva.

—Davant d'aquest drama, quin ha d'ésser l'actitud

dels cristians i, particularment, dels ortodoxos?

—La grandesa d'esperit de molts ortodoxos en el pròxim Orient, especialment la d'un home com el metropolita Georges Khodr, és l'haver comprès tota la trama històrica i espiritual de la tragèdia palestina i també de la reafirmació, en el mateix Líban, de tot un poble musulmà sotmès durant molt de temps a una minoria culta, francófona, cristiana (essencialment maronita). És la de posar-se al costat del humil i dels ultratjats del planeta i d'haver aconseguit la possibilitat d'un diàleg profund amb l'Islam. El seu defecte, haver animat, amb tota una esquerra europea, a l'OLP en la via d'una absoluta intransigència, i haver alimentat el somni de societat laicista on els cristians, sense aïllar-se, sortien de la seva tradicional condició de “dhimi”, somni durament desmentit per la actual expansió de la ideologia islàmica.

Una representació de la jerarquia ortodoxa.

Si anhela nuevas ideas, ambiente desconocido, lea

“SE HIZO INDIO”

2.ª Edición. Aumentada.

Una periodista americana se expresó diciendo, “el impacto que me ha dejado el libro “Se hizo indio” ha sido enorme, igualmente le ha pasado a Pedro”, (su esposo). Y él añadió, “Empezar a leerlo es imposible suspender por un solo momento su lectura”.

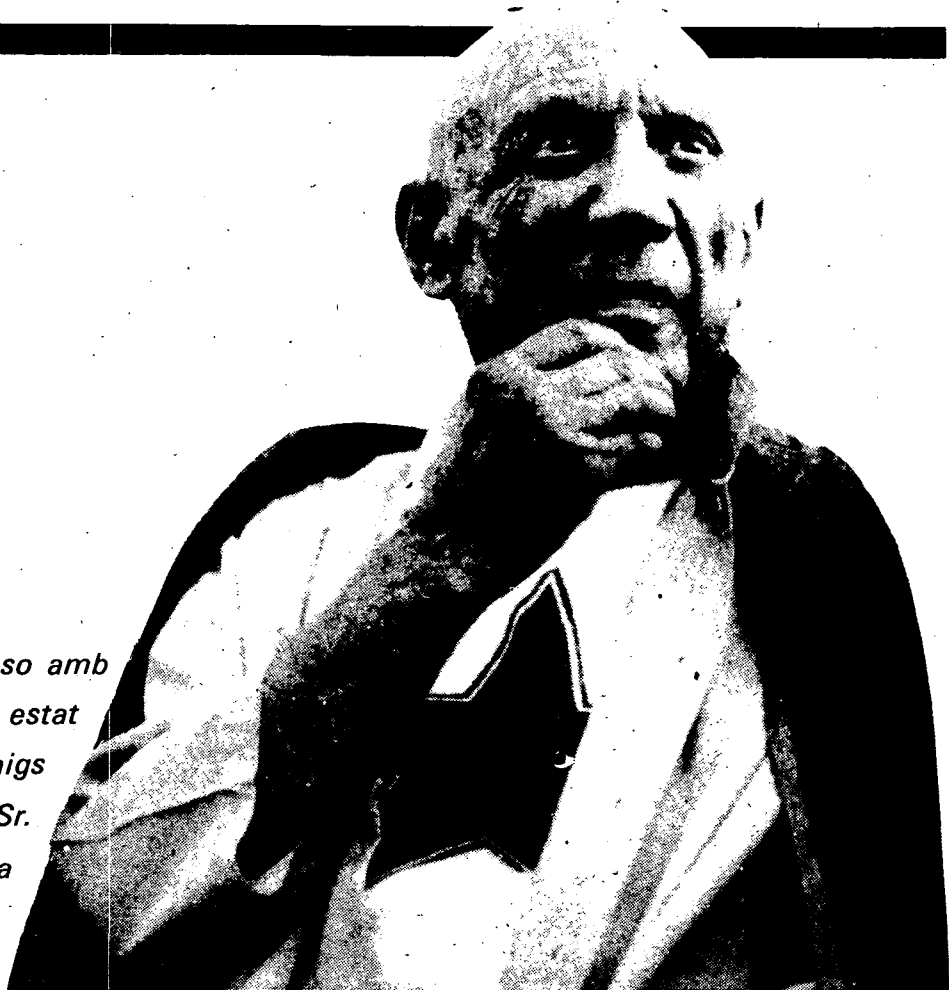
Según la crítica de “La Vanguardia”, “merece ser leído por todos y principalmente por la Juventud...”.

Es una recopilación de textos y fotografías por José Ricart. Lo encontrará en “La Hormiga de Oro”; en el “Corte Inglés” Pza. Cataluña; en Librería Balmesiana” Durán y Bós, 11; en Librería Francesa P.º de Gracia, 91; en C/. Tuset, 19 y 21, etc. Distribuidora “La Hormiga de Oro”, Avda. Puerta del Ángel, 5.

miscel·lània

Picasso i l'esport

Intentar estudiar el 1981 les relacions possibles de Pablo Picasso amb l'esport era per nosaltres una necessitat i una obligació. La tasca no ha estat fàcil i per dur-la a terme, a part de la revisió bibliogràfica de llibres, assaigs i catàlegs, ha estat decisiva una breu, però substancial, nota del Sr. Josep Palau i Fabre amb la qual tingué la gentilesa de contestar la nostra sol·licitud d'informació, i l'ajut ampli i desinteressat de la Sra. Mabel Gual, del Museu Picasso de Barcelona.

Ens cal començar afirmant que Picasso no fou mai un esportista, en el sentit ampli del concepte, encara que posseïa una qualitat essencialment esportiva: l'esperit de competició. Competia artísticament amb si mateix i amb els altres i aquest esperit de competició l'encomanava sovint a les dones que l'envoltaven i a les galeries d'art que el perseguien.

Li agradava posar-se

dificultats artístiques per resoldre-les, encara que després no perseverava en els resultats aconseguits. Al llarg de tota la seva vida va buscar estils, que després abandonà o que conreava simultàniament amb altres que els eren aparentment contraposats. Aquesta falta de perseverància, que proporcionà a l'art uns fruits tan abundosos, està en contradicció amb una idea esportiva de la vida, que exigeix una

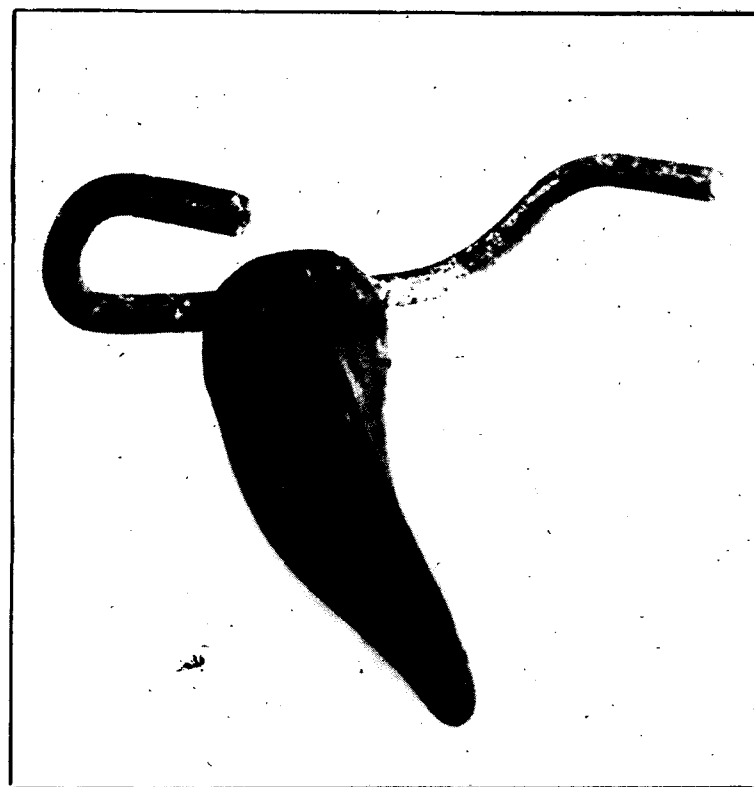
superació continuada en un mateix sentit.

Esperit esportiu

Picasso probablement no fou un esportista perquè de nen no va conèixer l'esport, que pràcticament no existia a l'Espanya de finals del segle passat. L'afecció taurina que començà a Màlaga als set anys, en assistir amb el seu pare a les curses de braus, i que ben aviat plasmà en les seves obres, la conservà al llarg de la seva vida.

Malgrat que durant la seva etapa barcelonina dels "Quatre Gats" es relacionà amb amics que tenien afeccions esportives, no ens ha d'estranyar el seu desinterès per l'esport. Tant Cases com Utrillo i Pere Romeu eren persones que freqüentaven els gimnasos, els clubs ciclistes i la platja i que conduïen primitius automòbils, però eren alhora els més madurs del grup d'artistes que freqüentaven el cabaret artístic i també els que econòmicament estaven més ben situats. L'esport aleshores era privatiu de les classes adinerades, dels "sportsmen" que practicaven certs esports escollits, tant pel seu cost elevat, com per l'audàcia i el risc que implicaven i la novetat que significaven. És evident que ni Picasso ni els seus íntims, els Nonell, Sunyer, Casagemas, Raventós, els Germans Soto i Sabartés, no eren ni podien ésser "sportsmen".

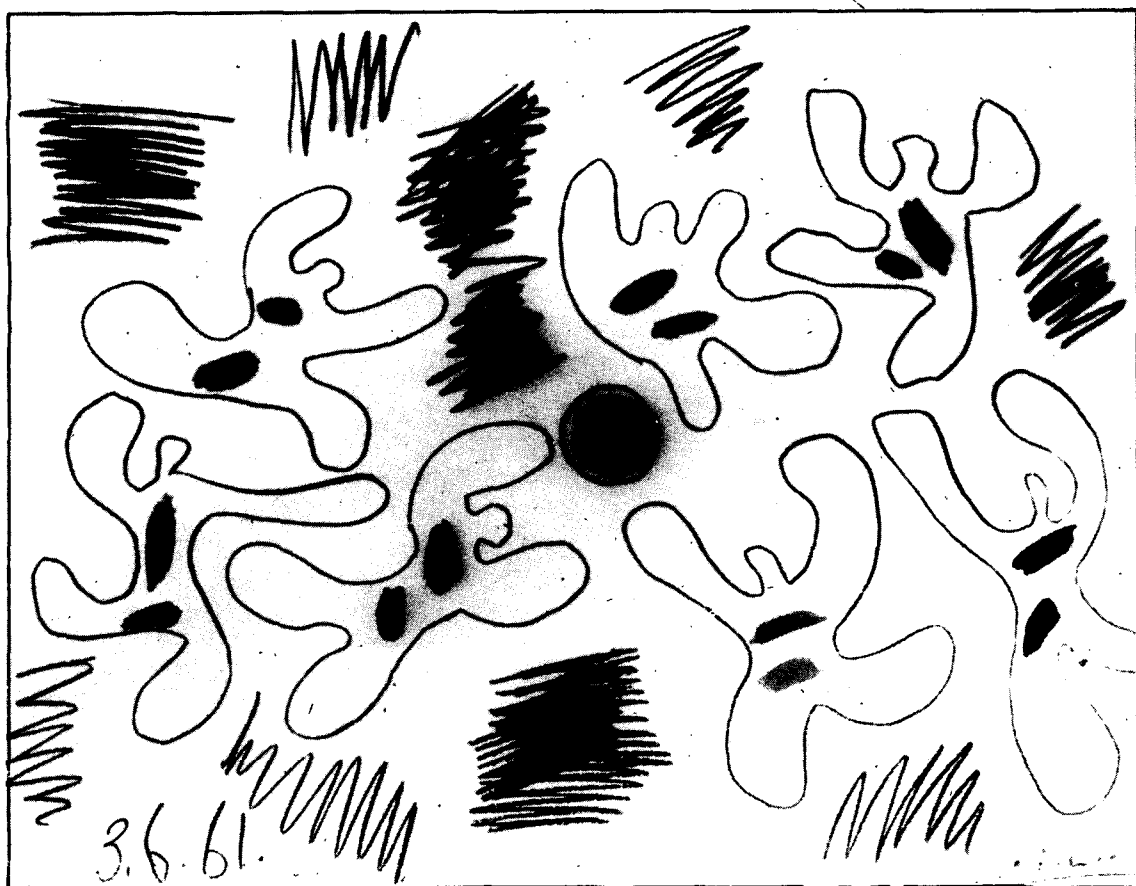
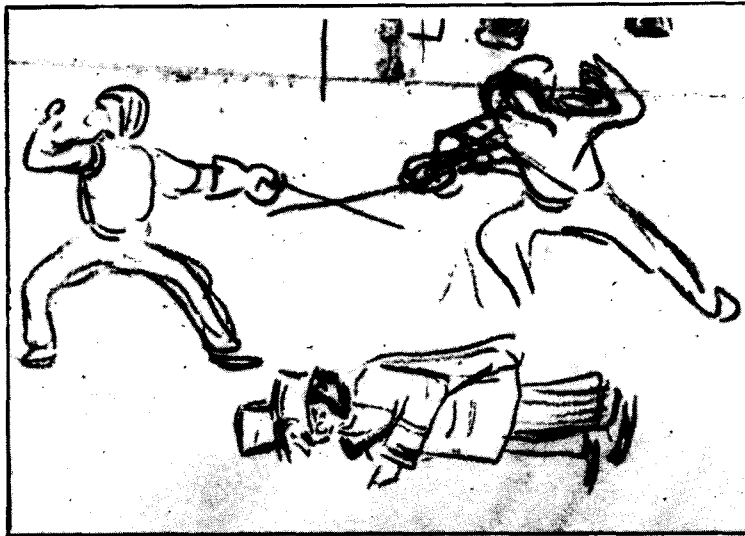
Picasso en el seu primer

viatge a Horta d'Ebre estigué a punt d'ofegar-se en un corrent per no saber nedar i n'aprenqué després a les platges mediterrànies; recentment l'hem vist en una curta seqüència d'un film, lliscant breument per les aigües properes d'una platja, utilitzant un estil "over simple", molt en boga durant els primers anys del segle. En una "Història de la Bicicleta" d'aparició recent, s'afirma que Picasso anava amb bicicleta. És possible que la seva admiració per Toulouse-Lautrec, espectador assidu dels velòdroms, la seva amistat amb Braque, que als divuit anys viatjà amb bicicleta tot pintant, des de Le Havre fins a París, i amb Léger,

l'obra del qual és un homenatge continuat a "le vélo", van impulsar aquesta activitat. El seu autoretrat del 1901 amb pantalons de ciclista, en ocasió del seu segon viatge a París, sembla més una concessió a la moda que no una actitud esportiva. No tenim constància que Picasso conduís vehicles de motor, però el que és fora de tot dubte és la seva aversió als viatges i sobretot a la velocitat. En certa ocasió el seu amic Pignon li oferí dur-lo amb moto a Vallauris; encara no havien recorregut cinquanta metres que Picasso cridà que volia baixar. Saltà a terra cridant: És terrible! Mai no ho tornaré a provar!

Com a afeccionat a espectacles esportius sols sabem per Hélène Parmelin que l'entusiasme el "catch" i que el seguia mitjançant les retransmissions televisives. Probablement valorava més el que la lluita lliure té d'espectacle de circ i de farsa, que el que té d'esport.

Quatre etapes

A l'obra picassiana que considerem d'ambient esportiu podem distingir-hi quatre etapes:

La primera la constitueixen

els dibuixos fets a la Corunya, a Barcelona i a Madrid, entre els anys 1893 i 1898. Representen ciclistes, boxadors, esgrimidors i genets, que en algunes ocasions es troben barrejats amb apunts de personatges totalment aliens a la circumstància esportiva. La majoria de subjectes queden clarament inclosos en el concepte de "sportsman" definits anteriorment.

La segona etapa coincideix plenament amb l'època rosa. Són molt nombrosos els olis d'aquesta època amb imatges, no estrictament esportives, de saltimbanquis, acrobates i

amazones. Són atletes en el sentit més ampli del mot, ja que desenvolupen un esforç físic difícil i espectacular.

La tercera etapa és la cubista. És possible trobar-hi olis amb denominació esportiva: atleta, remer, boxador, escacs, encara que és dubtós que l'artista pretengués plasmar realment aquests personatges. És ben sabut que Picasso no donava nom a les seves teles, per això les interpretacions dels crítics difereixen a l'hora de definir el veritable tema d'aquests quadres, algun dels quals és molt proper a l'abstracció.

La darrera etapa, que comença vers l'any 1920 amb el pastel preparatori de "Les tres banyistes a la platja" —anterior, segons Palau i Fabre, del superrealisme— la constitueixen especialment olis de banyistes, alguns realitzats durant l'època paroxística de Dinnard, jugant amb una pilota a la platja, i acaba el 1961 amb un dibuix i dues representacions escultòriques de futbolistes.

Perfecció en el gest

Es sorprenent la perfecció del gest esportiu de la majoria de protagonistes que, algunes

vegades, com passa amb els futbolistes, queda sintetitzat al màxim. El mimetisme de Picasso, que s'identifica amb l'obra que fa i la seva prodigiosa memòria visual, fan que ens puguem explicar aquestes magnífiques produccions. La fotografia de David Douglas Duncan, que ens mostra Picasso boxejant amb el seu fill Claude, és un exponent fidel d'aquesta perfecció del gest esportiu. El joc de cames, la posició en guarda de braços i mans i la mirada atenta a l'acció de l'adversari són irreprotxables, encara més si ens fixem que el gest és relaxat i agressiu

ahora. És possible que el seu caràcter competitiu, encara que irregular en la perseverança, encaixés perfectament amb les característiques de molts dels grans campions de boxa. Picasso podria haver estat un formidable "puncher", que, un cop obtingut el títol l'abandonava per mirar de guanyar el campionat d'un pes superior.

Representacions diverses

Analitzarem a continuació les obres de Picasso d'ambient netament esportiu, d'acord amb els diversos esports representats:

Ciclistes. La primera imatge esportiva de què tenim notícia la trobem entre un conjunt d'apunts a la ploma i al llapis, fets a la Coruña el 1893. En "El violinista de carrer", producció al llapis i a l'aquarel·la, feta a Madrid el 1898, Picasso hi introdueix un ciclista vist de front i hi capta d'una manera perfecta l'esforç velocipèdic. Posteriorment trobem models estrofolaris de bicicleta en diversos gravats dels anys seixanta i en una tela important, "La pesca nocturna a Antibes", pintada el 1939. No podem deixar d'esmentar el conegut "Cap de toro" (París 1943), fet amb un selló i un manillar de bicicleta, exemple típic del que són per Picasso "objectes trobats" ("Jo no busco, trobo"), que combinats sense modificar-los, creen un nou signe figuratiu. En una altra producció posterior, el manillar col·locat en una altra direcció dona vida als corns del "Cap de cabra" (Vallauris 1951).

Esgrimidors. Trobem dos esgrimidors esportius entre uns personatges amb levita i copalta fets al llapis conté a Barcelona, cap al 1895. Cal ressaltar la perfecció del gest i el moviment que posseix l'acció. El 1898, a Horta, entre diversos croquis entre els quals destaca el d'un pastoret,

es repeteix la figura d'un esgrimidor. És interessant assenyal·lar com en un ambient tan diferent, Picasso reproduceix amb precisió el gest i l'acció.

Genets. Entre el croquis fets a Barcelona i Madrid, entre el 1896 i el 1898, es representen diverses figures eqüestres. N'hi ha una que mostra dos genets, un adult i un nen, cavalcant junts al pas. A la primera versió de la "Família d'acròbates" (París 1905) s'hi pot veure, al fons, una cursa de cavalls. Ja hem indicat la producció freqüent d'amazones de circ, durant l'època rosa.

Atletes. Es coneixen amb aquesta denominació diverses obres picassianes que fan ressaltar la musculació dels subjectes. L'atleta de l'època rosa (París 1905) i el de la cubista (Horta 1909) són els exponents més coneguts d'aquesta interpretació esportiva. En aquest apartat es poden situar també altres produccions diverses d'aquest tipus, encara que sense l'etiqueta atlètica.

Boxadors. Trobem a l'etapa barcelonina dues figures de boxadors. La primera correspon a un dibuix acadèmic al llapis conté, datat entre els anys 1895 i 1897, en el qual l'actitud del pugilista és clàssica i estàtica. Ens sembla molt més interessant el boxador fet a la ploma cap al 1893. Ens recorda la imatge d'un "gentleman" pugilista, amb guants de boxa i potser amb "coquille" que fa gala d'una guàrdia tancada i tensa. Pertany a la plena conegut amb el nom del "Boxador" o "El boxador negre", perquè a la tela es destaca la paraula "onces" (unces), mesura de pes utilitzada a la boxa per calibrar els guants. No obstant, Pierre Daix creu dubtosa aquesta representació esportiva. Ja hem comentat abans les possibilitats boxístiques de Picasso, que cap al 1915 es retratà amb indumentària i amb posa de pugilista.

Banyistes i nedadors. Seguint els passos de Cézanne a

les "Tres Banyistes", de Seurat, a "Banyant-se al Sena" i sobretot de Derain i Matisse, que el 1907 pinten tres olis amb banyistes, Picasso comença, precisament aquest any, la seva extensa i variada producció sobre aquest tema. Les seves estades a Juan-les-Pins, Dinard, Cannes, Vauvargues i Mougins, vora el mar, quasi sempre el mediterrani, foren sens dubte l'impuls que motivà aquestes obres, en alguna de les quals els personatges adopten posicions netament esportives. Així el pastel les "Tres banyistes", fet a Juan-les-Pins el 1920, preparatori de l'oli que duu el mateix nom, es pot veure al fons del quadre una figura de dona nedant d'esquena a l'espectador amb els braços estesos. El 1929, a París, lluny del mar, pinta l'oli "La nedadora" i són nombroses les teles pintades a Dinard dedicades a banyistes jugant a pilota a la platja. És singularment interessant una placa mural convexa de pisa blanca amb les figures verdes, feta el 1956, amb una escena de platja en la que hi destaca la imatge d'un banyista en actitud

de llançar-se al mar des d'un trampolí. Aquest motiu el repeteix anys després, el 1961, aquesta vegada amb el fons obscur.

Futbolistes. El 1961 Picasso féu a Cannes tres obres, un dibuix i dues escultures, amb futbolistes com a protagonistes. Es poden veure al dibuix, datat el mes de maig, set jugadors, pertanyents a dos equips, amb samarreta blanca i vermella els uns i blanca i blava els altres, que es disputen una pilota groga sobre una gespa verda. Les escultures, modelades amb xapa retallada, doblegada i pintada, representen sengles futbolistes en actitud de xutar una pilota. És notable, tal com hem comentat, la sintetització del gest futbolístic, que plasma amb perfecció la posició dels braços i les cames en el moment de picar la pilota. Cal assenyal·lar que els futbolistes del dibuix que hem esmentat mostren una imatge semblant, encara que esquematitzada al màxim, amb lleugeres variacions de forma que proporcionen canvis evidents en l'acció de les figures. No coneixem els motius que dugueren Picasso a realitzar a-

questes obres, però aventurem una hipòtesi que ens sembla interessant exposar. L'any 1961 fou un any d'eufòria futbolística a la Costa Brava pel fet que Mònaco, que el 1960 havia guanyat per primera vegada la Copa de França, guanyava aquest any, també per primer cop, la Lliga francesa. Podem suposar que aquesta eufòria l'artista la pogué captar per mitjà dels seus amics i, com havia passat en moltes altres ocasions amb motiu d'altres esdeveniments, el fet va donar ocasió a la creació de les obres.

No volem acabar sense esmentar un detall anecdòtic descobert durant la visita a l'exposició antològica que es presenta actualment a Barcelona. En contemplar un conegut "collage" de 1912 denominat "Sifó, vas, periòdic i violí", hem observat un fet, ja observat per Pierre Daix. Els retalls de diari que formen part del quadre, provenen de l'edició de "Le Journal" del dia 2 de desembre de 1912 i concretament de la seva pàgina esportiva que publica notícies de tennis, curses pedestres i patinatge.

R. Balias i Juli

la sardana i la dansa

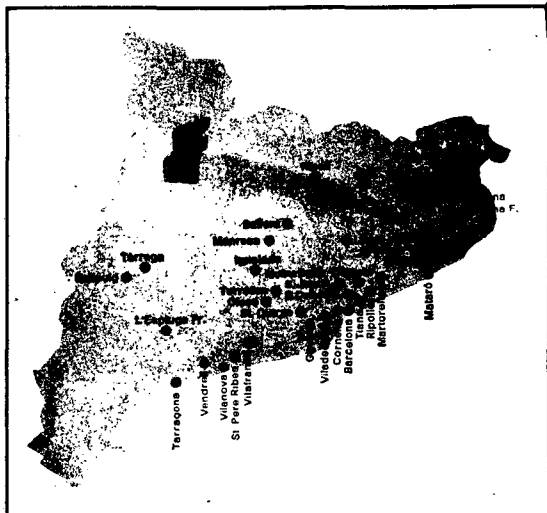
JIF Catalunya-82

Un total de 34 poblacions (xifra encara provisional, susceptible d'augment), formarà el cens de poblacions catalanes que intervindran a les Jornades Internacionals Folkliques de Catalunya, any 1982, organitzades per l'Esbart Lluís Millet, amb el patrocini del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

A aquesta xifra, ja de per si important, caldrà afegir-hi un mínim de tres festivals de dansa que es celebraran a la nostra ciutat, promoguts per les Conselleries dels Ajuntaments de districte. Encara també cal afegir-hi festivals d'esbarts (un per plantilles grans i un altre per juvenils i infantils), festival de folklore vari a càrrec de les cases regionals, concurs per a colles sardanistes, concert de música i cant inspirats en temes populars, i la gran cloenda del dia 19. Tot això, dintre una desena que abarca del 10 al 19 de setembre vinent.

Poques vegades s'ha pogut comprovar una inquietud més ambiciosa —i tanmateix nerviosa— com la que ens palesen els organitzadors d'aquestes Jornades Folkliques. Primer la seva instauració, després mantenir una continuïtat que, als pocs anys s'extén a poblacions de tot Catalunya. I quasi cada any una nova faceta, un nou graó per escalar, sempre ascendent, sempre obrint horitzons a una activitat popular moltes vegades tristament desconeguda pel poble.

I no ens calen paraules per a confirmar res. Després de cinc edicions de JIF a Barcelona, compres dintre els anys 1972-78, en el 1979 s'inicia el moviment a Catalunya (dotze poblacions), que són vint-i-dues en el 80, vint-i-tres en el 81, i aquesta xifra d'enguany, quasi a un cinquanta per cent de la de l'any anterior.

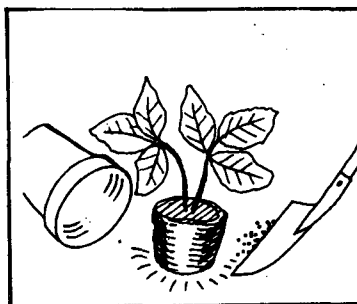

Els festivals de dansa folkliques que se celebren són molts, i alguns d'ells d'una reconeguda importància, però per la seva estructura, per aquest plantejament en forma de ventall amb que s'organitzen les JIF, no seria pas gaire agosarat afirmar que són potser úniques dintre el cens de festivals folkliques d'arreu.

Podem assegurar que, folkliques i molt principalment per causa de les JIF, la difusió de Catalunya adquireix un grau elevadíssim, o dit d'altra manera, que la projecció de Catalunya no queda pas minvada per manca de mèrits ni de tasques en el bell i quelcom confús món de la dansa popular-folkliques.

Josep Ventura

llar i flors

Transtorns més corrents
de les plantes

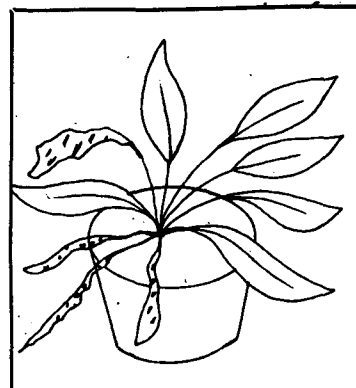
Encara que cuidem amb molt d'afecte les nostres plantes, poden tenir alguns trastorns. Els més corrents són:

Poca creixença. - Si és hivern, no hi ha cap problema, però si és estiu, alguna cosa va malament; potser massa reg o nodriment, o potser necessita una torreta més gran.

Fulles groguenques. - Si les fulles es tornen grogues o són molt llargues i primes és que els manca nodriment.

Fulles motejades. - Fulles motejades, tacades, vigileu l'inrevés de la fulla, pot tenir fongs.

Punts blancs. - Si té puntets blancs, són els trips, uns insectes molt petits d'ales negres, els quals produeixen els puntets blancs. Si és així, empreu un insecticida sistemàtic, que contingui Rogor;

també van bé les polvoritzacions de malation i de retetona. Els puntets blancs també poden ésser gotes d'aigua que caiguin damunt la fulla quan els toca el sol.

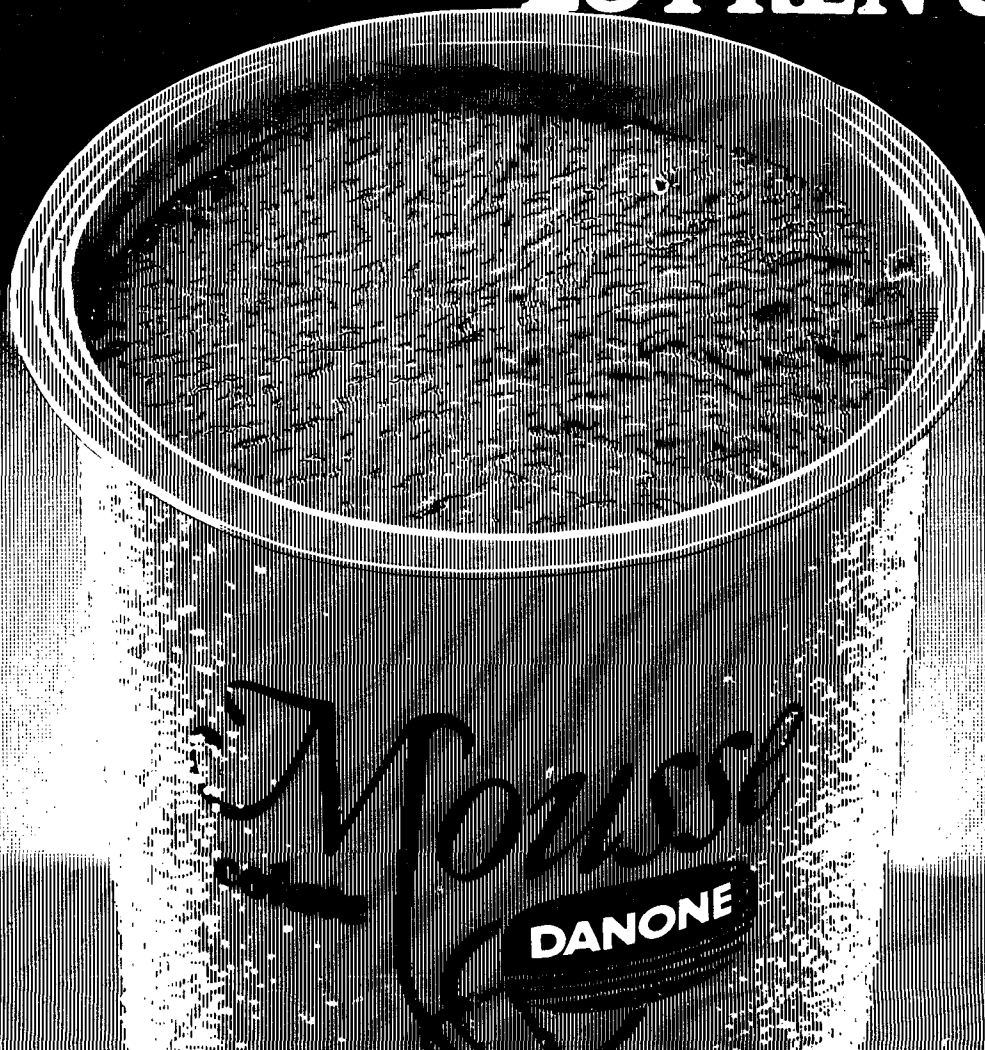
Fulles grogues. - Si les fulles inferiors groguegen, no us alarmeu, però si són moltes fulles, molt de compte, pot ésser excés de reg, o corrents d'aire, especialment si els cau alguna fulla. Si segueixen grogues, però no cauen, pot ser degut a que les regueu amb aigua massa dura; afegiu-hi oligoelements bloquejats.

També pot indicar que la planta necessita magnesi.

Maria Teresa Dachs

La Meuse de l'estiu

ES PREN GELADA

DANONE

costums i tradicions

Després de festa, pesta

Quan molta gent i fins els capellans, parlava llatí, era popular l'aforisme "post festum, pestum". És a dir, que després de la festa venia la pesta. Que sovint calia passar certes privacions, car s'havia estirat més el braç que la mànega. Com sol passar en les Festes Majors.

És doncs, a propòsit de la Festa Major de Catalunya, com molta gent en diu de la de l'Assumpció, o Mare de Déu d'Agost que convé recordar-ho i pensar en el demà. I més ara que tants pobles han suprimit les tornabodes.

Allò si que era divertit. Gai-rabé més que la festa principal. Era una diada més popular, més d'estar per casa i s'havien acabat les robes diumengeres. Les dones es posaven bates fresques, els homes es quedaven en mànegues de camisa, sense corbates i es calçaven les espadenyes.

La tornaboda es feia als afores dels pobles. Prop de les fonts, on n'hi havia, o en prades ombrejades per algun arbre generós. Es menjaven les restes dels dinars abundosos i embafadors, i amanides ben fresques. Algun cop, una cobla lassa del dia abans desgranava sardanes i els músics també es posaven frescos. Sempre m'havia fet llàstima els músics que ha-

vien d'anar ben vestits a sofrir la calor dels envelats, o sota el sol en les cercaviles.

Avui, és clar, ja no es mira tan prim. Però tornem als temps passats. Hi havia tornabodes més modestes sense músics i la gent s'espaliava ballant "En Jan petit" o jugant al "Jo te l'encendré", carnestolenc però sempre divertit. Cap al tard, a peu o a cavall, a casa a esperar el sant de l'endemà, sant Tornem-hi que és el menys venerat, especialment després de festes.

En alguns indrets, del dia de la tornaboda en deien el del Gos. Una Auca de la festa major de Vilafranca del Penedès, il·lustrada per Ricart, acaba amb aquesta al·lusió: "Des-

prés de la festa, el Gos/ que és un dia de repòs". Hi havia altres ocasions festives que prenién aquest nom, com a Capellades el dia de Sant Roc, passada la Festa Major i on a les berenades i a les fontades hi concorrien tots els cans de la vila, perquè, segons la dienda així allunyaven els folls.

Com que això de treballar no agrada a ningú, alguns pobles han trobat la fórmula per allargar la tornaboda un parell de setmanes. Es tracta, simplement, de començar les vacances col·lectives, a partir del primer dia de...treball, després de la Festa Major.

Aquest costum, a la llarga, podria acabar amb aquestes diades festives car hi ha gent que si no té botiga o alguna imperiosa obligació, ja se'n va el primer dia i els pobles on no tenen estiuejants, o forasters, es queden buits i avorrits. I els goßos, també, capbaixos. Tament com si hi hagués passat la pesta.

Ja sé que després de les vacances tampoc es tenen massa ganes de treballar, car de fer-ho, no n'hi ha cap ase gras, però d'això en té la culpa Adam i no podem anar-l'hi amb protestes. "Viu "massa lluny.

Esteve Busquets i Molas

racó del llenguatge

Els Adverbis (1)

Si parléssim de l'adjectiu, veuríem com cada un d'ells incideix en el substantiu i ens el va adequant a cada realitat que volem expressar incorporant variacions a la idea inicial. El substantiu **roba**, en principi, ens aporta el concepte de teixit apte per vestir-nos o per servir a la llar en forma d'abrigalls de llit, cortinatges, estovalles, tovallons, tovalloles, etc. Si a aquest substantiu **roba** hi afegim un adjectiu com és ara interior, haurem modificat la idea primitiva, forçant-la a definir una realitat més concreta, i també n'haurem limitat l'extensió reduint-la a una part de significació que n'exclou moltes d'altres.

Si parlo de roba estesa, vull dir la que s'ha posat a eixugar després de la bugada, i si m'ho prenc en sentit figurat, obtinc un significat totalment diferent: la conveniència de callar davant d'oients indiscrets o inoportuns. Roba neta, roba vella, roba blanca, roba humida, roba bona, roba prima, roba talar. Cada un d'aquests conjunts de substantiu i adjectiu ens defineixen una realitat diferent.

Doncs bé, dins l'estructura de l'oració gramatical, l'adverbi fa, tocant al verb, la mateixa funció que l'adjectiu respecte del substantiu: el modifica, el concreta, el completa.

Al voltant de la idea de treball, expressada en forma de comportament, és dir de verb, com en l'afirmació: En Jordi treballa, hom pot introduir-hi modificacions —adverbis—, i dir: en Jordi treballa molt, treballa bé, treballa sempre, treballa aquí, treballa afanyosament. El verb treballar ha quedat precisat i completat per unes circumstàncies referents a la quantitat, a la manera, al temps, al lloc, etc.

No sempre els adverbis són complements del verb. Manta vegada veiem com ens ajuden a comprendre més bé l'abast d'un adjectiu, exercint una mena de funció terciària, ja que l'adjectiu completa el substantiu, i l'adverbi completa l'adjectiu. Aquesta escala és massa alta. Un noi ben educat. Resulta bastant car. Aquí **massa, ben i bastant** acompanyen els adjectius **alta, educat, car**, quantificant-los, mostrant-nos-els acordats a la realitat que volem expressar.

També trobem els adverbis al costat d'altres adverbis, completant-ne el sentit inicial i, de vegades, tergiversant-lo: Aquesta escala és massa poc alta. Un noi ben mal educat. Resulta molt poc agradable.

Perles Ortogràfiques

Tinc a la mà un full publicitari amb tot de suggeriments i consells de cara a una visita a Londres. És imprès a la Gran Bretanya, segons el peu d'impremta, i fa goig tan ben presentat, amb la portada de colors i, sobretot, redactat en un català molt correcte. Només que comença dient: LONDRES, la ciutat que fascina al món. Hauria estat més perfecte dir: que fascina el món.

Albert Pera

Les Jornades Nacionals de Pastoral a Santiago

Amb els temes "La música Sagrada" i "El Culte als Sants", s'han celebrat al seminari de Santiago de Compostela els passats dies 21 al 24 de juliol, unes jornades Nacionals de Pastoral Litúrgica, organitzades pel Secretariat Nacional de Litúrgia amb motiu de la publicació del "Cantoral Litúrgic Nacional", coincidint amb l'Any Sant Compostelà i els centenaris de Sant Francesc d'Assís, Santa Teresa de Jesús i Sant Vicenç de Paül.

Els actes foren presidits pel Cardenal Primat de Toledo Monsenyor Marcel González Martín i els Bisbes de Santiago Mons. Suquia, el d'Orense, el de Sòria, l'auxiliar de Santiago Mons. Rouco i Monsenyor Marini, de la Congregació Romana de Sacraments. Assistiren a les Jornades uns cent-cinquanta cursillistes, entre sacerdots, religiosos, religioses i laics.

El primer dia obrí l'acte el Director del Secretariat, D. Andrés Pardo, el qual assenyalà que eren uns dies d'estudi i d'oració i una reflexió sèria sobre el món cristià d'avui, partint dels ensenyaments del Concili Vaticà II, per a fer de la litúrgia la font indispensable de l'autèntic esperit cristià. Les primeres sessions foren dedicades a estudiar la conveniència dels cants i de la música sagrada en tots els actes litúrgics, tant els cants del celebrant com els dels fidels i el de les corals, les quals tenen un paper important per ajudar el cant dels fidels.

La temàtica dels dos darrers dies fou dedicada al culte als Sants, tema posat sobre la taula per primera vegada en les jornades litúrgiques. "Els Sants no han passat de moda", digué Mons. Marcelo González. Cal només fixar-se com tan polítics, poetes, artistes i escriptors de tota mena, han fet esment dels centenaris que enguany estem celebrant de Sant Francesc d'Assís, Santa Teresa de Jesús i Sant Vicenç de Paül, oferint homenatges d'admiració i a través dels quals amb el seu exemple endinzar-nos a l'Evangeli.

En les distintes ponències destacaren tres sacerdots del nostre bisbat de Barcelona: Josep Aldazabal, Professor de Litúrgia, que va parlar del "Cant nou per a una nova Litúrgia"; els seus canvis; el valor del cant en la litúrgia, i algunes pistes d'actuació pastoral.

Mn. Albert Taulé, Responsable del Departament de Música del Secretariat Nacional de Litúrgia, feu la presentació del nou "Cantoral litúrgic Nacional" i parlà del valor i actualitat del llibre, el seu contingut, els gèneres musicals, les novetats aportades i els diferents nivells de celebracions.

I Mn. Domènec Cols, compositor i organista de Barcelona, presentà una ponència sobre "Els cants del celebrant". El Salmista, i el director del cant de la celebració.

El dia 22 aquests mateixos sacerdots prengueren part activa en una taula rodona sobre música i cantaires en el culte cristià: "L'Assamblea", per Albert Taulé, "La Coral", Josep López Calo, S. J. "Els grups juvenils", Josep Aldazabal; "L'organista", Domènec Cols, i "El concert sacre", Carles Villanueva, actuant de moderador Andrés Pardo.

Les ponències dedicades al Culte als Sants, foren confiades a Aldazabal: "El retorn o actualitat dels sants"; Josep A. Goenaga, S. J. "La celebració dels Sants en la Eucaristia i en l'ofici Diví"; Manuel Díaz, Catedràtic de la Universitat de Santiago, "El culte als sants en la litúrgia hispana"; Josep M. Díaz, Canonge Delegat Diocesà de Litúrgia de Santiago, "Peregrinació i culte als sants"; Julià López, Delegat de Litúrgia de Zamora, "Renovació de la pietat popular en el culte dels sants".

Els actes finalitzaren amb una brillant ponència del Cardenal Arquiebisbe de Toledo i President de la Comissió Episcopal, sobre: "Tres models de santedat: Sant Francesc d'Assís, Santa Teresa de Jesús, i Sant Vicenç de Paül.

Els treballs de totes les jornades foren seguits d'interessants col·loquis del públic assistent.

Tots els dies es celebrà l'Eucaristia a la Catedral i Vespres solemnes en diverses esglésies de Santiago.

D. V.

llibres

Cristians catalans al Tercer Món

"Quaderns de Pastoral" és una revista prou coneguda a casa nostra tant per la seva temàtica com per la seva informació de les activitats pastorals dels bisbats de Catalunya i les Illes.

El seu darrer número (71) és una monografia sobre "cristians catalans al Tercer Món". Bàsicament el compon deu informes sobre la projecció missionera de les diòcesis de Catalunya i les Illes. És molt interessant l'estadística de missioners i missioneres de les nostres diòcesis que treballen a Àsia, a Oceania, a l'Àfrica i a Amèrica. Inviten a la reflexió les consideracions i interpellacions —potser no compartides per a tothom— de Victor Codina, Ramir Pàmols i Joaquim Pla. Les aportacions epistolars de missioners —que podrien multiplicar-se indefinidament— donen un tò més familiar al número monogràfic. En canvi hi trobem a faltar l'estadística i alguna descripció concreta —com a mostra— de tota l'immensa obra que diverses congregacions reli-

PASTORAL

71

Quaderns de Pastoral. Publicació bimestral. Barcelona, n° 71, juny, 1982.

gioses —nutrides de catalans— duen a terme en l'àmbit sanitari, educacional i social en el Tercer Món.

De totes maneres ens podem alegrar d'aquest intent, perquè, com diu el director de la revista, "ofereix en conjunt una visió panoràmica que Déu n'hi do."

F. G.

escacs

Per Jaume Mora

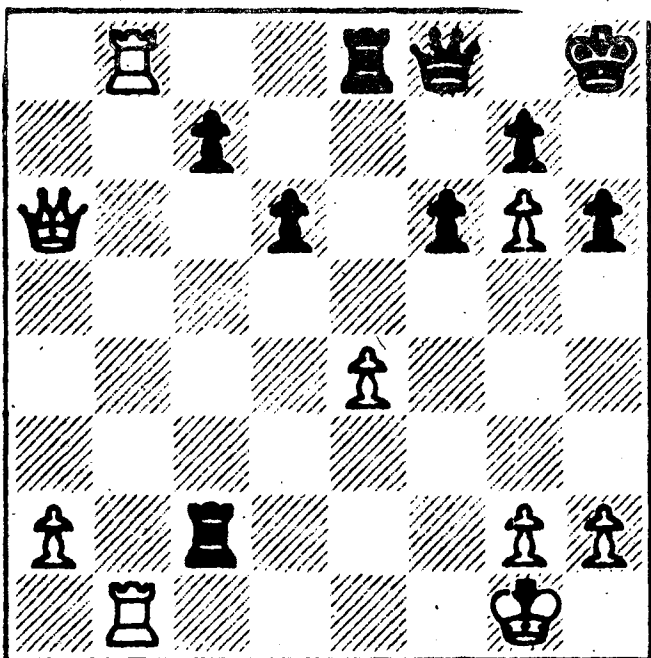

Diagrama 25

Blanques
juguen i
guanyen

Aquest és un exemple clàssic de peça sobrecarregada. Us ho creieu o no, Capablanca no feu la millor... i Sir George Thomas abandonà.

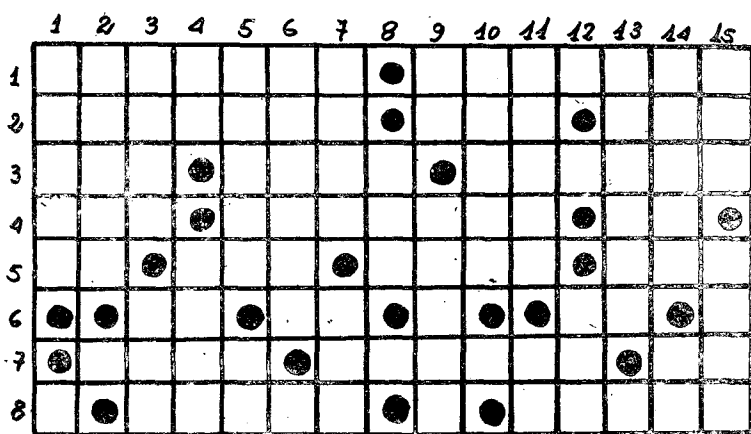
D'haver fet la més bona hauria durat una jugada més.

Solució al
Diagrama 24

1 Ac5-f8+ Td8xf8, 2 Td7-d3 i mat tot seguit.

encreuats

Per Rosa Collell

Horizontals: 1. — Llibre de la Bíblia. — Germà de Marta i Maria. 2. — Cada un dels dotze elegits per Jesús. — Xifres romanes. — Estima. — 3. — Nebot d'Abraham. — Imatge d'una falsa divinitat. — (al revés) esposa preferida de Jacob. — 4. — Mil cinc-cents u. — Santuari on aquest any té lloc la II trobada de Catequistes. — Vocal repetida. — 5. — Sensació que pot percebre l'òrgan de l'oïda. — Fill de Noè. — Terra voltada d'aigua. — (en castellà) adjectiu i pronom demostratiu. — 6. — Aliment. — Ocell. — Vocal. — Òvul. — Consonant. — 7. — Nom francès d'un estil de pintura ingenu actual. — Poeta alemany del segle XVII. — Arbre. — 8. — Preposició. — El Crist. — Consonant. — Rei d'Israel.

Verticals: 1. — Llibre de pregària de la Bíblia. — Preposició.

2. — (en castellà) motiu, malnom. — Consonant. — 3. — Profit conseguit en una victòria. — El gran apòstol de Tars. — 4. — (en anglès) és. — Fill d'Adam i Eva. — 5. — Moral. — Consonants. — 6. — Ciutat de la Pentàpolis. — Xifra romana. — 7. — (al revés) diminutiu familiar de Dolors. — Sigles d'un sindicat. — 8. — Planta tèxtil. — Vocal. — 9. — Digràf català. — Profeta. — 10. — Consonant Repetida. — Forma d'embenar. — 11. — Nom de dona. — Consonants. — 12. — Consonant. — Vocal. — Sigles d'una organització americana. — 13. — Jefe de publicans que puja a un arbre per a veure el Crist. — Cinc. — 14. —

Poble de Judea on dos deixebles coneixen a Jesús al partir el pa. — Arbre. — 15. — No gens comú. — (al revés) unitat de força.

SOLUCIONS

Verticals: 1. Salm. — A. — David. — 2. — Apodo. — N. — 3. — Bot. — Pau. — 4. — Is. — Caln. — 5. — Elica. — F. g. — 6. — Sodoma. — 1. — 7. — aïol. — U. G. T. — 8. — Lli. — o. — 9. — 10. — LLLL. — H. D. — 11. — Adela. — 12. — T. U. — O. E. A. — 13. — Zaqueu. — V. — 14. — Emaus. — Pl. — 15. — Far. — anid. —

Horizontals: 1. — Sabiesa. — Lliter. — 2. — Apòstol. — LLD. — Ama. — 3. — Lot. — Idol. — Ieuqar. — 4. — M. D. I. — Collell. — Uu. — 5. — So. — Cam. — Illa. — Esa. — 6. — Pa. — Au. — 7. — Naif. — Goethe. — Pl. — 8. — A. — Ungit. — S. —

filatèlia

Per Enric Graupera

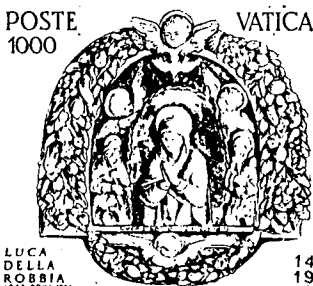
El Vaticà va posar en circulació el passat mes de maig tres segells en forma de tríptic, d'un valor facial de 1000 liras cada un, commemorant el 5è aniversari de la mort de l'escultor i ceramista Lucas Della Robbia, en el segell del mig s'hi representa a la Verge Maria pregant i en els dos laterals s'hi representa a cantors, reproduccions d'altres obres del mateix escultor.

Lucas della Robbia, va néixer a Florència al 1388, es va consagrar a la ceràmica i escultura en marbre i bronze, tenia 15 anys quan fou cridat a Rímini per a decorar el monument erigit a l'esposa de Segismund Malatesta. La seva obra mestra es els relleus de la "cantoriè".

A Florència esculpí cinc figures de marbre per el campanil de Santa Maria

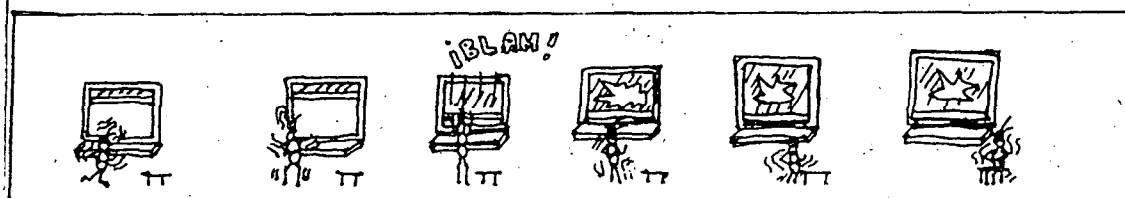
de les Flors, i es autor també de la porta de bronze de la sagristia. Les seves escultures amb fang cuit, esmaltades i envernissades els hi dona un encant especial gràcies al fons de colors intensos sobre les quals resalten les madones i els sants en un blanc lletós brillant.

Morí l'any 1482.

FORMIGUINIS.

PER JOAQUIN, E.D.

trencaclosques

És un monument romànic important. Però, quin és?

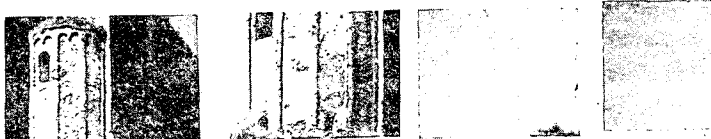
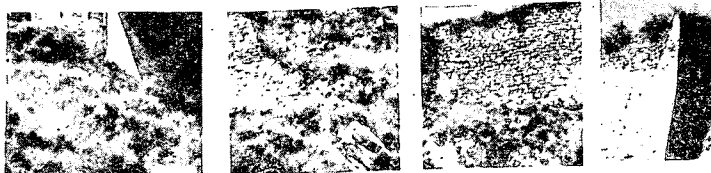
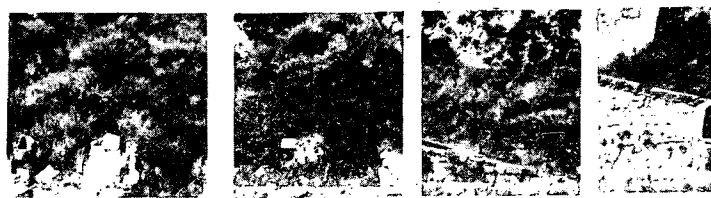
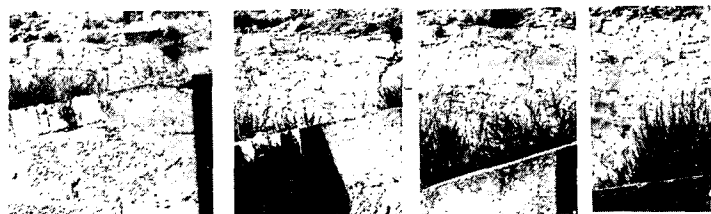
Si aconseguíu reconstruir la fotografia, envieu-nos-la.

Entre totes les respostes encertades sortejarem setmanalment un premi de dues places gratuïtes pels Viatges Culturals que mensualment organitzem d'octubre a maig.

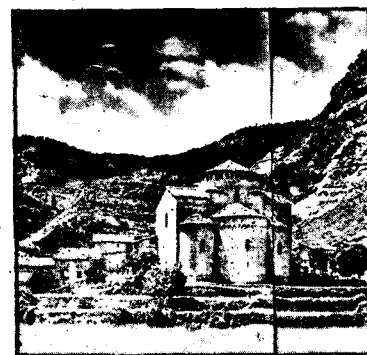
La persona que vulgui renunciar al viatge li enviarem un llibre de temàtica cultural.

El sorteig setmanal es farà entre totes les respostes encertades corresponents al trencaclosques del penúltim número per tal de donar temps a l'enviament de les respostes.

Publicarem la resposta premiada i la foto corresponent al trencaclosques.

Pistes per a resoldre el trencaclosques: Situat en el Bages.

Solució al
trencaclosques del
n.º 149:

St. Jaume de Frontonyà

Resposta premiada:

Nom: Maria Bartrina
Adreça: C./ Del Mar, 32
Població: Malgrat de Mar
(Barcelona)

La il·lustració de la Bíblia a Catalunya

La miniatura i la decoració dels llibres a l'Edat Mitjana, eren uns recursos objectius els quals pretenien clarificar i fer més entenedor el contingut dels textos. La confecció del llibre manuscrit i sobretot, la il·lustració, era una tasca molt entretinguda que exigia una gran paciència. Tant, que en acabar una obra, l'escriptor acostumava fer constar la seva satisfacció al final del còdex, pregant als lectors que volguessin encomanar-lo en llurs pregàries.

La tècnica era igualment aplicada en la preparació dels manuscrits bíblics. Frontispicis, caplletres, orles, dibuixos, pintures ornamentals o historiades, figures marginals, intercalades o fora de text, comprenien bíblies senceres o parcials, les pericopes incorporades a la litúrgia, els evangelis i els saltiris, els quals, durant molts segles foren copiats amb luxe exquisit per donar així més esplendor al culte.

Els "scriptoria"

D'on provenien aquelles obres mestres? Era corrent a l'Edat Mitjana i en totes les grans institucions eclesiàstiques, catedrals i monestirs, la manutenció al costat de la biblioteca, d'una oficina o "scriptorium" per a la confecció, producció i còpia de llibres i de documents. Ripoll, Cuixà, Sant Cugat, les catedrals de Vic, de Girona, de Barcelona, i d'Urgell, en tenen en els segles X-XI.

Durant el segle X, l'escriptori ripollès era famós. I en temps de l'abat Oliba, desenvolupà una gran activitat, com ho palesa l'inventari de llibres confeccionat a la mort del venerable benedictí.

En aquest mateix escriptori, un monjo anomenat Guifred copià quatre llibres de la vida de sant Gregori Magne i l'Expositio a Ezequiel i al Cant dels cants, del mateix autor.

Dues bíblies úniques

La miniatura catalana assolí, el segle XI, entre altres còdexs, dues bíblies molt notables: la Bíblia de Ripoll i la Bíblia de Sant Pere de Roda.

La Bíblia de Ripoll conté el Vell i el Nou Testament en un sol volum, escrit a tres columnes per més d'un amanuense. Les recerques d'Anscari M. Mundó, han demostrat que el llibre no ha estat copiat a l'abadia italiana de Farfa, com ho suposà equivocadament Beissel que la descriví per primera vegada. Ara sabem que molts manuscrits bíblics conservats actualment fora de la Península, són hispans i que el text hispà de la Vulgata, circulà profusament, no sols per les còpies que es feien fora de les nostres terres, sinó també pels còdexs emigrats. Aquesta Bíblia, joell del segle XI, es conserva a la

Per aquesta escena del Llibre d'Esther, que representa el rei i la reina abraçant-se, l'il·lustrador de la Bíblia de Roda podria haver-se inspirat en alguna de les nostres famílies comtals: com en un "retrat de família", podem veure-hi el comte i la comtessa en primer terme, en una mena de sofà, i més cap al fons, dretes, les seves dues filles.

Biblioteca Vaticana (Vat. Lat. 5729).

La Bíblia de Sant Pere de Roda consta de quatre volums in folio, escrits a tres columnes amb lletra minúscula carolíngia. La caligrafia palesa el treball de diversos escriptors i també la decoració, la qual omple algunes pàgines senceres sense cap text.

Al foli 39 del tercer volum, hi ha un full que reproduïx un privilegi papal a favor del monestir de Sant Pere de Roda. Aquest document serví a l'erudit francès Samuel Berger per a descobrir la catalanitat del llibre. El 1693, el duc de Noailles comandant dels exèrcits francesos en les guerres del Rosselló, la va sotraure del monestir ampurdanès i se la va emportar a França. Avui està guardada a la Biblioteca Nacional de París (Ms. Lat. 6).

Wilhelm Neuss, historiador de l'art de l'Església que les estudià profundament, digué, el 1922: "De totes les bíblies que tenim de la primera Edat Mitjana, són les dites de Ripoll i de Roda, les que estan més ricament il·lustrades". La seva opinió fins ara, mai no ha estat discutida.

Aquesta extraordinària col·lecció de miniatures ha servit

com a il·lustració als moderns tractats d'història que han estudiat aquell període. Les seves espontànies i lliures composicions, donen una imatge d'una de les èpoques més interessants de la pre-Catalunya. Els bonics dibuixos d'aquestes bíblies ens forneixen d'abundoses dades sobre els castells bastits amb pedra i fang, els quals eren els punts avançats de la nostra frontera. Tanmateix sabem com eren les defenses de les ciutats, des del camí de ronda i l'atac dels sarraïns invasors, i com si aquests haguessin après les tècniques militars dels romans, munten a l'hom dels elefants torres portàtils de fusta. Alhora, les miniatures expliquen com aquells homes i les seves mullers seien a la taula, menjaven amb els dits en un plat posat al mig i amb més o menys delicadesa deixaven les espines del peix damunt les estovalles. Ultra això, descriuen escenes familiars plenes de felicitat, com aquell rei i la seva esposa, la reina, abraçats amb tendresa seguits de les mirades no menys tendres de dues filles. I també, la brega d'un pages desfet amb el rastrell, els nius de llagostes que assolaven el seu camp. Els miniaturistes il·lustraven les escenes bíbliques

amb els materials que els donava el seu present històric.

Clams i avoriment

Aquells llibres escrits en lletra bellíssima, curiosament decorats i relligats amb luxe, eren un patrimoni exclusiu de les comunitats religioses i dels plutòcrates. Algunes vegades, però, els seus amos apreciaven només el valor material d'aquells manuscrits superbs, perquè en determinats moments eren la garantia per a poder manllevar diners. Tal fou el cas del rei Pere el Gran, que degut a penúries econòmiques empenyorà la seva Bíblia francesa, la qual pogué ser rescatada passat un temps.

Per la qual cosa, la decoració llibraria va tenir els seus contradictors, i, en un temps foren objecte de clams i avoriment dels monjos cistercencs. Ja en 1134, quan Reinard va donar regles a l'orde cistercenc, en el capítol LXXX dels estatuts, interdiu formalment la miniatura: "litterae unius coloris fiat et non depictae". Aquesta disposició tan radical no es mantingué pas gaire temps, perquè el segon quart del segle XII tornà a reeixir la miniatura complicada i polícroma.

Joan González i Pastor

DIUMENGE 15

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

10.00 PARLEM
11.00 EL DIA DEL SENYOR
12.00 GENT JOVE
13.00 TEMPS Y MARCA
14.40 MIRAR UN QUADRE
14.55 AUTOMOVILISME
15.05 NOTÍCIES
15.30 SESSIÓ DE TARDE: "Teatro Apolo" (1950).
17.25 AUTOMOVILISME
17.35 DON CALZONES Y LOS
18.00 DE NOU
REPITO

REPITO

CHALADOS
19.00 DE NOU: "Los camioneros"
20.00 RASGOS: "Ben Bella"
21.00 NOTÍCIES
21.20 PROXIMAMENT
21.35 SU TURNO
22.30 FUTBOL
00.30 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

14.00 MIGDIA
14.10 CITA AMB... (Reposició.)
14.55 BARCELONA TVE

CIRCUIT ESTATAL

15.28 AVANÇAMENT INFORMATIU
15.30 DIBUIXOS ANIMATS
17.00 EL GRAN HAWAI
17.45 MUSICAL EXPRESS
18.45 PETIT TEATRE DE WOODHOUSE
19.15 LA PORTA DEL MISTERI
20.00 ELS FETS DELS APOSTOLS
21.00 COMPETICIÓN
22.00 LLARGMETRATGE: "El rene-gado" (1968).
24.00 COMIAT

DILLUNS 16

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 TROBADA
14.25 MIGDIA
17.30 TOT I MÉS
19.25 ARA NOTÍCIES

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELE-1
15.35 EN TEMPS DE SOBRETAULA
16.05 VERANO AZUL
17.00 L'ESTEL BLANC
17.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
19.30 AVANÇAMENT INFORMATIU
19.35 DOCUMENTAL
20.30 CONSUMO: Diarreas estivales.
21.00 TELEDIARI
21.30 "UN DELICADO EQUILIBRIO"
24.00 DARRERA EDICIÓ
00.15 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

18.58 AVANÇAMENT INFORMATIU
19.00 TELENUELA
19.30 REDACCIÓ OBERTA
20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.15 EL VALLE SECRETO
20.45 ALCORES
21.45 CON "H" DE HUMOR: "Los Blandings ya tienen casa".
23.20 EL COMPROMISO DE LA LIBERTAD
23.50 COMIAT

DIMARTS 17

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 ARA: TARRAGONA
14.00 TROBADA
14.25 MIGDIA
17.30 TERENCI A LA FRESCA
18.00 LA SAGA DELS RIUS. (Reposició.) 7.è cap.
19.00 DESPERTA FERRO
19.25 ARA NOTÍCIES

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELE-1
15.35 EN TEMPS DE SOBRETAULA
16.05 VERANO AZUL
17.00 L'ESTEL BLANC
17.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
19.30 AVANÇAMENT INFORMATIU

19.35 MICKY Y DONALD
20.00 UN MÓN PER A ELLS
20.30 VIURE CADA DIA
21.00 TELEDIARI
21.30 300 MILIONS
22.30 DALLAS
23.25 DARRERA EDICIÓ
23.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

18.58 AVANÇAMENT INFORMATIU
19.00 TELENUELA: "Crimen y cas-REPITO

19.00 TELENUELA: "Las Bostonia-nas".
19.30 REDACCIÓ OBERTA
20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.15 EL CARRO DE LA FARSA
20.45 LA EDUCACION SENTIMEN-TAL (Cap. 1er.)
21.40 OPERA
24.00 COMIAT

DIMECRES 18

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 ARA: LLEIDA
14.00 TROBADA
14.25 MIGDIA
17.30 TAL COM SÓN
18.30 NO VAL A BADAR
19.00 ART FLASH
19.25 ARA NOTÍCIES

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELE-1
15.35 EN TEMPS DE SOBRETAULA
16.05 VERANO AZUL
17.00 L'ESTEL BLANC
17.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
19.35 CONTRABANDISTAS
20.00 ENCUNTROS EN LIBERTAD:
21.00 TELEDIARI
21.35 SESSIÓ DE NIT: "No tiempo para morir" (1958)
00.45 DARRERA EDICIÓ
01.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

18.58 APERTURA I PRESENTACIÓ
19.00 TELENUELA: "Las Bostonia-nas".
19.30 REDACCIÓ OBERTA
20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.15 ROBINSON
20.45 ESTUDI OBERT
23.30 AIXÒ S'ENFONSA
24.00 COMIAT

DIJOUS 19

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 ARA: LLEIDA
14.00 TROBADA
14.25 MIGDIA
17.30 VOSTÈ PREGUNTA
18.30 CITA AMB...
19.25 ARA NOTÍCIES

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELE-1
15.35 EN TEMPS DE SOBRETAULA
16.05 VERANO AZUL
17.00 L'ESTEL BLANC
17.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
17.30 CAMPIONAT D'ESPANYA DE NATACIÓ
19.30 ACAMPADA
20.00 LOS PODERES DEL PUEBLO
21.00 TELEDIARI
21.35 COSMOS
22.40 RAMON I CAJAL
23.40 DARRERA EDICIÓ
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

18.58 APERTURA I PRESENTACIÓ
19.00 TELENUELA: "Las Bostonia-nas".
19.30 REDACCIÓ OBERTA
20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.15 BARRERAS
20.45 ZARABANDA
22.00 CICLO: Lo que Vd. no ha visto de Gene Kelly: "Luz en el al-má". (1944)
23.45 COMIAT

DIVENDRES 20

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 VEUS I FORMES
14.00 TROBADA
14.25 MIGDIA

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELE-1
15.35 ESPAI XX
16.15 ALTRES COSES
18.00 OFICIS PER AL RECORD
18.30 NOSALTRES
19.00 VEUS SENSE VEU

20.00 DE PEL LÍCULA
20.30 VAL MÉS PREVEURE
21.00 TELEDIARI
21.35 UN, DOS, TRES
23.05 EN AQUEST PAÍS
23.50 TERRA SENSE FRONTERES
00.40 DARRERA EDICIÓ
00.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

17.26 APERTURA I PRESENTACIÓ
17.30 NATACIÓ
19.30 LA ABEJA MAYA
20.00 REDACCIÓ OBERTA
20.30 LA CLAVE
00.30 COMIAT

DISSABTE 21

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

12.00 QUITXALLA. (Reposició.)
12.30 XOCOLATA DESFETA. (Re-posició.)

CIRCUIT ESTATAL

13.00 CONCERT
14.00 REVISTA DE TOROS
15.00 NOTÍCIES
15.35 PRIMERA SESSIÓ: "Codi-cia en la selva". (1966)
17.30 LA PANTERA ROSA
18.00 APLAUSO
19.00 CHARLOT
19.30 BLA, BLA, BLA
20.00 VERITAT O MENTIRA
20.30 PER ART DE MAGIA
21.00 NOTÍCIES
21.20 INFORME SETMANAL
21.55 DISSABTE CINE: "El de-ctective y la doctora" (1972).
23.30 FESTIVAL NACIONAL DE LA CANCIÓ POPULAR ESPA- NYOLA
00.30 DARRERES NOTÍCIES
00.45 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

14.00 MIGDIA
14.10 TELE-ESTIU
14.55 VISUAL

CIRCUIT ESTATAL

15.28 AVANÇAMENT INFORMATIU
15.30 DIBUIXOS ANIMATS
17.00 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
19.00 LOU GRANT
20.00 PRODUCCIÓ ESPANYOLA
21.00 ESTRENOS TV: "Promesa rotá"
22.45 CONCERT-2
01.00 COMIAT

CADECA

Deportivitat

Quan un àrbitre dirigeix bé un partit, quan els contrincants reconeixen mútuament que cada club té la lògica aspiració de guanyar i pensen tots que l'esport es un joc, sumats els tres factors, pot ésser tot això, la realitat d'una cosa molt saludable.

Això escrit sembla com un projecte de bones intencionalitats però allunyat de la dura realitat de cada dia. Pensem-hi. Si els nostres jugadors no parlen aquest llenguatge entre ells amb llibertat, amb ple ús de la seva voluntat, s'allunyen d'aquests plantejaments, i llavors no és estrany que el joc, que l'autoritat, que el company d'un altre equip formin una autèntica barreja de pronunciaments desfavorables que conduiran a una colla de despropòsits.

CADECA entén l'esport com una escola de companyerisme i de ciutadania si bé tot no es possible d'aconseguir-ho, en tot l'àmbit de la nostra extensió, sí ho es en la selecció del nostre col·lectiu (en una anua-

litat son juvenils, l'altre any seran els benjamins, en una diferent temporada els infantils i foren els que foren), que lluita per el camí a recórrer, sense muntatges artificials, sigui le palesa realització, es clar, mitjançant molt esforç, d'un esport modest però que en l'aplicació pràctica de las coses, tingui un concepte cívic que faci alegre la vida.

El noi —repetim-ho— vol ser alegre i animat i l'esportista ha d'assolir encara cimes més altes. Comprenquem que si el que s'ha dit queda en teoria i no es passa a la pràctica, llavors, sí que és que a vegades el que passa en un terreny de joc no sigui el que l'esport pretén, sinó que en lloc d'exaltar les virtuts morals i humanes que tota activitat esportiva comporta, sigui el contrari i que es vegin espectacles denigrants, en forma de baralles, agressions, un desprestigi de l'autoritat i un llarg etcètera.

En una paraula, en la pràctica de l'esport, cal jugar i també pensar, i al reflexionar

deduirem amb facilitat que els contendents son xicots, tant els uns com els altres, que volen jugar, que defensen els seus colors i que l'àrbitre, (sense ell no hi hauria partit de futbol), es precís i necessari i que el resultat no serà igual per tots, encara que empatin. Són quatre coses molt importants, que si las tractem bé, formarem realment homes pel demà.

CADECA

AVUI

Prensa Catalana S.A. Consell de Cent, 425, Barcelona, 9. Teléf. 246 6000 (10 línies). Telex 54063.

VULL REBRE INFORMACIÓ, SENSE CAP COMPROMÍS, DE LES CONDICIONS I MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ AL DIARI AVUI.

NOM I COGNOMS
ADREÇA
POBLACIÓ

BARCELONA, A DEL

PREMSA CATALANA, S.A.
Consell de Cent, 425, 6è - Barcelona-9

AI "CAVALL FORT"

hi ha una llicó per a nens i nenes amb premis de "la Caixa".

una llicó
amb premi

patrocinat per
CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

A PLE MIGDIA

CAP AL TARD

Voleu participar en el sorteig dels premis següents?

Una bicicleta DERBI
Un joc de sobretaula
Una pilota de futbol
Una nina de drap
Una capsa d'aquarel·les

Expressions horàries com les deu del matí, un quart d'onze, quarts de dotze, tres quarts i cinc de tres, són expressions adverbials de temps. Però encara es fan servir, per a indicar les diverses hores del dia, les utilitzades abans de l'ús del rellotge, especialment relacionades amb el pas del sol.

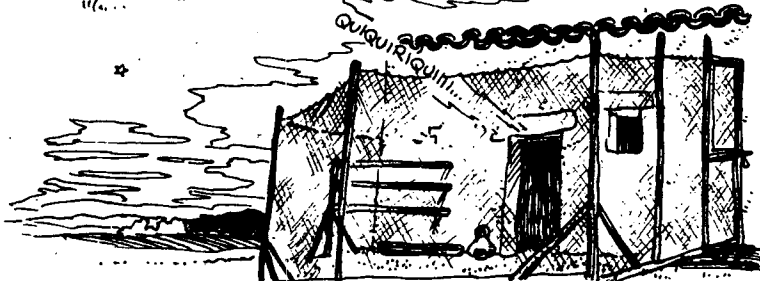
DE JORN

A MIG MATI

ENTRE DOS LLUSTRES

A TRENC D'ALBA

Les diverses escenes dibuixades en aquesta pàgina corresponen a diverses hores del dia solar, indicades amb expressions adverbials estranyes a l'ús del rellotge. Copieu aquestes expressions en un full de paper, degudament ordenades cronològicament, no us hi deixeu el vostre nom i la vostra adreça, i aneu-lo a dur a qualsevol de les sucursals o agències de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis. Entre totes les respostes correctes rebudes «La Caixa» sortejarà els premis indicats al cap de la pàgina.

Solució i guanyadors del concurs núm. 462.- Ja ho farem demà!
- Tanca la finestra o volarà tot. - Em sembla que ja ho he trobat.
- Passes tu o passo jo? - Ho veig i no ho crec! - Cara o creu?
- No és cap gos però ho sembla! - Conversa o lectura?

Mireia Compte, de Girona (una nina de drap)
Germanes March i Giralt, de Barcelona (una capsa d'aquarel·les)
Roger Carulla, de Santa Coloma de Queralt (una pilota de futbol)
Marta Pulg, d'Agramunt (un joc de tennis)
Germanes Jiménez i Aponte, de Barcelona (una bicicleta Derbi).

PATROCINAT PER: CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"